UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky
Katedra mediálních studií

Diplomová práce

2021 **Petra Kymličková**

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky
Katedra mediálních studií

Petra Kymličková

Vyobrazení Korejského poloostrova ve zpravodajství České televize v letech 2015-2020

Diplomová práce

Autor práce: Bc. Petra Kymličková

Studijní program: Mediální a komunikační studia

Vedoucí práce: prof. MgA. Martin Štoll, PhD.

Datum obhajoby: 2021

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 30.4.2021 Petra Kymličková

Bibliografický záznam

KYMLIČKOVÁ, Petra. *Vyobrazení Korejského poloostrova ve zpravodajství České televize v letech 2015-2020.* Praha, 2021. s. 107. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce: prof. MgA. Martin Štoll, PhD.

Rozsah práce: 125 228 znaků (včetně mezer)

ANOTACE

Diplomová práce představí mediální obraz Korejského poloostrova ve zpravodajství České televize v letech 2015 až 2020. Korejský poloostrov je nesmírně kuriózní oblastí co se týče historie, politiky, ekonomiky, kultury a mezinárodních vztazích, včetně vztahů obou Korejí s Českou republikou. K vyobrazení obou státních celků existujících na území poloostrova byla zvolena Česká televize, která by měla - vzhledem ke svému specifickému postavení veřejnoprávního média - divákům poskytovat objektivní a nestranné zpravodajství.

V teoretické části jsou představeny základní pojmy a teorie zaměřené na veřejnoprávní média, mediální konstrukci reality, gatekeeping, agenda-setting. Značná pozornost je také věnována samotné České televizi a Korejskému poloostrovu, kde jsou mj. stručně vyloženy klíčové historické okamžiky tohoto regionu a je přiblíženo mediální prostředí obou Korejí.

V praktické části jsou sesbíraná data analyzována, a to jak kvantitativní, tak i kvalitativní metodou. V rámci obsahové analýzy jsou data řazena dle četnosti, pořadí, tématu či vyznění. Součástí je analýza nejfrekventovanějších pojmů a jejich možná změna významu na časové ose. Výsledky a zjištění jsou na konci práce sumarizovány a předkládány čtenáři společně s odpověďmi na hypotézu a výzkumné otázky.

ABSTRACT

The diploma thesis introduces the media image of Korean Peninsula within the news of Czech Television from 2015 to 2020. Korean Peninsula is an incredibly interesting area in terms of history, politics, economics, culture and international relations, including relations between the two Koreas and the Czech Republic. Czech Television was chosen to depict the two state units existing on the Korean Peninsula, which should - due to its specific position as a public service medium - provide viewers objective and impartial news.

The theoretical part introduces the basic concepts and theories, focusing on the media public service broadcasting, media construction of reality, gatekeeping and agenda-setting. Considerable attention is also given to Czech Television itself and the Korean Peninsula,

where among the other things, the key historical moments of this region are briefly explained and the media environment of both Koreas is overviewed closely.

In the practical part, the collected data is analyzed, both quantitative and qualitative methods. Within the content analysis, the data are sorted by frequency, order, topic or tone of the content. It includes an analysis of the most frequent terms and their possible change during the time. The results and finding are summarized at the end of the work and presented to reader along with the answers to the hypothesis and research questions.

Klíčová slova

Korea, televize, zpravodajství, Česká televize, ČT1, ČT24, obsahová analýza, mediální obraz

Keywords

Korea, television, news, Czech television, CT1, CT24, content analysis, media image

Poděkování

Na tomto místě bych chtěla poděkovat vedoucímu práce, prof. MgA Martinu Štollovi, PhD. za cenné rady, nespočet konzultací a trpělivost. Dále bych ráda poděkovala své rodině za neustálou podporu.

Změny schválených tezí

Na základě konzultace s vedoucím práce došlo k následující změně oproti schválené tezi:

a - Změna vymezení časového úseku výzkumu z pěti na šest let.

OBSAH

ÚVOD……..…..11

1. TEORETICKÁ ČÁST……..……14

1.1 Postavení a role veřejnoprávní televize v mediálním prostoru..……..…….….14

1.1.1 Pojem a fungování veřejnoprávní instituce s důrazem na televizní vysílání…….…….15

1.2 Mediální konstrukce reality……18

1.2.1 Sociální konstrukce reality……..……....18

1.2.2 Média jakožto tvůrci reality…….…….…..19

1.3 Gatekeeping……....21

1.4 Agenda-setting……....23

1.5 Česká televize a zpravodajství veřejné služby……26

1.5.1 Česká televize…….…….……26

1.5.2 Fungování České televize……..….……27

1.5.3 Rozšiřování portfolia České televize……..28

1.5.4 Sledovanost České televize…….…29

1.5.5 Televizní zpravodajství……..…..30

1.5.5.1 Vnímání vyznění obsahu zpráv ze strany publika……..……..31

1.6 Korejský poloostrov……..33

1.6.1 Geografie, ekonomika a historie Korejského poloostrova do roku 1945……33

1.6.2 Rozdělení Korejí a korejská válka…….……..35

1.6.3 Mediální krajina na Korejském poloostrově……..…….……38

2. PRAKTICKÁ ČÁST……..……44

2.1 Vymezení zkoumané metody……...44

2.1.1 Obsahová analýza……....45

2.2 Hypotéza a výzkumné otázky……..47

2.3 Kvantitativní výzkum……...48

2.3.1 VÝSLEDKY: Kvantitativní analýza na základě let…….50

2.3.2 VÝSLEDKY: Kvantitativní analýza na základě četnosti v jednotlivých pořadech……..……..…….……52

2.3.3 VÝSLEDKY: Kvantitativní analýza na základě důležitosti příspěvků……..…53
2.3.4 VÝSLEDKY: Kvantitativní analýza na základě pozice příspěvků……..……..…54
2.3.5 VÝSLEDKY: Kvantitativní analýza na základě témat..…….…….…….59
2.3.6 VÝSLEDKY: Kvantitativní analýza z hlediska obou států…….…61
2.3.7 VÝSLEDKY: Shrnutí kvantitativní analýzy……..…..….63
2.4 Kvalitativní výzkum……..…..……65
2.4.1 VÝSLEDKY: Kvalitativní analýza na základě let…….…….65
2.4.2 VÝSLEDKY: Kvalitativní analýza na základě vyznění příspěvků…….68
2.4.2.1 Vyznění příspěvků týkajících se Jižní Koreje……71
2.4.2.2 Vyznění příspěvků týkajících se Severní Koreje……73
2.4.3 Analýza nejfrekventovanějších pojmů…….74
2.4.4 VÝSLEDKY: Shrnutí kvalitativní analýzy…….…….79
ZÁVĚR……..……81
SUMMARY……..……84
POUŽITÁ LITERATURA……..……86
SEZNAM OBRÁZKŮ A GRAFŮ…..……..……99
SEZNAM PŘÍLOH……..…..……..100

ÚVOD

Tématem této diplomové práce je vyobrazení Korejského poloostrova ve zpravodajství České televize v letech 2015-2020. Téma jsem si vybrala na základě svého dlouholetého zájmu o oblast jihovýchodní Asie, konkrétně právě o Korejský poloostrov. Zároveň jsem chtěla „navázat" na svou bakalářskou práci *Vánoce v cizině: Jihokorejští migranti v ČR*, která se zaměřovala na vnímání a oslavu Vánoc jihokorejskými migranty žijícími v České republice (Kymličková, 2019).

Cílem diplomové práce je představit čtenáři nejen samotnou oblast Korejského poloostrova, ale především upozornit na možné abnormality ve zpravodajství České televize, co se týče formátu, obsahu i celkového vyznění zpráv týkajících se jednoho či druhého státního celku na území poloostrova, tedy Korejské republiky (dále jen „Jižní Korea") nebo Korejské lidově demokratické republiky (dále jen „Severní Korea" či „KLDR").

Většina diváků je jistě při pomyšlení na Koreu schopna diferencovat na jedné straně komunistickou a od světa izolovanou Severní Koreu a na straně druhé ekonomicky vyspělou a otevřenou Jižní Koreu, jejíž obyvatelé až do dob celosvětové pandemie zaplňovali jako turisté ulice Prahy a jiných koutů Česka.

Je však otázkou, zda Česká televize, přestože má na základě *Kodexu České televize* splňovat závazek veřejné služby, a tedy prezentovat co nejobjektivnější pohled, opravdu televizním divákům nabízí objektivní obrazy obou Korejí. Ne jednou byla přeci Česká televize v minulosti obviněna ze zaujatosti.[1] Jak je tomu tedy v případě Korejského poloostrova, a konkrétně Severní a Jižní Koreje? Přistupuje k těmto dvěma „Koreám" Česká televize odlišně? Stojí za připomenutí, že dřívější Československá socialistická republika stála v dobách korejské války i v letech následujících politicky i ekonomicky na straně komunistické KLDR, přičemž Čechoslováci působili nejen jako lékařská pomoc, ale také jako zástupci v Dozorčí komisi neutrálních států a v Repatriační komisi neutrálních

[1] Například v roce 2017 byla Česká televize kritizována Radou pro rozhlasové a televizní vysílání za to, že během amerických prezidentských voleb nadržovala Hillary Clintonové. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/ceska-televize-volby-usa-clintonova-trump-rada-pro-vysilani.A170112_164416_domaci_ane.
Ten samý rok byla Česká televize nařčena ze zaujatosti ještě jednou, tentokrát v případě krajských a senátních voleb roku 2016. Podle analýzy, kterou provedlo CEMES, věnovala Česká televize nadměrný čas politické straně TOP 09. Analýza dostupná z: https://www.mediar.cz/wp-content/uploads/2017/12/analyza-ct-cemes-2017.pdf.

států) (Švamberk & Švamberk, 2013). Nelze opomenout ani návštěvu Prahy zakladatelem KLDR a jejím politickým vůdcem Kim Ir-senem v roce 1984.

Vztahy mezi Jižní Koreou a Českou republikou jsou o něco mladší, což je dáno rozdělením světa v době studené války. Diplomatické vztahy byly navázány až v březnu roku 1990 (v té době to byla ještě Česká a Slovenská Federativní republika), tedy pár měsíců po přelomové sametové revoluci, která ukončila tehdejší komunistický režim. Vzájemné návštěvy nejvyšších hlav států začaly v roce 1992, kdy tehdejší prezident Václav Havel navštívil hlavní město Soul. Dále ho následovali premiéři, místopředsedové vlád nebo ministři různých resortů.

Časové rozmezí 2015-2020 bylo pro tuto práci vybráno z několika důvodů. Rok 2015 byl pro česko-jihokorejské vztahy významný. Proběhlo několik vzájemných návštěv, které byly navíc motivovány 25. výročím od navázání vzájemných vztahů. V tomto roce bylo prohloubeno i strategické partnerství, bylo též otevřeno zastoupení agentury CzechInvest v Soulu. Také v Severní Koreji byl rok 2015 důležitý, zejména díky politickým čistkám, testům jaderných bomb, které šokovaly svět, nebo také po velmi dlouhé době intenzivním jednáním s jižním sousedem. Bylo by též možno konstatovat, že právě od roku 2015 se Korejský poloostrov začal na českých televizních obrazovkách objevovat čím dál častěji, nikoliv pouze z důvodu pravidelných severokorejských testů bomb. Konec období, kterým se práce zabývá, byl pak stanoven na konec roku 2020, aby výsledky obsahovaly co nejaktuálnější data a informace.

Diplomová práce je primárně rozdělena do dvou částí - teoretické a praktické. Teoretická část je zaměřena na interpretaci klíčových pojmů a teorií, přičemž se výklad opírá především o odbornou literaturu.

V první kapitole se věnuji definování veřejnoprávních médií a problematice, která je doprovází převážně v souvislosti s vývojem tzv. nových médií. Veřejnoprávní média jsou specifická pro své poslání služby veřejnosti, tudíž by ze zákona měla prezentovat objektivní a nestranné zpravodajství.

Druhá a třetí kapitola se již věnuje konkrétním procesům (tj. rutinám) produkování zprávy, a to gatekeepingu a agenda-settingu (resp. nastolování agendy). V rámci těchto dvou kapitol vysvětluji jejich fungování a dále prezentuji možná úskalí, která mohou v důsledku jejich uplatňování nastat.

Čtvrtá kapitola se zaměřuje na Českou televizi a její fungování, včetně organizace a jejího současného programu. Vzhledem k tomu, že se výzkum zabývá zpravodajstvím, je v této kapitole vymezena podkapitola pro zpravodajské televizní kanály ČT1 a ČT24.

V poslední kapitole teoretické části je čtenář obeznámen se situací na Korejském poloostrově, včetně příčin této situace. Nechybí ani popis mediálních krajin Jižní a Severní Koreje.

V praktické části je prezentován vlastní výzkum, pro který jsem jako základní výzkumnou metodu zvolila kvantitativní a kvalitativní obsahovou analýzu. Tato kombinace podrobných analýz mi pomohla přesně prezentovat situaci ohledně vyobrazení Korejského poloostrova ve zpravodajství České televize. Výzkumu byly podrobeny zpravodajské pořady televizních kanálů ČT1 a ČT24, přičemž jejich celkový počet činil 1554 příspěvků.

V diplomové práce jsou veškeré zdroje uváděny dle citační normy APA.

1. TEORETICKÁ ČÁST

1.1 Postavení a role veřejnoprávní televize v mediálním prostoru

Hlavním světovým průkopníkem, který stojí za současnou podobou veřejnoprávních médií, nebo také médií veřejné služby, je britská BBC (*British Broadcasting Corporation*), která byla založena roku 1922 jako rozhlasová instituce, tehdy ještě pod názvem *British Broadcasting Company*. Přelomovým okamžikem ve vývoji BBC byl rok 1927, kdy se po velké stávce transformovala do veřejnoprávního média. Tehdy první generální ředitel John Reith, s podporou královské rodiny, určil univerzální potřeby obyvatel Británie, přičemž na základě toho vysílala BBC obsah odpovídající právě těmto vnímaným standardům (Curran & Seaton, 2003; Hajkowski, 2010).

Vliv BBC dokazují také Jirák a Köpplová, kteří tvrdí, že *„Koncepce médií veřejné služby vychází z postavení britské rozhlasové a televizní společnosti BBC a postupem času se rozšířila do celé Evropy a některých mimoevropských států, které jsou historicky svázány s Velkou Británií."* (Jirák & Köpplová, 2015 s. 158).

K vývoji médií veřejné služby se vyjadřuje také Jakubowicz a zároveň uvádí tři základní motivy, které měly vliv na vznik a následný vývoj:

1. Paternalistický - média veřejné služby mají mít normativní roli v kulturním, morálním a politickém životě. Jako příklad je uvedena Velká Británie, kde vznikla již jmenovaná BBC.
2. Demokratizující - v průběhu šedesátých a sedmdesátých let, kdy se pomalu rozpadala státní (resp. vládní) kontrola nad vysílacím monopolem, se začalo uvažovat o možnostech většího zapojení občasné společnosti, jejímž východiskem byla veřejnoprávní média. Transformace státních vysílacích organizací v média veřejné služby se týká zemí západní Evropy, např. Francie nebo Itálie.
3. Systematický - vztahuje se k zemím, kde změna vysílacího systému byla součástí rozsáhlých politických a společenských změn. Obvykle se jednalo o přechod k demokracii po skončení autoritářského či totalitního systému. Mezi takové se řadí

některé další evropské země po druhé světové válce, konkrétně Španělsko, Portugalsko a Řecko (Jakubowicz, 2007a, s.117).

1.1.1 Pojem a fungování veřejnoprávní instituce s důrazem na televizní vysílání

Za veřejnoprávní média, nebo také média veřejné služby, jsou považována média, která jsou zřízena zákonem za účelem plnění služby veřejnosti a za účelem vyvažování mediálního prostředí. Jedná se primárně o média, která jsou „vlastnictvím veřejnosti" a nikoliv soukromého subjektu. Veřejnoprávní média však nejsou ani majetkem státu. Stát je v tomto případě typicky na pozici jejich zřizovatele, resp. poskytovatele. Veřejnoprávní instituce je popisována následovně: „*Veřejnoprávní instituce je taková, která je placena veřejností pomocí tzv. cílené daně, tedy koncesionářských poplatků, a někdy ještě z přesně definovaného množství inzerce či státní dotace. Právo, tedy zákon, pak těmto institucím určuje povinnost a rozsah veřejné služby"* (Hvížďala, 2003, s. 236).

Veřejnoprávní média jsou tudíž *„zřízena zákonem k tomu, aby naplňovala veřejný zájem v oblasti mediální komunikace, tj. poslání poskytovat službu veřejnosti výrobou a vysíláním rozhlasových a televizních programů, popř. dalšími veřejně komunikačními aktivitami."* (Reifová a kol., 2004, s. 148).

Vzhledem k tomu, že pojem „veřejná služba" lze pojmout velice široce, je poslání veřejnoprávních médií formulováno zákonem v dané zemi. I přesto však Rada Evropy pro veřejné vysílání ustanovila několik základních atributů, kterými by se měli všichni vysílatelé na území Evropské unie řídit:

1. Poskytovat prostřednictvím svých pořadů orientační bod všem členům dané veřejnosti a současně podporovat soudržnost společnosti, do které jsou integrováni všichni jednotlivci, skupiny a společenství. Součástí tohoto bodu je také nutnost veřejnoprávního vysílatele vyvarovat se jakýmkoliv formách náboženské, rasové, sexuální nebo kulturní diskriminace a segregace.
2. Nabízet prostor pro veřejnou diskuzi, ve kterém je možné pronést co nejširší spektrum názorů.
3. Poskytovat nezávislé zpravodajství včetně informací a komentářů.

4. Vytvářet širokou programovou nabídku, která zároveň splňuje etická a kvalitativní měřítka na vysoké úrovni.
5. Vytvářet programová schémata a služby, které mají potenciál oslovit co nejširší veřejnost, přičemž jsou i nadále vnímány potřeby menšin.
6. Odrážet rozmanité filozofické koncepce a vyznání v dané společnosti. Cílem je tak dosáhnout vzájemného porozumění a podpořit soudržnost těch společností, které jsou multikulturní či plurietnické.
7. Přispívat v rámci pořadů k lepšímu šíření národní a celoevropského kulturního dědictví.
8. Dbát na to, aby program obsahoval značný podíl původní a dramatické tvorby, a zároveň docházelo ke spolupráci s nezávislými výrobci a filmaři.
9. Rozšiřovat stávající nabídku službami, které běžně neposkytují komerční televize (Porter, 2000 in Štoll, 2013, s. 55).

Pro ještě lepší orientaci ve fungování veřejnoprávního televizního vysílání v rámci Evropské unie definovala Evropská vysílací unie (*European Broadcasting Union*, zkratka EBU) v roce 2012 šest základních hodnot veřejnoprávních médií: (1) univerzalita, (2) nezávislost, (3) znamenitost, (4) odpovědnost, (5) rozmanitost, (6) inovace (EBU, 2014).

Přestože se veřejnoprávní média značně liší od soukromých médií, přičemž obě média stojí bok po boku v jakési symbióze (tzv. duální systém), existují zastánci názoru, že se hranice mezi oběma skupinami médií pomalu začíná stírat. Například Holland ve své práci *Conceptual Glue: Public service Broadcasting as practice, system and ideology* nahlíží na vztah mezi médii veřejné služby a soukromými médii skrze tři pohledy. Prvním je pohled extrémně tržní, kde má daná televizní společnost či služba jistý příjem ze strany státu, což však narušuje trh. V rámci druhého pohledu Holland považuje média veřejné služby za nositele informací, vzdělání a zábavy. Pokud však dojde k situaci, kdy média veřejné služby nebudou moci výše uvedené funkce vykonávat, měla by je doplňovat soukromá média. Ve třetím a posledním pohledu se od médií veřejné služby očekává pouze velmi specifický obsah vysoké kvality, který lze považovat za poskytování veřejné služby (Holland, 2003, s. 2-7).

Ovšem nejen veřejnoprávní média hrají poměrně důležitou roli na poli demokracie, což se ukázalo především v šedesátých letech, kdy se společně se šířením televize začalo spekulovat o etablování médií jako "čtvrtého pilíře demokracie" (Jakubowicz, 2017b).

Postavení médií dokonce dosáhlo takové důležitosti, která vede některé autory k tezi, že média již překonala tradiční formy vládnutí a směřovala k etablování tzv. mediální demokracie (také mediokracie). *„Zpravidla se jim míní skutečnost, že hromadné sdělovací prostředky neboli masmédia mají významný vliv na společenské dění, který občas přerůstá nejen v ambici, ale - za jistých okolností - i schopnost formovat či deformovat události na politické scéně."* (Bednář a kol., 2014, s. 5).

Vztahy médií veřejné služby s politikou nejsou ani po několika letech zcela objasněné, což má také vliv na jejich předpokládanou nezávislost. Obecně se chápe, že veřejný charakter dává vysílateli mimo jiné dozorčí orgán, který by měl reprezentovat zájmy společnosti a současně dohlížet, aby vysílatel opravdu „sloužil veřejnosti". Základním faktorem je však zde i nadále způsob volby dozorčího orgánu a jeho složení. Jak prokázal na základě analýzy více než padesáti veřejných vysílatelů Chris Hanretty, existuje celkem pět modelů zřizování dozorčích rad médií veřejné služby:

1. **Severský model** - dozorčí rada je zřizována vládou, přičemž generální ředitel vykonává svou funkci dlouhodobě v rámci předem stanoveného funkčního období. Kontrola politického obsahu je prováděna na základě tzv. samoregulace. Model je užíván například ve Velké Británii nebo Švédsku.
2. **Parlamentní model** - zřizovatelem dozorčí rady je parlament, ale na rozdíl od severského modelu dochází ke změně generálního ředitele častěji, převážně z důvodu nespokojenosti parlamentu s vysíláním daného veřejnoprávního média. Parlamentní model je typický pro některé postkomunistické země, včetně České republiky.
3. **Korporativní model** - zde je dozorčí rada zvolena částečně parlamentem nebo politickými stranami a částečně organizacemi občanské společnosti. Taková kombinace často vede k zasahování parlamentu, který vyvolává politický tlak na vysílatele. Tento model je praktikován např. v Německu, Izraeli nebo Rakousku.
4. **Francouzský model** - dozorčí rada (a/nebo řídící rada) je zřizována regulačním orgánem. Specifikum francouzského modelu spočívá v regulaci politického obsahu,

který se drží zásady tzv. „tří třetin". V praxi to znamená, že je vysílací čas v rámci zpravodajských programů rozdělen mezi vládu, parlamentní většinu a opozicí. Uvedený model aplikuje Francie, Polsko nebo Maďarsko.

5. **Zbytkový model** - stejně jako v případě severského modelu je dozorčí rada zřizována vládou. Rozdíl spočívá ve financování médií veřejné služby, kdy v rámci zbytkového modelu jsou finance získávány z reklamy a státních dotací. Co se týče politického obsahu, zbytkový model je typický pro svou samoregulaci. Zbytkový model je uplatňován v Kanadě nebo Austrálii (Hanretty, 2007 in Jakubowicz, 2017b, s. 178-179).

1.2 Mediální konstrukce reality

Jak konstatovali Jirák a Köpplová, *„mediální produkty jsou reprezentacemi nikoliv „přirozeně" daného světa, ale světa konstruovaného v konkrétní historické situaci - a samy se na této konstrukci podílejí"* (Jirák & Köpplová, 2015, s. 273). Média tedy mají mnohem větší moc než se na první pohled může zdát. Média totiž, mimo pouhé popisování událostí a reality, také spoluutvářejí samotnou realitu.

1.2.1 Sociální konstrukce reality

S konceptem sociální konstrukce reality se poprvé setkáváme ve stejnojmenné knize amerických sociologů Petera L. Bergera a Thomase Luckmanna. Tato dvojice sociologů konstatuje, že každodenní život jedince, resp. vědění, nereprezentuje zcela přesnou realitu, ale má původ v myšlenkách a je neustále udržován skrze konání. *„Společnost je výtvorem člověka. Společnost je objektivní realitou. Člověk je výtvorem společnosti.*" (Berger & Luckmann, 1999, s. 64).

Na vytváření reality se podílejí tři procesy, a to (1) externalizace, (2) objektivizace a (3) internalizace. Prvním procesem je externalizace, kde jedinec neustále promítá své vlastní významy do reality, a podílí se tak na utváření sociálního řádu. Jak poznamenává Berger s Luckmannem, proces externalizace je přirozený, protože každý jedinec vyhledává stabilitu

a pocit bezpečí, který mu v tomto případě poskytuje právě sociální řád. Na bázi výše popsaného by bylo možno konstatovat, že jak sociální řád, tak společnost jsou dílem externalizace, avšak v tomto momentě se do popředí dostává druhý proces, a tím je objektivizace. Právě objektivizace mění lidstvem utvořené produkty, jakými jsou právě společnost a sociální řád, v tzv. objektivní realitu. V objektivní realitě si jedinec neuvědomuje, že daný produkt sám utvořil, přičemž v rámci objektivizace se sdílené typizace stávají součástí objektivní reality, např. habitualizace, institucionalizace nebo tradice. Tímto se dostáváme k poslednímu procesu, internalizaci, v jejímž rámci se jedinec sám stává produktem své objektivity a ve kterém následující generace akceptují objektivizovanou realitu. Na tomto místě je vhodné poznamenat, že sociální realita není pevně stanovena, nýbrž se neustále ustavuje skrze sociální interakce. Právě socializace, a zejména samotný jazyk, dává dle Bergera a Luckmanna celé objektivizované realitě logiku (Berger & Luckmann, 1999 s. 67).

Ovšem realita každodenního života je sdílena s ostatními lidmi skrze sociální interakce a v neposlední řadě také prostřednictvím médií. Právě média se stala během posledních desítek let významným hybatelem společenských změn a jejich obsah má vliv také na utváření reality.

1.2.2 Média jakožto tvůrci reality

Média (především masová) jsou tedy úzce spjata s teorií sociální konstrukce reality, resp. na ni jistým způsobem navazují. Reifová uvádí dvě teorie, týkající se vztahu médií a reality, a to z gnozeologického hlediska.

První je konstrukcionistická teorie, podle níž vzniká realita až *„v důsledku definiční schopnosti záznamových soustav skutečnosti (např. masových médií); před aktem symbolického uchopení a vyjádření realita jako sociálně relevantní veličina neexistuje”* (Reifová a kol., 2004, s. 108). V tomto ohledu jsou pak média považována za jednoho z tvůrců sociální reality.

Druhou je teorie reflexivní, která naopak počítá s již existující realitou. Ve spojení se systémy protokolace skutečnosti je tak odrážena, přičemž míra odrazu je měřená stupněm shody mezi realitou a mediálním odrazem (Reifová a kol., 2004, s. 108).

Této problematice se věnoval také Winfried Schulz, který představil dvě odlišné logiky - ptolemaiovskou a koperníkovskou. Ptolemaiovská logika pohlíží na média jako na cizorodý prvek ve společnosti. Na druhé straně koperníkovská logika považuje konstruování reality za nedílnou vlastnost mediální komunikace (Schulz, 2000, s. 31).

Hana Adoni a Sherrill Mane myšlenku mediálního konstruktivismu a reality dále rozvádí, přičemž stanovují celkem tři druhy realit: (1) objektivní, (2) symbolickou a (3) subjektivní. Objektivní realita působí nezávisle na člověku. V případě symbolické reality se jedná jednoduše o symbolické vyjádření výše jmenované objektivní reality. Subjektivní realita se pak od reality objektivní liší tím, že existuje na základě individuálního vnímání jedince (Adoni & Mane, 1984, s. 323-330).

Dále zde jsou rozlišovány podkategorie; první je symbolická-objektivní realita, ve které je konstruovaná realita považována za aspekt vztahů společnosti a kultury. Taková situace může potenciálně vyvolat ideologii v médiích, a tudíž vést k podpoře statu quo. V druhé podkategorii, symbolické-subjektivní, je konstruovaná realita považována za účinek médií, kam také patří agenda-setting, resp. nastolování agendy, o kterém bude podrobně řeč na následujících stranách (Adoni & Mane, 1984, s. 323-337).

V mediálním konstruování reality má také svůj opodstatněný význam tzv. *close-remote continuum*, který se vztahuje na důležitost vzdálenosti daných prvků od přímé zkušenosti.

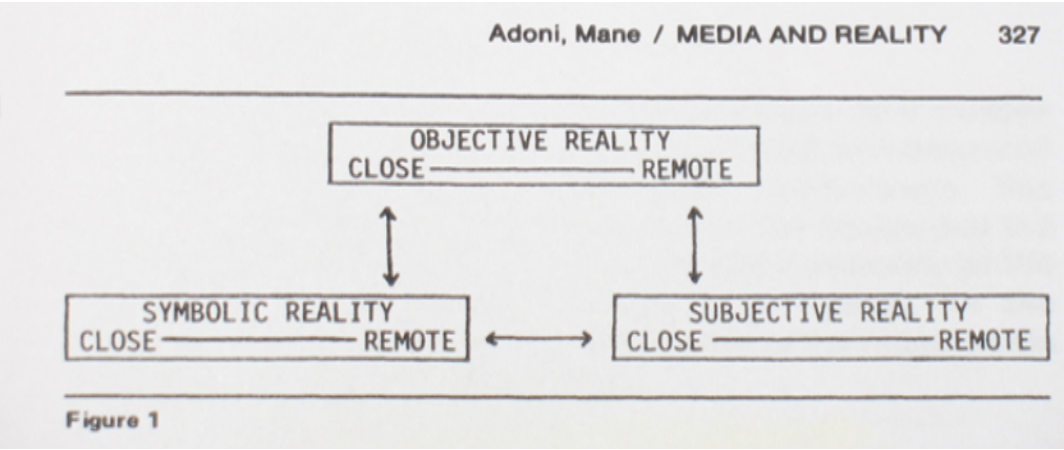

Obrázek č.1: Fungování tří druhů realit podle Hany Adoni a Sherrill Mane.

Zdroj: scribd.com, s. 327.

1.3 Gatekeeping

Nyní se dostáváme k pojmu gatekeeping, který označuje procesy, jimiž se v mediálním světě provádí výběr zpráv, které „projdou bránou" do zpravodajského vysílání (McQuail, 2009, s. 318).

Jak píše Trampota, takzvaný gatekeeper je konkrétně v mediálním světě redaktor, editor či zpravodaj, tedy ten, kdo rozhoduje o tom, co se dostane do konečného vysílání a následně k televizním divákům. *„Novináři se při výkonu profese setkávají s ohromným množstvím potenciálních zpráv, z nichž jen omezené množství mohou využít v obsahu svého média"* (Trampota, 2006, s. 38).

Poprvé se o tzv. gatekeepingu začalo hovořit v padesátých letech, kdy sociální psycholog Kurt Lewin prováděl výzkum, v jehož rámci sledoval, jak lidé nakupují potraviny. Na Lewinovy poznatky později navázal David Manning White, který popisoval, jak se američtí novináři vypořádávali s nadměrným množstvím zpráv a co je vedlo k tomu, že některé zprávy vyřadili a jiné nikoliv. Na základě svých poznatků sepsal případovou studii s názvem *The Gate Keeper: A Case Study in the Selection of News*. Zde přichází s tzv. panem Bránou (v anglickém originálu *Mr. Keeper*), který rozhoduje na základě dvou kritérií: (1) na základě obsahu - zda je dotyčná zpráva dostatečně zajímavá, (2) z organizačních důvodů - například kdy již není ve vysílání či novinách prostor pro publikaci dané zprávy (Trampota, 2006, s. 39).

Reifová zase označuje gatekeepery jako *„držitele pozice v rámci mediálních organizací, kteří rozhodují o výběru témata a událostí, které budou zpracovány na mediální obsahy"* (Reifová a kol., 2004, s. 70).

Výrazný posun ve zkoumání gatekeepingu nastal se zveřejněním studií Waltera Giebera, který byl toho názoru, že nejdůležitějším momentem v procesu gatekeepingu je tlak, který je na gatekeepery vyvíjen, aby se některé zprávy dostaly „ven". Tímto odporuje zkoumání D. M. Whitea, jehož výsledkem bylo zjištění, že editoři vybírali zprávy velmi subjektivně. Gieber tak přichází se stanoviskem, kdy *„jde o model komunikace zpochybňující absolutní nezávislost komunikátora na zdroji, a tím i ideál svobodného tisku"* (Reifová a kol., 2004, s. 70).

Gatekeeping od svého vzniku také prošel několika inovacemi. Shoemakerová ve své práci *Gatekeeping* rozšířila tehdejší model gatekeepingu tak, aby zohledňoval širší společenský kontext a spolupůsobící faktory, přičemž konstatovala, že podstata gatekeepingu nespočívá pouze ve výběru vhodných zpráv, ale také obsahuje proces samotné přeměny události ve zprávu. Jak sama píše ve výše uvedené práci, „g*atekeeping začíná v momentě, kdy se komunikační pracovník poprvé dozví o aktuálním či potenciálním sdělení, a končí v bodě, kdy je podmnožina těchto sdělení přenesena k příjemci"* (Shoemaker, 1997 in Trampota, 2006, s. 41).

Podle Doris Graberové v současné době existuje celkem pět kritérií, na jejichž základě novináři či editoři vybírají zprávu, která se následně dostane do širšího povědomí.

Prvním kritériem je především silný dopad, přičemž je nutno brát v úvahu, že na publikum bude mít větší dopad zpráva z jejich země ve srovnání se zprávou ze zahraničí.

Druhým kritériem je tematika násilí, katastrof, konfliktů či skandálů. Zprávy obsahující taková témata automaticky zvyšují pozornost příjemce. Skutečnost, že příjemce lákají společností odsuzovaná témata, jakým je násilí, lze vysvětlit jen komplikovaně. Problematikou se zabývala například Kseniya Dmitrieva, která došla k závěru, že odpověď je patrně nutno hledat v chování člověka, a může tedy jít o pouhou zvědavost. Jak autorka poznamenává, většina populace nepáchá trestné činy, a proto jim mediální obsahy s touto tematikou poskytují jakési nahlédnutí do jim neznámého způsobu života. Co však Dmitrieva považuje za jednoznačné a zároveň příznačné pro současnou dobu, je nárůst počtu mladých lidí, konzumujících mediální obsahy s kriminální tématikou s vidinou rozluštění prezentovaného případu, přičemž to považují za zcela běžné trávení času (Dmitrieva, 2017).

Třetím kritériem je obeznámenost zprávy. Ty zprávy, které se nějakým způsobem dotýkají publika, vyvolávají větší zájem. Graberová dodává, že někteří novináři či redaktoři se snaží transformovat dění v zahraničí skrze příběh, se kterým může publikum soucítit.

Za čtvrté kritérium je považována blízkost. Je přirozené, že zprávy z našeho blízkého okolí nás zajímají mnohem více nežli ty zahraniční.

Posledním kritériem je aktuálnost a novota zprávy. Od zpráv se očekává, že budou publikum nejen informovat o dění kolem, ale také o těch událostech, které se nedějí na denní bázi (Graber & Dunaway, 2009, s. 137).

Na výběr zpráv a fungování zpravodajských hodnot kriticky nahlíží McNair. Ten konstatoval, že *„Můžeme-li zpravodajskou hodnotu považovat za vyjádření společenských hodnot, potom zpravodajské hodnoty převažující v liberální demokratické společnosti odkazují ke světu, který je etnocentrický, orientovaný na elity a soustředěný v „negativní události (dobré zprávy nejsou zprávy)"* (McNair, 2006, s. 81).

Výše uvedeným McNair naráží na možné zkreslení skutečnosti. Zároveň předkládá případ z roku 1993, kdy britský moderátor Martyn Lewis vznesl požadavek, aby se novináři tak neupínali na „špatné zprávy", které jsou sice atraktivnější, ale na druhou stranu zveličují negativa a zlehčují pozitiva. To dle jeho tvrzení vede například k nevlídnému vyobrazení exotických zemí (McNair, 2006, s. 81).

1.4 Agenda-setting

Na gatekeeping navazuje další pojem, a to agenda-setting nebo také v českém prostředí známé „nastolování agendy". Vzhledem ke svému rostoucímu vlivu a jeho dlouhodobým dopadům mají média schopnost určovat, která témata mají být společností vnímána jako důležitá: *„…média zpracovávají a vybírají události, které zařazují do svých obsahů víceméně konzistentním způsobem. Zatímco šíření informací lze považovat za krátkodobý účinek zpráv, příkladem dlouhodobého účinku je schopnost nastolovat témata ve společnosti. Tento účinek k médiím přisuzuje teoretický koncept zvaný agenda-setting.*" (Trampota, 2006, s. 112).

První zárodky tohoto konceptu nastolování agendy lze vysledovat již od roku 1922, kdy se objevila první zmínka v díle *Public Opinion* amerického filozofa a novináře Waltera Lippmanna. Ve své knize líčí, jak nám média pomáhají utvářet názory na situace/ problematiky, se kterými nemáme osobní zkušenost. Konkrétně v souvislosti se zpravodajskými médii veřejnost reaguje na tzv. pseudoprostředí, které je narozdíl od

skutečného prostředí imaginární. To vyúsťuje ve fenomén, kdy diváci nastolená témata akceptují a aplikují do svých vlastních životů (McCombs, 2009, s. 54).

První reálný koncept byl však v tomto smyslu definován až o několik desítek let později, konkrétně v první polovině šedesátých let minulého století, kdy Bernard Cohen ve svém díle *The Press and the Foreign Policy* z roku 1963 vysvětlil, že média nemají pouze přesvědčovací, nýbrž také kognitivní účinky. Tento koncept získal svůj současný název agenda-setting až v roce 1972, kdy jej použili Maxwell E. McCombs a Donald L. Shaw ve svém článku *The agenda-setting function of the mass media.* Jejich práce se zaměřovala na voliče v období předvolební prezidentské kampaně v městečku Chapel Hill, kteří byli stále nerozhodní. McCombs a Shaw pak sledovali posuny jejich postojů na základě jejich konzumace předkládaných informací skrze dostupná média, přičemž došli k výsledku, že beze sporu existuje korelace mezi nejsledovanějšími tématy, které nastolila mediální agenda, a nejzdůrazňovanějšími tématy, které byly reflektovanými skrze veřejnou agendu. Tudíž z výzkumu vyšel závěr, že masová média nastolují svoji agendu veřejnosti, čímž se konstruuje realita v médiích (Trampota, 2006; Lippmann, 2018; Reifová a kol., 2004, s. 16).

Podle Trampoty proces nastolování témat vychází z konceptu, ve kterém si média vybírají ty obsahy, resp. zprávy, o kterých mají dojem, že je budou čtenáři, posluchači či diváci považovat za důležité (Trampota, 2006, s. 113).

Nastolování agendy přímo navazuje na tzv. framing (rámcování); k tomu dochází v případě, kdy některé prvky prezentované zprávy jsou sestaveny tak, že podsouvají do popředí specifické myšlenky, aktéry či události, které následně ovlivňují celkové vyznění zprávy (Škodová & Nečas, 2009, s. 11).

Další součástí nastolování agendy je také takzvaný priming, tedy *„experimentální rámec, ve kterém je prokázáno, že zpracování již zjištěného podnětu ovlivňuje reakci na následně zjištěný podnět…když jej aplikujeme na média, tak se priming vztahuje na to, jaké následky má obsah na pozdější chování a rozhodování lidí"* (Janiszewski & Wyer Jr., 2013, s. 97). Priming má své kořeny v kognitivní psychologii, aby dokázal prozkoumat strukturu a představení informací napříč síťovými modely paměti (Janiszewski & Wyer Jr., 2013, s. 103).

V souvislosti s primingem provedla dvojice Krosnick a Kinder výzkum, v rámci kterého porovnávala vliv primingu u zpráv věnující se aféře Írán-Contras na veřejné hodnocení výkonu amerického prezidenta Ronalda Reagana. S náhodně vybranými Američany vedli rozhovory, ptali se jich na otázky vztahující se k Reaganově politické kariéře, přičemž data sbírali nejprve před odhalením aféry Írán-Contras a pak i po ní. Tento výzkum prokázal, že priming má zcela jistě vliv na vnímání daného politika či veřejně známé osobnosti (Krosnick & Kinder, 1990, s. 497-511).

1.5 Česká televize a zpravodajství veřejné služby

V první kapitole bylo stručně nastíněno fungování veřejnoprávní instituce se zaměřením na televizní vysílání. Vzhledem k povaze řešených témat této diplomové práce jsou následující stránky věnovány českému televiznímu prostředí, a to konkrétně České televizi, která v tuzemských podmínkách představuje nejvýznamnější médium veřejné služby.

1.5.1 Česká televize

V České republice existuje pouze jedna veřejnoprávní televize, tedy Česká televize (dále též „ČT"). Jak již bylo zmíněno v rámci první kapitoly, veřejnoprávní média mají svá specifika a omezení, která souvisejí s jejich vývojem napříč historií a společenským prostředím; to platí v plné míře i pro Českou televizi.

Předchůdcem dnešní České televize byla státní Československá televize (zkratkou ČST). Po tzv. sametové revoluci v roce 1989 fungovala Československá televize jako státní televize až do roku 1991, kdy vznikl nový zákonný rámec, mj. v podobě zákona č. 468/1991 Sb, o provozování rozhlasového a televizního vysílání (v současné době platí zákon č. 231/2001 Sb.). Vzhledem k rostoucím tlakům na rozdělení tehdejší České a Slovenské Federativní Republiky vznikly dvě veřejnoprávní televize, Česká televize a Slovenská televize, přičemž Česká televize podle zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, navázala na předchozí fungování Československé televize (Saturková & Šnábl, 2002, s. 9).

Úloha České televize jakožto prostředku veřejné služby je v zákoně uvedena následovně: „*Česká televize poskytuje službu veřejnosti tvorbou a šířením televizních programů, popřípadě dalšího multimediálního obsahu a doplňkových služeb na celém území České republiky za účelem naplňování demokratických, sociálních a kulturních potřeb společnosti a potřeby zachovat mediální pluralitu.*" (Zákon o České televizi, 2017).

Česká televize byla jako veřejnoprávní instituce oficiálně zřízena k 1. lednu 1992, což bylo v postkomunistické zemi „*převratnou událostí především v tom, že Česká televize byla ustanovena již jako vysílací organizace veřejné služby, jako na státu nezávislá instituce, jejíž programové poslání, struktura, financování a kontrola odpovídala v*

základních rysech standardním modelům evropských demokracií" (Saturková & Šnábl, 2002, s. 9).

Česká televize má jako veřejnoprávní televize ze zákona podávat nepředpojaté a objektivní zpravodajství, prezentovat žánry, které by jinde dostaly pouze omezený prostor. Program ČT musí reflektovat i zájmy menšin, podporovat kulturní a právní vědomí, poskytovat zábavu nebo vzdělání. Klíčovým rozdílem mezi veřejnoprávním a soukromým médiem je způsob financování. Podstatným zdrojem vysílacích médií veřejné služby v České republice jsou tzv. koncesionářské poplatky. Jedná se o poplatky, které jsou definovány jako poplatky za vlastnictví a užívání televizního či rádiového přijímače a jsou určovány zákonem, konkrétně zákonem č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích. Aktuálně činí měsíční výše koncesionářských poplatků 180 Kč, přičemž 135 Kč je určeno pro Českou televizi a 45 Kč pro Český rozhlas. Dalším zdrojem příjmů mohou být reklamy, prodej autorských práv a další (Reifová a kol., 2004, s. 138).

V současné době je pro Českou republiku charakteristické tzv. duální vysílání. V mediálním prostředí tento pojem označuje situaci, kdy na území jednoho státu vysílají jak veřejnoprávní, tak komerční média. V případě české mediální krajiny vedle sebe od 4. února 1994 existují veřejnoprávní Česká televize a komerční televize NOVA, ke které se později připojila další soukromě vlastněná média (Štoll, 2013, s. 38).

1.5.2 Fungování České televize

Jak již bylo představeno v kapitole zahrnující analýzu Chrise Hanrettyho, existuje pět hlavních modelů zřizování dozorčí rady veřejnoprávní instituce, přičemž v České republice se uplatňuje tzv. parlamentní model. V případě České televize je stát v pozici toho, který určuje legislativu a který prostřednictvím Poslanecké sněmovny volí členy Rady pro rozhlasové a televizní vysílání. Konkrétně Rada ČT má celkem patnáct členů s funkčním obdobím šesti let, přičemž každé dva roky dochází k „obměně" jedné třetiny členů, kteří ale mohou být zvoleni znovu. A protože ve veřejnoprávních médiích nesmí stát nijak přímo zasahovat do tvorby a vysílání podle zákona 483/1991 Sb. § 8a), jelikož by to ohrožovalo jejich nezávislost, nesmí být členy Rady ČT osoby aktivní na politické scéně - prezident,

senátor, poslanec, člen vlády, člen NKÚ, člen bankovní rady ČNB, soudce či státní zástupce (Zákon o České televizi, 2017).

Radu ČT doplňuje Dozorčí komise Rady České televize, která má vůči Radě ČT poradní funkci v otázkách hospodaření s finančními prostředky, především rozpočtu. Dozorčí komise má tedy za úkol kontrolovat, zda je s finančními prostředky a majetkem České televize nakládáno dle schváleného rozpočtu ČT, který je v souladu právními předpisy a splňuje požadavky ze strany Evropského společenství (Zákon o České televizi, 2017).

Zvláštní pozici v tomto „rozložení" zaujímá samotný generální ředitel České televize, jenž je statutárním orgánem, ale také se zodpovídá Radě ČT, která jej volí na funkční období o délce šesti let. Generální ředitel má mnoho pravomocí a kompetencí, mezi něž patří například řízení činnosti ČT, možnost řídit poradní orgány, zasahovat do organizace České televize nebo jednat jménem ČT. Generálního ředitele může ze své funkce odvolat Rada ČT (Zákon č. 483/1991 Sb.).

1.5.3 Rozšiřování portfolia České televize

Česká televize se postupně rozrůstá o nové televizní kanály. Hlavní programová pozornost ČT je soustředěna na ČT1. Jedná se o plnoformátový televizní kanál, který je určen širokému publiku; tomu odpovídá také jeho obsah. ČT1 nabízí široké a pestré spektrum pořadů a žánrů, od zpravodajství po soutěže či seriály. Od devadesátých letech doprovází ČT1 také druhý plnoformátový kanál ČT2, zaměřený spíše na náročnější diváky, kteří ocení pořady orientované na publicistiku a dokumentaristiku. V roce 2005 - v rámci započatého procesu digitalizace - bylo zahájeno vysílání zpravodajského kanálu ČT24, který se zároveň stal prvním ryze zpravodajským kanálem České republice a později také nejsledovanějším veřejnoprávním zpravodajským kanálem v Evropě (Jirák & Köpplová, 2015).

Svého kanálu se dočkali také sportovní fanoušci v roce 2006, kdy Česká televize spustila sportovní kanál ČT Sport (původně ČT4 Sport) vysílající převážně přímé přenosy sportovních utkání. Nezapomnělo se však ani na dětské diváky, pro které Česká televize připravila televizní kanál ČT :D (také známý pod názvem Déčko). Specifikem tohoto televizního kanálu je také fakt, že ČT :D sdílí svou frekvenci s ČT art, který je určen

příznivcům kultury. Sdílení funguje tak, že dopoledne (konkrétně v čase 06:00 - 20:00) vysílá ČT :D a ve večerních hodinách jej střídá ČT art (20:00 - 02:00) se svým kulturně založeným programem (Benediktová, 2013; Bednařík, Jirák, Köpplová, 2019, s. 420).

Posledním televizním kanálem České televize je ČT3 (také přezdívána Televize třetího věku). Ten začal vysílat v březnu 2020 s orientací na seniory, kteří z důvodu pandemie koronaviru tráví více času doma o samotě. Oproti ostatním kanálům je ČT3 vyloženě nostalgická - vysílá pořady z archivů jak Československé, tak i České televize. Na rozdíl od všech předchozích kanálů ale ČT3 vznikla pouze prozatímně, avšak v březnu 2021 se z rozhodnutí Rady ČT stal dalším regulérním kanálem (Polák, 2021).

1.5.4 Sledovanost České televize

Klíčovým hlediskem pro hodnocení významu jednotlivých kanálů České televize je jejich sledovanost, kterou lze demonstrovat např. následujícím grafem, zobrazujícím sledovanost těchto kanálů v roce 2020.

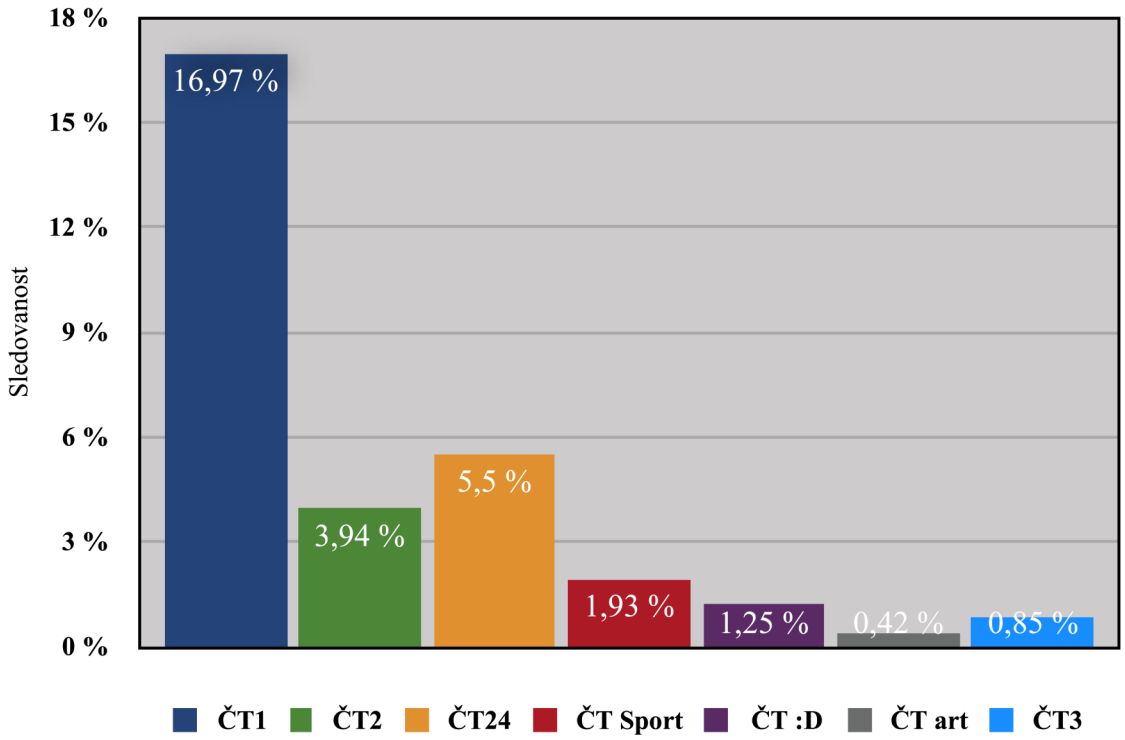

Graf č.1: Sledovanost televizních kanálů České televize v roce 2020; uvedeno v procentech z denního publika 15+. Zdroj: ceskatelevize.cz

Při pohledu na sledovanost v roce 2020, kterou ukazuje Graf č.1, je evidentním lídrem v portfoliu České televize ČT1 s podílem 16,97 %. S větším odstupem je na druhém místě zpravodajský kanál ČT24, na který se v minulém roce dívalo 5,5 % diváků. O něco menší sledovanost má ČT2, kterou sledují skoro čtyři procenta diváků z publika. Zbývající televizní kanály ČT Sport, ČT :D, ČT art i ČT3 se drží pod dvěma procenty sledovanosti. I navzdory tomu, že je ČT3 relativně novým televizním kanálem, zřejmě prokázal svou opodstatněnost (alespoň z hlediska sledovanosti), protože za pouhý rok své existence předběhl i ČT art.

S ohledem na zaměření jednotlivých kanálů lze usoudit, že Česká televize i nadále plní svůj účel média veřejné služby, jakožto zprostředkovatele informací relevantních pro české diváky. I z tohoto důvodu můžeme považovat nejvyšší sledovanost u speciálně zaměřeného kanálu ČT24, který přináší aktuální zpravodajství, za důkaz, že Česká televize je v očích českých diváků prvním zdrojem důležitých informací.

1.5.5 Televizní zpravodajství

Nedílnou součástí programu média veřejné služby je zpravodajství. Právě zpravodajství má splňovat *„funkci informační a definiční, snaží se aktuální události bez prodlení zachytit, popsat a předat (za pomoci technických prostředků) různě diferencovanému publiku"* (Osvaldová, 2001, s. 14).

Konkrétně prezentace zpráv prostřednictvím televizního vysílání je velmi komplexním typem komunikace. Na rozdíl od rádia a tisku poskytuje vjem pro sluch i pro zrak současně. I proto je v televizním vysílání kladen důraz na tzv. audiovizuální jazyk, který zahrnuje oba smysly. Lokšík televizní zpravodajství definuje následovně: *„Na rozdíl od jiných žurnalistických médií je vytváření zpráv pro televizi sdělováním faktů ve vizuálně akustických záběrech a z pohledu žurnalistické práce především myšlením a vyprávěním v obrazech."* (Lokšík, 2001, s. 73).

Důležitým úkolem televizní zprávy je zaujmout diváka hned v prvních vteřinách. Mimo jiné z tohoto důvodu lze u zpravodajských příspěvků vysledovat tendenci preferovat ty zprávy, které disponují atraktivní obrazovou složkou, popř. mohou být dotvářeny

ilustračními záběry (Jirák & Köpplová, 2015, s. 239). Jak opět konstatuje Lokšík, televizní zprávy jsou úspěšné nejen pro jejich dynamičnost, ale také pro svou strukturu, která se převážně skládá ze stručné, zato přesné výpovědi (Lokšík, 2001, s. 83).

Ve zpravodajství však nejde pouze o upoutání divákovy pozornosti díky informování o aktuálních událostech. McNair podotýká, že ačkoli jsou zprávy často spojovány s objektivitou, obsahují také ideologii. V případě veřejnoprávních organizací (jako je např. BBC) může být ideologie vyjádřena *„volně uspořádaným souhrnem hodnot, které producenti považují v daném čase za společensky přijatelné a žádoucí. Je to pokus reprezentovat veřejné či obecně platné hodnoty v protikladu k soukromým ideologiím a zájmům"* (McNair, 2004, s. 13).

Aby však nedošlo ke zneužití média ve prospěch určitého názoru či skupiny, jsou všichni zaměstnanci povinni řídit se ustálenými pravidly dané mediální organizace. Pravidla v podobě zákonů a kodexů, dohlíží na to, zda zaměstnanci plní představy daného média, a to i navzdory jejich osobním názorům či hodnotám. (McNair, 2004; Trampota, 2006, s. 48-52). Konkrétně v případě České televize je od jejich tvůrců (resp. redaktorů) očekáváno, že budou dodržovat pravidla ukotvená v zákoně č. 483/1991 Sb. o České televizi a Kodexu České televize. V Kodexu České televize se k této problematice vyjadřuje (konkrétně v *Čl. 5 Péče o informace ve zpravodajství a aktuální publicistice)* několik bodů, například:

„5.14. Redaktoři České televize si musí při vystupování ve zpravodajských a aktuálněpublicistických pořadech počínat tak, aby divák nemohl rozpoznat, jaký mají na věc, o níž informují, názor." (Kodex České televize, 2003, s. 16).

1.5.5.1 Vnímání vyznění obsahu zpráv ze strany publika

Předchozí kapitoly se zaměřovaly převážně na tvorbu a organizaci zpráv ze strany mediálních organizací. Nabízí se však otázka, jak prezentované zprávy a jejich vyznění vnímá publikum.

Galician a Vestre navázali na předchozí výzkum Jacka B. Haskinse. Ten v rámci svého výzkumu potvrdil, že negativní zprávy poškozují nejen obraz prezentované komunity, která je středem dané zprávy, ale také zhoršují reputaci novin, které negativní zprávu zveřejnily.

Galician a Vestre se však soustředili na televizi, přičemž z jejich výzkumu vyplynuly v podstatě stejné výsledky. Negativní zprávy měly nevlídný dopad nejen na pozitivní vnímání vyobrazené komunity, ale také na samotné pořady, ve kterém se negativní zprávy objevily. Výzkum také odhalil, že pozitivní zprávy nemají takovou sílu jako zprávy negativní, ale mají hodnotu shodnou s neutrálními zprávami (Galician & Vestre, 1987, s. 399-525).

O podrobnější klasifikaci vnímání vyznění zpráv se pokusil Aashish Agarwal a jeho tým z německé univerzity v Duisburgu-Essenu (*Universität Duisburg-Essen*), který nechal pět studentů ve věku 20-25 let posoudit vyznění dvaceti náhodně vybraných zpráv. Z tohoto výzkumu vyplynuly tři základní kategorie: (1) pozitivní zpráva, (2) negativní zpráva a (3) neutrální zpráva.

Do pozitivních zpráv patří ty, ve kterých je např. někdo zachráněn, je objeven nový lék, ukončen válečný konflikt nebo se uskuteční změna ve prospěch veřejnosti. Mezi negativní zprávy jsou řazeny události jako je válka, nehody, katastrofy, onemocnění s pandemickým potenciálem, vraždy, kriminální aktivity, úmrtí významné osobnosti, diskriminace nebo také stereotypizace. V případě neutrálních zpráv je jedná např. o popularizaci vědy, historie, popis tradicí, přírodu nebo zprávy o každodenním životě lidí, aniž by byly spojené s vyloženě negativním či pozitivním prvkem (Agarwal, Mandal, Schaffeld, Ji, Zhang & Sun, 2019, s. 2).

1.6 Korejský poloostrov

Ještě než se podíváme na praktickou část výzkumu, je více než vhodné popsat a seznámit čtenáře s oblastí Korejského poloostrova, a to jak z pohledu historického, tak současného se zaměřením na mediální krajinu.

1.6.1 Geografie, ekonomika a jeho historie Korejského poloostrova do roku 1945

Geografie

Korejský poloostrov se nachází ve východní Asii. Je omýván Žlutým mořem a Japonským mořem, od Japonska ho odděluje Korejský průliv. Vnitrozemí je hornaté, nejvyšší hory jsou na severu, kde poloostrov hraničí s Čínou a na severovýchodní straně pak s Ruskem. Na poloostrově se nacházejí dva státy - Jižní Korea (také Korejská republika nebo KR) a Severní Korea (také Korejská lidově demokratická republika nebo KLDR), které až do roku 1945 tvořily jeden stát. Součástí Korejského poloostrova je také ostrov Čedžu, který spadá pod Jižní Koreu, a celá řada menších ostrovů (Korean Culture and Information Service, 2013). Základní údaje o obou státech uvádí následující tabulka.

	Jižní Korea	Severní Korea
Rozloha	98 480 km²	120 540 km²
Hlavní město	Soul	Pchjongjang
Počet obyvatel	51 700 000 (2019)	25 700 000 (2018)
HDP na obyvatele	34 549 USD	1 300 USD (2016, odhad)
Hlava státu	Prezident (Mun Če-in)	Věčný prezident (Kim Ir-sen; nežije) Předseda Rady (Kim Čong-un)
Státní zřízení	Prezidentská republika	Dědičná diktatura s vládou jedné strany

Tabulka č. 1: Základní reálie Jižní a Severní Koreje.

Zdroj: heritage.org, bloomberg.com

Ekonomika

Z ekonomického hlediska má nesrovnatelně silnější pozici Jižní Korea, což dokazuje mj. její účast v OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj) a skupině G-20. Ne vždy tomu ale tak bylo. Až do šedesátých let 20. století se Korejská republika potýkala s chudobou, kdy reálný produkt na obyvatele byl pouhých 1 100 USD. Rapidní růst ekonomiky Jižní Koreje (kterému se často přezdívá „zázrak na řece Han") nastal až v šedesátých letech s nástupem autoritářské vlády Pak Čong-huio (Eckert, Lee, Lew, Robinson & Wagner, 2001, s. 260-266).

Ekonomická situace v KLDR byla po nějaký čas dokonce příznivější než u jižního souseda. Po korejské válce, o které bude ještě řeč, se KLDR za pomoci Sovětského svazu a Číny zaměřila především na rozvoj průmyslu a industrializaci. Situace se však začala komplikovat v sedmdesátých a osmdesátých letech, kdy KLDR neprovedla ekonomickou liberalizaci. K ještě většímu ekonomickému úpadku KLDR došlo v devadesátých letech po rozpadu Sovětského svazu, se kterým byla silně provázána (Park, 2003, s. 2-4).

Historie do roku 1945

V průběhu historie Korejský poloostrov prošel mnoha změnami. Nejprve byl místem tzv. tří království Koreje - Kogurjŏ, Päkče a Silla. Toto uspořádání se však rozpadlo v roce 668 z důvodu interních sporů. Království Silla pohltilo obě další království, včetně kmenových svazů a menších království, čímž vznikla tzv. Sjednocená Silla, která trvala až do první poloviny 10. století (Eckert et al., 2001, s. 51- 53).

Vládu nad Korejským poloostrovem pak získala korejská královská dynastie Korjo, která byla založena roku 918 a vlády se chopila kolem roku 936. Až na relativně krátkou dobu (1170-1270), kdy se díky převratu ujali vlády vojenští vůdcové, byl Korejský poloostrov v moci Korjo až do roku 1392, kdy moc převzala dynastie Čoson. Ta pak vládla jako královská a později také císařská dynastie až do roku 1910. Během této doby vznikla na příkaz krále Sedžonga korejská abeceda hangul, která se užívá dodnes. K transformaci království na císařství přispěl v roce 1897 král Kodžong, který tímto krokem chtěl světu

zdůraznit nezávislost Koreje. Císařství však trvalo jen krátce, v roce 1910 byla Korea obsazena Japonskem a císař Sundžong byl donucen vzdát se svého trůnu. Japonská nadvláda skončila až 15. srpna 1945, kdy se Japonsko vzdalo spojeneckým vojskům. (Eckert et al., 2001, s. 185-236).

1.6.2 Rozdělení Korejí a korejská válka

Po kapitulaci Japonska ve 2. světové válce ve druhé polovině roku 1945 byl Korejský poloostrov obsazen spojeneckými vojsky SSSR a USA. Avšak vzhledem k tomu, že americká vojska nepostupovala dostatečně rychle, byly již dopředu vytyčeny dvě okupační zóny, jejichž hranice byla určena podél 38. rovnoběžky. Došlo tak k rozdělení, kde severní část spravovala SSSR v rámci Sovětské civilní správy a jižní část USA, resp. Americká vojenská správa Koreje. Toto rozdělení ale mělo být pouze krátkodobé, jelikož původní plán počítal s konferencí v Moskvě, kde měla být stanovena prozatímní korejská vláda s funkčním obdobím na pět let. K tomuto kroku však nikdy nedošlo v důsledku studené války. O to více začalo docházet na Korejském poloostrově k politickým rozepřím, když se do své rodné země začali vracet také emigranti, jejíž politické názory úzce souvisely s místem jejich exilového pobytu.

Pravděpodobně nejvýraznější osobností té doby byl politik, spisovatel a novinář I Sung-man, který pobýval většinu svého života v USA. Po návratu do své rodné země, konkrétně tedy na stranu spravovanou americkými vojsky, se díky svému aktivnímu působení v politice a přátelským vztahům se západními lídry, dostal do čela hned několika hnutí jako například *Independence Promotion Central Committee, Korean People's Representative Democratic Legislature* a *Headquarters for Unification*. Vzhledem k jeho silným pravicovým názorům vyzývajícím k nezávislosti Koreje a díky neustálému odmítání tzv. mandátního území, se I Sung-man stal velmi populárním napříč tamním korejským obyvatelstvem (Eckert et al., 2001, s. 236-247; Kymličková, 2020, s. 4-5).

Na severní straně 38. rovnoběžky byla situace poněkud komplikovanější, protože se zde utvořila hned čtyři politická hnutí s různými názory a ideologiemi. První dvě hnutí byla vedena korejskými disidenty z Číny a Ruska, tudíž se snažila dostat do popředí komunistickou ideologii právě z těchto zemí. Třetí hnutí tvořili tamní komunisté, kteří se v

určitých názorech shodovali s dříve jmenovanými hnutími. Poslední hnutí, které se na severní straně rozmohlo a prakticky okamžitě získalo velkou popularitu, byla Korejská demokratická strana, jediná politická strana uznávající demokratické hodnoty.

Jakýmsi „vítězem" v boji politických hnutí se stal Kim Ir-sen, zakladatel Strany práce Severní Koreje. V roce 1946 se Kim Ir-sen stal předsedou Prozatímního lidového výboru a následně roku 1949 získal místo předsedy Korejské strany práce, která se stala následníkem původní Strany práce Severní Koreje a současně integrovala i Novou lidovou stranu Koreje. Všechny politické strany byly také roku 1946 sjednoceny do koalice sdružující povolené politické strany a spolky pod názvem Jednotná demokratická vlastenecká fronta pro sjednocení země (Eckert et al., 2001, s. 236-244; Kymličková, 2020, s. 4).

Po vytvoření jednotlivých stran byla v listopadu roku 1947 zformována Dočasná komise OSN pro Koreu (anglicky *United Nations Temporary Commision on Korea*). Jejím úkolem bylo především dohlédnout na řádný průběh korejských voleb. Komisi však neuznal Sovětský svaz, který odmítl vpustit její členy za demarkační linii. I přes tyto komplikace proběhly v květnu 1948 svobodné volby, avšak pouze v jižní části poloostrova. Vítězem voleb se stal již zmíněný I Sung-man a v návaznosti na jeho vítězství byla na jižní straně poloostrova 15. srpna 1948 vyhlášena Korejská republika, jejíž existenci uznala a legitimizovala i samotná OSN a ceremoniálu se účastnil také vrchní velitel spojeneckých sil generál MacArthur (Catchpole, 2003, s. 17).

Na výsledek voleb reagovala i severní strana, spravovaná Sovětským svazem, a to vlastními volbami, ve kterých vyhrál Kim Ir-sen. V návaznosti na tyto volby byla 9. září 1948 vyhlášena Korejská lidově demokratická republika, přičemž se během následujících měsíců z území stáhly ruské ozbrojené síly. Tímto podél 38. rovnoběžky oficiálně vznikly dva antagonistické státní útvary a nadějné plány na sjednocení poloostrova ztroskotaly (Eckert et al., 2001; Catchpole, 2003, s. 322).

Volbami a ustanovením dvou korejských států však celý konflikt neskončil. Jedním z primárních cílů KLDR bylo sjednocení poloostrova jak geograficky, tak politicky pod komunistickou ideologií. Kim Ir-sen nijak neváhal a prakticky hned po svém zvolení do čela Severní Koreje se setkal s lídry komunistických mocností Číny a SSSR, Mao Ce-tungem a Stalinem. Jejich jednání nakonec vyústila ve vojenský vpád severokorejských

vojsk na území Korejské republiky, čímž 24. června 1950 započalo tříleté období, které se do historie zapsalo jako korejská válka (Catchpole, 2003; Kymličková, 2020, s. 5).

Zprávy o násilném překročení demarkační linie se dostaly k americkému prezidentovi Harrymu S. Trumanovi, který po dlouhém uvažování odsouhlasil pomoc Rady bezpečnosti OSN (bez účasti Sovětského svazu, který Radu bezpečnosti OSN bojkotoval vzhledem k jejímu postavení v konfliktu mezi Kuomintangem a komunistickou Čínou) jihokorejské armádě, která však byla v té době velmi slabá po stránce lidské i materiální (Catchpole, 2003, s. 119).

Severokorejská vojska nejprve zaútočila na města Ongdžin, Kesong, Čchunčchon a přístav Kangnung. Než se američtí spojenci vyslaní OSN dostali na Korejský poloostrov, byla již jihokorejská armáda zatlačena na jihovýchod země, konkrétně do oblasti tzv. pusanského perimetru. S příjezdem spojeneckých vojáků se však na těchto místech podařilo zastavit severokorejská vojska a zahájit protiofenzívu. Tímto krokem se jihokorejsko-americkému vojsku podařilo zahnat severokorejské vojáky přes 38. rovnoběžku až k řece Ja-lu, která tvoří přírodní hranici mezi Čínou a KLDR. Na potenciální překročení hranic ale reagovala Čína, která přispěchala na pomoc Severní Koreji a napomohla zatlačit vojáky protistrany zase za 38. rovnoběžku (Eckert et al., 2001; Catchpole, 2003).

V polovině roku 1951 byla zahájena mírová jednání, jejichž výsledkem bylo uzavření příměří, které 27. července 1953 podepsala OSN se Severní Koreou a Čínou. Podpisem této dohody o příměří byla také podél 38. rovnoběžky vybudována tzv. demilitarizovaná zóna, která funguje dodnes (Eckert et al., 2001, s. 247-250).

Z politického hlediska je však potřeba vzít v úvahu, že příměří není ekvivalentem míru, nýbrž se jedná pouze o zastavení válečných činností. Z tohoto důvodu jsou formálně oba korejské státy nadále ve válečném stavu. I proto lze v podstatě každý test, cvičení či jen slovní přestřelku mezi představiteli států označit za potenciální jiskru, která může vzplanout ve válku (Potočný & Ondřej, 2006, s. 472-473).

1.6.3 Mediální krajina na Korejském poloostrově

Dále považuji za vhodné sumarizovat základní charakteristiky mediální krajiny Jižní a Severní Koreje. Zároveň se tak dozvíme více o tom, jaké zprávy jsou vypouštěny do světa, protože i zde musí existovat jistý způsob gatekeepingu.

Jižní Korea

Jižní Korea i navzdory tomu, že její hlavou státu byl demokraticky smýšlející a pravicově orientovaný I Sung-man, jeho vláda připomínala spíše diktaturu a nevyhnula se řadě krvavých excesů. I když se režim navenek prezentoval jako demokratický, autoritářský styl vládnutí vydržel až do roku 1987, kdy byl ve zcela prvních svobodných volbách zvolen předseda Democratic Justice Party Ro Tche-u. Od té doby se v Jižní Koreji konají pouze přímé a demokratické volby, přičemž při posledních prezidentských volbách v roce 2017 vyhrál člen Demokratické strany Mun-Če-in (Musílek, 2008; Kwak, 2012, s. 7-51; Kwon, 2017).

Co se týče svobody, jihokorejská média v minulosti podléhala silné cenzuře a kontrole ze strany státu, což nebylo vzhledem k autoritářskému zřízení překvapivé. Největší kontrolu na jihokorejskými médii je možné vysledovat zejména za prezidenta Čon Tu-hwana, který se odvolával na tzv. zákon o národní bezpečnosti (*National Security Act*). Došlo k mnoho restrikcím, včetně sjednocení všech nezávislých zpravodajských agentur do státem vlastněné agentury, zrušení regionálních deníků, odchodu mnoha nevhodných novinářů nebo nucené fúzi dvou nezávislých televizních stanic, které vytvořily státní televizi Korean Broadcasting System (KBS) (Kwak, 2012, s. 91-111; Freedom House, 2020a).

Změna nastala až koncem osmdesátých let, kdy se na scéně začala objevovat nová generace novinářů, kteří se nebáli reagovat na tak vážné události, jakým může být například brutální zmasakrování studentů ve městě Kwangdžu v roce 1980. Za přelomový z pohledu jihokorejských médií lze považovat rok 1987, kdy byla 29. června oficiálně ustanovena svoboda médií skrze konstituci, přičemž její znění je platné dosud. Od roku 1987 tak nejsou jihokorejská média nijak omezována ani kontrolována státem. Výjimku tvoří pouze situace, kdy jihokorejská média publikují pohoršující či nevhodný obsah. V

takovém případě již zasahuje *Korea Communications Commission*, agentura spadající pod správu prezidenta republiky, jejíž úkolem je regulovat mediální obsah. V případě porušení čekají provozovatele daného média či konkrétní osobu (např. novináře, reportéra, autora příspěvku) tvrdé sankce a vysoké finanční pokuty. Většina jihokorejských médií proto aktivně (a preventivně) praktikuje k tzv. sebecenzurování. Příkladem sebecenzurování může být rozmazání či zakrytí předmětů, jakými jsou například pouta, zbraně či krev. Omezení se vztahuje také na témata týkající se Severní Koreje, kdy se jihokorejská média musí řídit zákonem o národní bezpečnosti, který určuje, jaké informace o severním sousedovi prezentovat. Jihokorejská média tyto praktiky obhajují tím, že ukazování takových předmětů může vážně poškodit dětskou psychiku (Sung, 2004, s. 72-77; Hrbková, 2015, s. 32-38; Freedom House, 2020a; Kymličková, 2020, s. 6).

Obrázek č.2: Bývalá jihokorejská prezidentka Pak Kun-hje je policií odváděna k soudu s pouty na rukou, která jsou však televizí KBS cenzurována.

Zdroj: Youtube: kanál KBS News

Jak již bylo zmíněno v předchozím odstavci, byla až do roku 1987 jihokorejská média v rukou státu. Za posledních 33 let se však mediální krajina Jižní Koreje značně transformovala. Co se týče tištěných médií, na trhu dominují troje noviny *The Chosun Ilbo*, *JoongAng Ilbo* a *The Dong-a Ilbo* vlastněné soukromými majiteli, zejména velmi vlivnými rodinami, tedy tzv. „čéboly" (Sung, 2004, s. 108; Kwak, 2012, s. 70-88; Kim & Kim, 2016).

V případě audiovizuálních obsahů ovšem dominují převážně veřejnoprávní média. Výše zmiňovanou KBS, která se později stala televizí veřejné služby, o pár let později doplnila veřejnoprávní televizní stanice MBC (*Chusikhoesa Munhwa Pangsong* nebo také Munhwa Broadcasting Corporation). Na rozdíl od KBS je MBC financována příjmy z reklam, přičemž je také spravována dvěmi neziskovými organizacemi - The Foundation of Broadcast Culture a Jeongsu Scholarship Foundation. KBS a MBC později doplnila v devadesátých letech nezávislá televizní stanice veřejné služby, EBS (Korea Educational Broadcasting System), jejíž programy jsou vzdělávacího charakteru (Hrbková, 2015, s. 32-38).

Zcela první komerční televizní stanicí v Jižní Koreji se stala roku 1991 televizní stanice SBS (Seoul Broadcasting System), která je primárně vlastněna SBS Media Holdings. S rozmachem kabelové televize a díky deregulaci mediálního trhu se v Jižní Koreji začaly utvářet mnohé další televizní stanice, tentokrát ale soukromé. Také trojice novinářských gigantů, která si získala souhrnnou přezdívku *Cho-Joong-Dong*, dostala díky deregulaci zelenou k expandování svých cílů na poli televizního vysílání. Příkladem může být kabelová televizní stanice JTBC, jejíž dominantním akcionářem je vydavatelský dům *JoongAng Ilbo*, resp. rodina Hongových a konglomerát Samsung (Kim & Kim, 2016).

S ohledem na výše uvedené tak je možné konstatovat, že v jihokorejské mediální krajině narazíme na veřejnoprávní i soukromé televizní stanice, přičemž se vysílaný obsah v obou případech nijak zásadně neodlišuje (Kwak, 2012, s. 132-146).

Severní Korea

Situace v KLDR byla po skončení Korejské války diametrálně odlišná, přičemž v některých aspektech dosáhla až extrémních poloh, a to i v porovnání s jinými komunistickými státy, kde i navzdory jejich autoritářským uspořádáním došlo alespoň k dílčímu pootevření se světu v ekonomické a také politické rovině (Nguyen, 2015, s. 2-4).

V případě severokorejských médií jsme odkázáni především na oficiální zprávy (vydávané vládnoucí stranou) a na výpovědi severokorejských uprchlíků a čínských obchodníků, kteří mají možnost být se Severní Koreou v kontaktu. Přestože je v Severní

Koreji dle zákona ustanovena svoboda slova a tisku, v praxi tomu tak není (KCCKP, 2009).

Podobně tomu tak je také v opačném případě, kdy jsou zprávy ze světa pečlivě vybírány a v mnoha případech upravovány ve prospěch severokorejské propagandy. To se týká především amerických a jihokorejských médií (Freedom House, 2020b).

Dle podrobného výzkumu Nguyena, existují v Severní Koreji tři skupiny médií: (1) média vlastněná státem, (2) utajovaná média, (3) zahraniční média. Masová média, televize, rádio nebo noviny, jsou přímo řízeny státem, a tudíž i jejich obsah musí podléhat přísným pokynů vládnoucí strany. Obsah výstupů je pečlivě kontrolován státem a podléhá tvrdé cenzuře. V Severní Koreji je prochází veškerý mediální obsah přes Korejskou centrální zpravodajskou agenturu (*Korean Central News Agency* zkratkou KCNA).

V případě utajovaných a zahraničních médií je situace komplikovanější, jelikož se jedná o média, která nejsou schválena státem, a jsou tudíž ilegální. Utajovaná média jsou především v rukou undergroundových novinářů, kteří mají kladné vztahy především s čínskými sousedy, kteří je zásobují informacemi ze světa.

Co se týče zahraničních médií, patří do této skupiny například mnohé akce jihokorejských organizací, které jsou toho názoru, že volný přístup k informacím a svoboda tisku slouží jako kontrola vlády a napomáhá ke snížení korupce a umožnění debaty. S tímto cílem jihokorejské organizace posílají v plastových lahvích do KLDR různá DVD nebo USB obsahující jihokorejské zprávy a zahraniční filmy či hudbu. Nutno poznamenat, že konzumace takových materiálů je trestána internací v pracovních táborech nebo dokonce smrtí (Nguyen, 2015, s. 2-7).

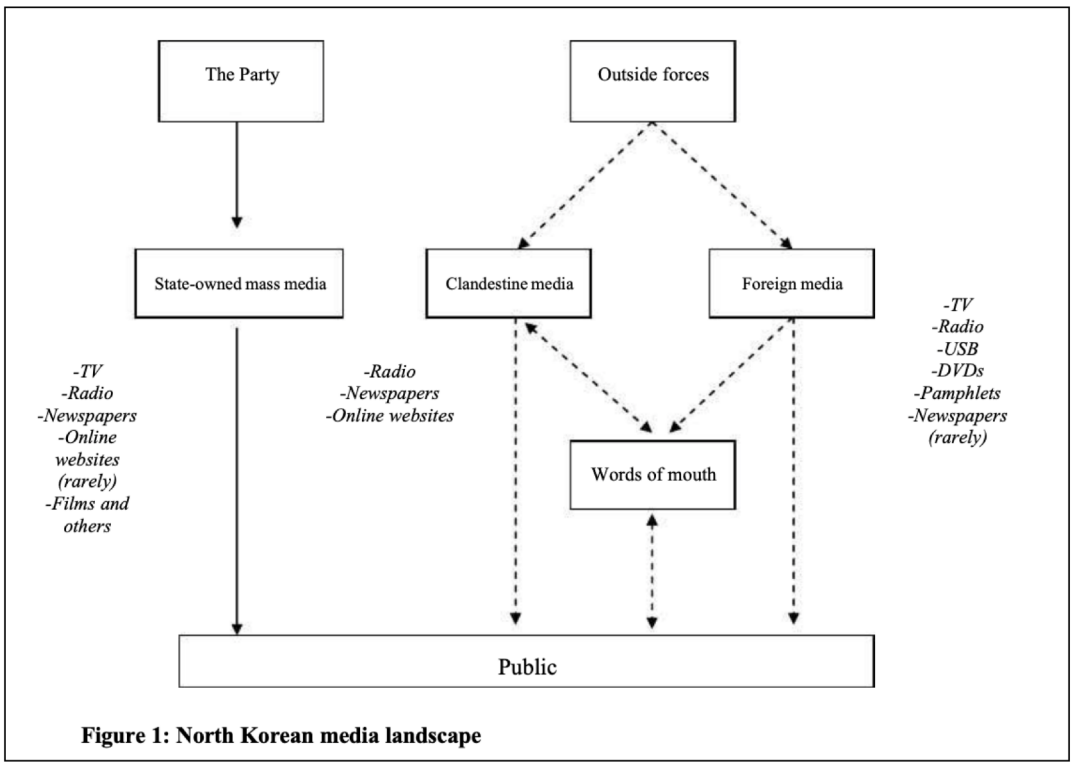

Obrázek č.3: Mediální krajina KLDR.

Zdroj: Nguyen, 2015, str. 3.

Severokorejská mediální krajina není tak rozmanitá, jako je tomu u jejího jižního souseda. Na příklad na poli televizního vysílání existují v KLDR celkem čtyři televizní kanály (*Korean Central Television*, *Mansudae Television, Ryongnamsan Television* a *Athletic Television*), z nichž si zaslouží pozornost první dva.

První a nejstarší televizní stanicí je Korejská ústřední televize (*Korean Central Television*; zkratkou KCTV), která je majetkem státem vlastněné Korean Central Broadcasting Committee. Až do konce roku 2018 vysílala Korejská ústřední televize především propagandistické pořady, a součástí zpravodajství byly příspěvky o nově vybudovaných továrnách či úspěších vůdců a vládnoucí Korejské strany práce (Atsuhito, 2020).

V KLDR existují také televizní stanice, které mají pouze regionální dosah vysílání. Jednou z nich je například televizní stanice *Mansudae Television*, která je zároveň druhou nejsledovanější státní televizní stanicí v zemi. *Mansudae Television* vysílá pouze na území hlavního města KLDR Pchjongjangu, přičemž je její obsah zaměřen na edukativní programy (Abrahamian, 2016; Asekun-Olarinmoye, Pride, Ogbemi & Akpoveta, 2018).

Veškerá tamní média, od tisku po televizní vysílání, jsou provozována státem a spadají pod jeho přísnou kontrolu. Až v roce 2012 se do Severní Koreje podařilo dostat první

zahraniční zpravodajské agentuře *Associated Press*, kterou později následovala japonská *Kyodo News* nebo také čínská agentura *Xinhua*. Z evropského kontinentu se to podařilo pouze francouzské *Agence France Presse*. Avšak ani existence těchto agentur nezlepšila mediální krajinu, jelikož jsou samy kontrolovány a omezovány severokorejským režimem. V případě, že jsou do země vpuštěny i jiní zpravodajové, je tomu tak pouze v souvislosti s politickými událostmi či svátky, přičemž jsou tací „šťastlivci" neustále po svůj pobyt pod dohledem severokorejské vlády (Freedom House, 2020b).

V Severní Koreji také existuje kolem třiceti novin, nichž jsou světu nejznámější vládní deníky *Mindžu Čoson* a *Rodong Sinmun*. Kilkenny navíc dodává, že KLDR striktně zakazuje import zahraničních médií, a to zejména jihokorejských nebo amerických. Televizní i rádiové přijímače jsou speciálně upraveny tak, aby bylo možno naladit pouze lokální stanice; navíc jsou veškerá média podrobena přísné cenzuře. V posledních letech Severní Korea udělala pár malých kroků směrem ke svobodnějších médiím, ale to pouze na dobu omezenou a pouze „na oko" (Kilkenny, 2013; Freedom House, 2020b, Kymličková, 2020, s. 6-7).

2. PRAKTICKÁ ČÁST

2.1 Vymezení zkoumané metody

Výzkum si kladl za úkol získat bližší informace o reprezentaci Korejského poloostrova v rámci zpravodajských relací vysílaných Českou televizí. Praktická část je vzhledem k povaze metody zkoumání analytického charakteru. Prostřednictvím obsahové analýzy se pokusím nastínit způsob, jakým je Korejský poloostrov (resp. oba státní celky, které se na něm rozkládají) vyobrazen ve zpravodajském vysílání České televize. Obsahová analýza rozdělena na dvě části, a to na analýzu kvantitativní a kvalitativní. Tato kombinace obou způsobů výzkumu, která je označováno jako tzv. triangulace, umožňuje zjistit informace, které by měly zodpovědět výzkumné otázky a potvrdit mou hypotézu, a to i navzdory určitým nevýhodám a omezením jednotlivých metod. Konkrétně v mé diplomové práci využívám triangulaci sekvenční, kde začínám kvantitativním výzkumem, na jehož výsledky dále aplikuji kvalitativním výzkum (Trampota & Vojtěchovská, 2010, s. 20).

Kvantitativní metoda výzkumu je signifikantní svou vysokou mírou standardizace, přičemž měří počet, výskyt a frekvenci daných proměnných. Výsledky těchto výzkumů jsou tedy přesné, replikovatelné a lehce ověřitelné. Na druhou stranu však kvantitativní metoda nedokáže do hloubky zjistit, z jakého důvodu je některá proměnná významnější, tudíž je náročnější interpretace dat. Do kvantitativní metody výzkumu patří např. dotazníky, standardizované rozhovory či kvantitativní obsahové analýzy. Cílem takové metody je ověření či naopak vyvrácení dané teorie nebo hypotézy, jedná se tedy o tzv. dedukci (Trampota & Vojtěchovská, 2010, s. 100-121).

V případě kvalitativní metody se již dostáváme „pod povrch" proměnných. Zabývá se především popisem různých procesů či vztahů, interpretací nebo také verifikací předpokladů, teorií a hypotéz. Nevýhodou této metody je možnost, že výzkumník bude nahlížet na výzkum a jeho výsledky subjektivně, což může mít vliv na konečnou podobu výsledků, které nemusí být přesné. Příkladem kvalitativních metod jsou například hloubkové rozhovory, případové studie, analýza diskurzu, sémiotika a další. U této metody je cílem především porozumění a následně tvorba nějaké teorie, která vznikne na základě

výsledků výzkumu. V kvalitativní metodě tedy pracujeme s indukčním myšlenkovým postupem (Trampota & Vojtěchovská, 2010, s. 18-19).

Pro výzkum bylo stanoveno časové období od roku 2015 do roku 2020. Toto vymezení bylo vybráno ze dvou klíčových důvodů. Prvním je fakt, že právě rok 2015 byl velmi důležitým pro navázání vzájemných vztahů mezi Jižní Koreou a Českou republikou; to pak vedlo ke zvýšenému zájmu české společnosti o oblast Korejského poloostrova. Druhým důvodem je důraz na co největší aktuálnost výsledků výzkumu. I proto zkoumané období končí až prosincem roku 2020.

2.1.1 Obsahová analýza

Vzhledem ke zkoumané hypotéze a s ní spojenými výzkumnými otázkami této diplomové práce jsem se rozhodla zvolit obsahovou analýzu jako hlavní výzkumnou metodu. Právě obsahová analýza je pro tuto práci ideální, jelikož jde o „*zjištění četností výskytu předem daných kategorií, případně vztahy mezi výskyty jednotlivých kategorií v jednotkách textu"* (Hendl, 2016, s. 415).

Přestože je za „otce" obsahové analýzy je považován Harold D. Laswell, metodu užívání obsahové analýzy poprvé definoval v padesátých letech 20. století americký sociolog Bernard Berelson, který jako první aplikoval tuto metodu pro analýzu obsahu masových médií, přičemž ji popsal jako „*techniku spočívající v systematickém a kvantitativním popisu obsahů komunikace*" (Lewis, 2013, s. 36).

Dalším velmi často citovaným autorem, spojeným s obsahovou analýzou, je německý profesor Klaus Krippendorff, který uvádí, že se jedná o *"systematický a objektivní způsob, jak popsat a kvantifikovat jevy. Je rovněž jedním ze způsobů, jak analyzovat dokumenty*" (Krippendorff, 1980, s. 65).

Obsahová analýza má také mnoho výhod, mezi které například patří adaptabilnost, komparovatelnost a jednoduchá aplikovatelnost na rozličné typy dat, jimiž jsou především obsahy komunikace v textové či obrazové podobě.

Jak však již bylo uvedeno výše, má konkrétně kvalitativní obsahová analýza také jisté nevýhody, a to především možnou subjektivitu ze strany výzkumníka nebo nepřesné vymezení techniky výzkumu (Dvořáková, 2010, s. 95-98).

Výzkumný proces obsahové analýzy zahrnuje celkem šest kroků, resp. etap: (1) vytvoření výzkumného tématu, na kterém stojí celý proces, (2) operacionalizace; (3) plánování a organizace, (4) přípravná a ověřovací fáze, (5) sběr dat, (6) vyhodnocení (Schulz, 1998, s. 32).

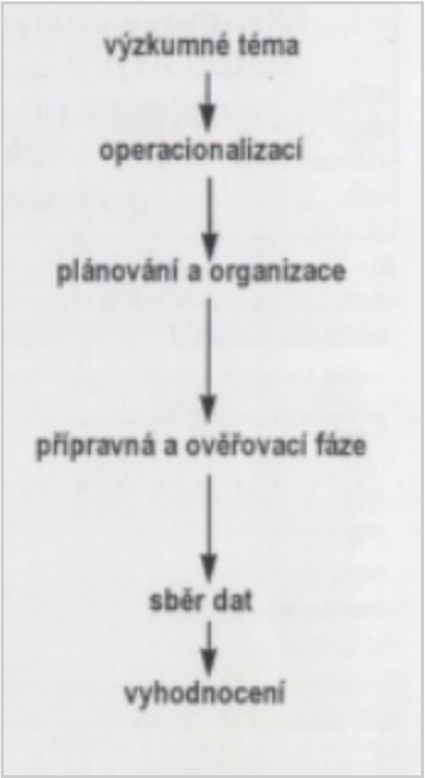

Obrázek č.4: Výzkumný proces.
Zdroj: Schultz, 1998, str. 32.

Ovšem Disman přistupuje k obsahové analýze jednodušeji, když konstatuje, že „b*ývá definována jako objektivní, kvantitativní analýza sdělení jakéhokoliv druhu…Obsahová analýza se může zabývat právě tak obsahem sdělení, jako jeho formou, autorem i adresátem takového sdělení…Může být použita pro srovnání, jak objektivně různé masové sdělovací prostředky referují o určitých událostech*" (Disman, 2000, s. 131-168).

Na začátku výzkumu proto musí být vymezen výběrový soubor dat, tedy typ médií, a současně i časový rámec výzkumu. Dalším krokem je stanovení úrovně analýzy, tj. definování konceptu, jimž mohou být slova, fráze, znak. Koncepty lze rovněž kombinovat.

2.2 Hypotéza a výzkumné otázky

Cílem této diplomové práce je nabídnout čtenáři bližší pohled do způsobu reprezentace a mediálního vyobrazení Korejského poloostrova ve zpravodajství České televize. Korejský poloostrov je velmi zajímavou oblastí, protože se o území dělí dva státy, které v minulosti tvořily jeden celek, nicméně nyní stojí na opačných pólech politického spektra.

Jak již bylo představeno v teoretické části práce, Korejský poloostrov byl rozdělen v roce 1945, resp. v roce 1948, kdy jako první byla vyhlášena Korejská republika a následně pak i Korejská lidově demokratická republika. V roce 1953, kdy skončila korejská válka, bylo mezi oběma státy uzavřeno příměří, nikoliv však mír. I z tohoto důvodu existuje mezi oběma státy demarkační linie, která se táhne podél 38. rovnoběžky a obě země mají brannou povinnost.

Součástí práce je také zkoumání hypotézy, že zobrazení Korejského poloostrova je v českých médiích, potažmo ve zpravodajském vysílání České televize, determinováno obecným postojem k oběma státním celkům.

Mou hypotézou je, že **Korejský poloostrov je v českých médiích zobrazován a následně rozdělován na „přátelskou" Jižní Koreu a „nebezpečnou" Severní Koreu, přičemž i příspěvky nepolitického rázu v sobě nesou jistý politický kontext.** Tento kontext je dále umocňován vysokou mírou politické, ekonomické i kulturní extravagantnosti KLDR ve srovnání se „standardní demokracií" Korejské republiky.

Primárním cílem této diplomové práce je potvrdit či naopak vyvrátit uvedenou hypotézu prostřednictvím následujících výzkumných otázek (VO):

VO 1: Jak je zobrazován konflikt mezi Jižní a Severní Koreou ve zpravodajství České televize?

VO 2: Odlišuje se přístup zpravodajství ČT na základě toho, zda daná zpráva pochází z Jižní nebo Severní Koreje?

VO 3: Zprávy z jaké části Korejského poloostrova mají ve zpravodajství ČT větší váhu?

VO 4: Do jaké míry je ve zpravodajství ČT objektivně zobrazována realita Korejského poloostrova, resp. jednotlivých zemí?

Vzhledem k povaze výzkumné metody jsou také dány proměnné zkoumaných jednotek, resp. audiovizuálních materiálů, a to:

- rok vysílání zkoumaného příspěvku (jednotlivé roky 2015-2020);
- geografické umístění (Jižní Korea, Severní Korea);
- důležitost příspěvku (hlavní zpráva, vedlejší zpráva, noticka);
- pozice příspěvku (první třetina, druhá třetina, třetí třetina);
- téma zkoumaného příspěvku (jaderné zbraně/testy, konflikt, znovusjednocení, ekonomika, vnitropolitické záležitosti, mezinárodní vztahy, společnost, zdravotnictví, jiné);
- vyznění zkoumaného příspěvku (pozitivní, negativní, neutrální).

V případě proměnných, věnující se tématům zkoumaného materiálu, jsem ještě před samotným určením konkrétních kategorií provedla tzv. *emergent* kódování. V rámci tohoto postupu jsem předem prozkoumala vzorek a na jeho základě jsem pak definovala kategorie, do kterých mohou být další zkoumané příspěvky řazeny (Trampota & Vojtěchovská, s. 106).

Právě *emergent* kódování mi umožnilo lépe a přesněji definovat kategorie, které se přímo vztahují ke zkoumanému regionu. Příkladem může být kategorie „politika"; vzhledem k tomu, že politika je velmi širokým a komplexním pojmem, byla rozdělena do dvou kategorií, a to (1) vnitropolitické záležitosti (obsahuje zprávy, které se zaměřují ryze na politiku či politické uspořádání jednoho z korejských států) a (2) mezinárodní vztahy (zahrnuje veškeré zprávy, kde je alespoň jeden korejský stát ve spojení s jiným státem vně Korejského poloostrova).

2.3 Kvantitativní výzkum

V souladu s popsaným postupem jsem se nejprve soustředila na kvantitativní analýzu audiovizuálních obsahů zpravodajského vysílání České televize ve výše uvedeném

časovém období, tedy 2015-2020, a to ve vztahu k jednotlivým státním celkům. Ve fázi sběru materiálu bylo získáno 1554 příspěvků, které zároveň splňovaly výše stanovené proměnné. V první části sběru byla data získávána prostřednictvím online archivu ČT (také iVysílání) a z elektronické databáze mediálního obsahu agentury Newton Media. Pro ověření a upřesnění některých informací jsem v rámci možností (a pandemických opatření) využila archiv České televize na Kavčích horách.

Vzhledem k tomu, že se výzkum orientoval na zpravodajství, soustředila jsem se především na výše popsané kanály České televize, ČT1 a ČT24, resp. na jejich relevantní pořady. Pokud jde o ČT1, zaměřila jsem se na zpravodajské pořady *Události* a *Zprávy ve 12*. V případě ČT24 se jednalo o veškeré *Zprávy* (v 06:00, 06:30, 07:00, 07:30, 08:00, 08:30, 09:30, 10:00, 11:00 a 13:00). Je nutno podotknout, že ve stejném čase, konkrétně ve 12:00, vysílá ČT1 i ČT24 polední zprávy, tedy ČT1 výše jmenované *Zprávy ve 12* a ČT24 *Polední události*. Vzhledem k povaze výzkumu jsem si však vybrala pouze polední zpravodajskou relaci stanice ČT1, neboť má vyšší sledovanost; z toho lze vyvodit, že zprávy získané z tohoto pořadu mají větší hodnotu a dokáží zasáhnout širší publikum. Dále stojí za doplnění, že do celkového počtu byly zahrnuty i ty zprávy, které se opakovaly, resp. dublovaly (to platí ryze pro *Zprávy* vysílané na ČT24).

V případě ČT24 je ještě nutné dodat, že do výzkumu nebyly začleněny *Zprávy* vysílané po 13:00, protože za celé zkoumané období neobsahovaly ani jeden příspěvek o Korejském poloostrově. Jak bylo zjištěno prostřednictvím Newton Media, téma Korejského poloostrova se probíralo v pozdějších odpoledních hodinách v rámci analyticko-zpravodajských či publicistických pořadů, např. *Události, komentáře* nebo *Horizont 24*. Během sběru dat bylo také zjištěno, že za celé zkoumané období nebyl Korejský poloostrov obsažen v žádné zprávě z bloků *Zprávy v 09:00* a *Zprávy v 10:30*, tudíž ani tyto časové relace nebyly započítány do analýzy.

2.3.1 VÝSLEDKY: Kvantitativní analýza na základě let

Nejprve byly všechny zkoumané příspěvky (v rámci výše popsané definice) rozděleny na základě roku jejich odvysílání v rámci zpravodajství České televize, což znázorňuje následující graf.

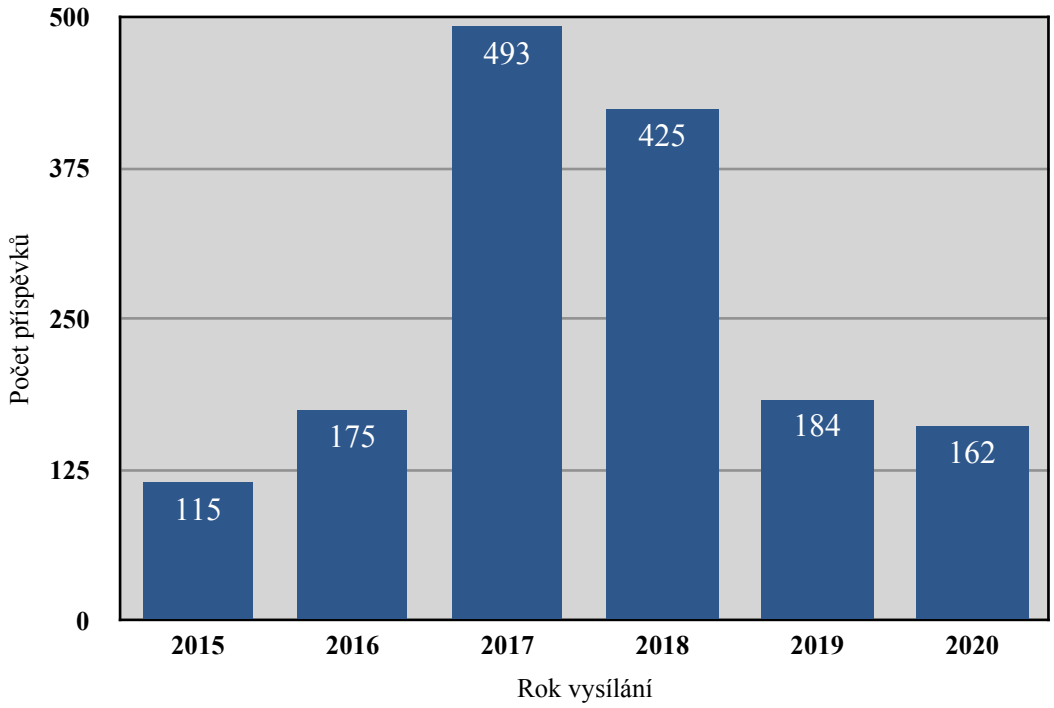

Graf č.2: Celkový počet příspěvků týkající se Korejského poloostrova ve zpravodajství České televize za daný rok. Zdroj: autor

Korejský poloostrov se ve zpravodajství České televize objevoval nejméně v roce 2015, kdy počet příspěvků činil pouhých 115. Takto nízké číslo si lze vysvětlit tím, že nedocházelo ke konfliktům mezi Severní Koreou a USA, naopak v tomto roce převažovaly optimistické zprávy zahrnující posilování vzájemných vztahů mezi Jižní Koreou a Českou republikou.

Konkrétně v roce 2016 docházelo maximálně ke zvýšenému napětí mezi oběma Korejemi a slovním přestřelkám mezi tehdejším americkým prezidentem Donaldem Trumpem a vůdcem KLDR Kim Čong-unem, což se promítlo do 175 příspěvků.

Nejvíce reportáží obsahující tematiku Korejského poloostrova bylo v roce 2017, kdy se ve zpravodajství České televize objevilo až 493 příspěvků. Právě rok 2017 byl pro oba

státy Korejského poloostrova z hlediska politického vývoje velmi významný, ať už se jedná o převratnou korupční kauzu jihokorejské prezidentky Pak Kun-hje, která vedla až k jejímu impeachmentu, o vraždu nevlastního bratra vůdce KLDR Kim Čong-nama, či o spory mezi USA a KLDR. Na výsledek z předchozího roku navázal rok 2018, který se umístil na druhém místě se 425 příspěvky.

Výraznější pokles v počtu příspěvků lze vysledovat od roku 2019, kdy ČT odvysílala pouhých 184 příspěvků týkajících se Korejského poloostrova. Pokles pokračoval také v roce 2020, kdy celkový počet příspěvků činil jen 162.

O něco specifičtější náhled nabízí Graf č.3 ze kterého je evidentní, že o situaci na Korejském poloostrově častěji informoval zpravodajský kanál ČT24. Je zde však nutno vzít v potaz poznámku z úvodu kapitoly, která upozorňovala na to, že na ČT24 se mnohé příspěvky dublují; v případě, že by se již nezapočítávaly opakované příspěvky, statistika by mohla vypadat jinak.

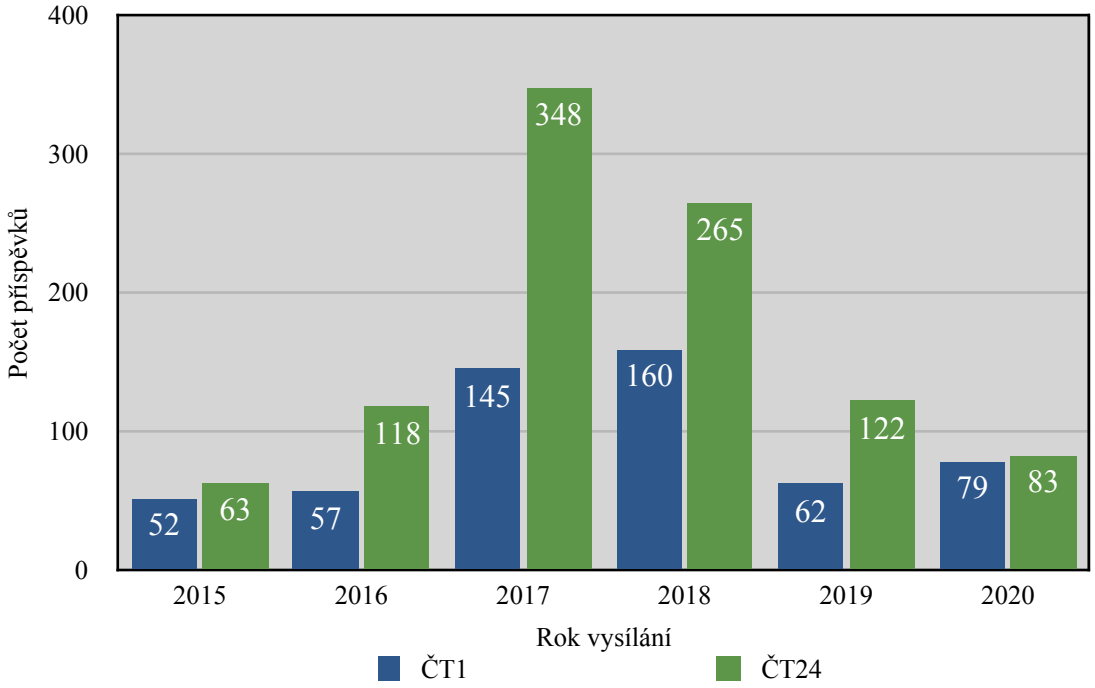

Graf č.3: Celkový počet příspěvků týkající se Korejského poloostrova ve zpravodajství ČT1 a ČT24 za daný rok. Zdroj: autor

Největší vyváženost v počtu příspěvků obou kanálů, a to i včetně dublovaní, lze vypozorovat v letech 2015 a 2020, kdy ČT1 odvysílala skoro stejný počet příspěvků o Korejském poloostrově jako ČT24.

2.3.2 VÝSLEDKY: Kvantitativní analýza na základě četnosti v jednotlivých pořadech

V rámci analýzy jsem také celkový počet příspěvků rozdělila na základě toho, kolikrát se v daný rok objevily ve zkoumaných zpravodajských pořadech kanálů ČT1 a ČT24; to ukazuje přehledně následující tabulka.

ČT24	2015	2016	2017	2018	2019	2020
6:00	6	16	38	25	10	17
6:30	4	9	23	21	6	7
7:00	15	14	49	29	18	13
7:30	9	15	29	18	7	6
8:00	8	23	60	34	22	17
8:30	7	14	30	19	9	5
9:30	6	16	38	20	7	5
10:00	0	0	21	55	25	0
11:00	8	9	24	18	7	5
13:00	0	2	36	26	11	8

Tabulka č.2: Počet příspěvků o Korejském poloostrovu na základě pořadu a roku vysílání v rámci ČT24. Zdroj: autor

Jak si lze z následujících tabulek povšimnout, nejvíce se Korejský poloostrov objevoval na obrazovkách zpravodajského kanálu ČT24 v časech 08:00 a 10:00. Vzhledem k dostupným datům o sledovanosti jednotlivých pořadů *Zprávy* lze usoudit, že Korea je zařazována především do důležitějších časových pásem s vyšší sledovaností. Naopak však vyvěrá otázka, proč tomu tak není v letech 2015, 2016 a 2020, kdy v čase 10:00 nebyla ani jedna reportáž o Korejském poloostrově. Odpověď je zřejmě možné nalézt v povaze příspěvků, které mohly mít vliv na čas jejich odvysílání. Přestože nebyl žádný příspěvek odvysílán v 10:00, o to větší byl nápor v čase 07:00 a 08:00.

Jak je dále vidět z následující tabulky, v případě ČT1 se setkáváme se situací, kdy nejvyšší počet příspěvků byl v roce 2018, nikoliv v roce 2017 jako tomu je v případě ČT24. Stojí také za povšimnutí, že konkrétně v roce 2018 ČT1 informovala v rámci *Událostí* o aktualitách z Korejského poloostrova o necelou polovinu více než tomu bylo v případě ČT24. Ve *Zprávách ve 12:00* se Korejský poloostrov objevoval v průměru méně než je tomu v případě Událostí v hlavním v vysílacím čase.

ČT1	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Zprávy ve 12:00	20	20	58	59	21	29
Události (19:00)	32	37	87	101	41	50

Tabulka č.3: Počet příspěvků o Korejském poloostrově na základě pořadu a roku vysílání v rámci ČT1.

Zdroj: autor

2.3.3 VÝSLEDKY: Kvantitativní analýza na základě důležitosti příspěvků

Jednotlivé příspěvky byly také rozděleny na základě důležitosti na tři kategorie, (1) hlavní - alespoň jedna ze zemí Korejského poloostrova byla hlavním tématem příspěvku, (2) vedlejší - země Korejského poloostrova byly vedlejším tématem příspěvku, (3) noticka - jeden či oba korejské státy byly zmíněny ve výčtu, uvedeny jako pouhé příklady nebo se jednalo o drobnou zprávu.

	Počet příspěvků	v %		Jižní Korea	Severní Korea
Hlavní téma	972	62,5 %		207	765
Vedlejší téma	206	13,3 %		152	54
Noticka	376	24,2 %		138	238

Tabulka č.4: Výčet počtu příspěvků na základě důležitosti včetně rozdělení.

Zdroj: autor

Z dat bylo zjištěno, že nejvíce se oba státy Korejského poloostrova ve zpravodajství České televize objevovaly jako hlavní zprávy, a to v 972 případech, z toho nejvíce Severní Korea (765). Takové příspěvky se nejčastěji vysílaly v pořadech *Zprávy v 08:00, Zprávy ve 12:00* a *Události*. Dále byly oba korejské státy, ať už odděleně či společně, zmiňovány v podobě krátkých noticek nebo jako příklady v souvislosti s ekonomickými či politickými záležitostmi (celkem ve 376 příspěvcích). To se týká především pořadu *Zprávy*, vysílaného v ranních hodinách. Nejméně bylo příspěvků, ve kterých Korejský poloostrov figuroval jako vedlejší zpráva (206), přičemž Jižní Korea zaujímala většinu příspěvků (152).

2.3.4 VÝSLEDKY: Kvantitativní analýza na základě pozice příspěvků

Součástí kvantitativního výzkumu bylo také zkoumání pozice příspěvků, které obsahovaly alespoň jeden z korejských států. Celkový přehled dle tohoto kritéria obsahuje následující tabulka.

	První třetina	Druhá třetina	Třetí třetina
2015	9	14	9
2016	15	6	16
2017	54	16	17
2018	64	17	20
2019	27	6	8
2020	28	11	11

Tabulka č.5: Výčet počtu příspěvků na jejich pozice v rámci pořadu *Události*; rozděleno dle jednotlivých roků. Zdroj: autor

Po hlubší analýze bylo zjištěno, že hlavní zpravodajský pořad televizního kanálu ČT1, *Události*, obsahuje v průměru 30 příspěvků na jedno vysílání, které trvá zhruba 50 minut. V případě druhého zkoumaného pořadu ČT1, *Zprávy ve 12*, je vměstnáno v průměru 15 příspěvků do 20 minut.

Co se týče pořadu *Události*, činil celkový počet příspěvků zmiňujících Korejský poloostrov 348. Z toho více než polovina příspěvků (197) byla zařazena do první třetiny celého vysílání. Do druhé a třetí třetiny vysílacího času se za celé výzkumné období dostalo 70 příspěvků v druhé třetině a 81 příspěvků ve třetí třetině.

Podobné výsledky byly zaznamenány také v případě druhého zkoumaného zpravodajského pořadu o délce 20 minut, *Zprávy ve 12*, přičemž lze narazit na určité abnormality (jak ukazuje následující tabulka).

	První třetina	Druhá třetina	Třetí třetina
2015	3	10	7
2016	8	6	6
2017	39	17	2
2018	35	24	0
2019	14	7	0
2020	13	10	6

Tabulka č.6: Výčet počtu příspěvků na jejich pozice v rámci pořadu *Zprávy ve 12*; rozděleno dle jednotlivých roků. Zdroj: autor

První z nich je vyšší výskyt příspěvků o Korejském poloostrově ve druhé a třetí třetině pořadu v roce 2015, kdy se nejvíce příspěvků objevilo v druhé třetině pořadu, a následně ve třetí třetině. Druhou abnormalitou je nulový počet příspěvků ve třetí třetině v letech 2018 a 2019, přičemž na druhé straně je „dorovnává" vyšší počet příspěvků odvysílaných naopak v první třetině.

Co se týče zkoumaných zpravodajských pořadů ČT24, jejich délka se odvíjí v časovém rozmezí 5-20 minut (mezi pětiminutové pořady se řadí *Zprávy v 06:30, 07:30. 08:30* a *09:30, 13:00*), s výjimkou pořadu *Zprávy v 10:00*, který trvá 30 minut včetně předpovědi počasí. *Zprávy 06:00, 07:00, 08:00, 11:00* trvají 10-20 minut včetně předpovědi počasí. I v tomto případě byly každé *Zprávy* rozděleny do třetin na základě jejich délky.

Zprávy v 06:00

	První třetina	Druhá třetina	Třetí třetina
2015	4	2	0
2016	12	4	0
2017	23	15	0
2018	17	8	0
2019	8	2	0
2020	15	2	0

Zprávy v 06:30

	První třetina	Druhá třetina	Třetí třetina
2015	1	1	2
2016	4	3	2
2017	7	11	5
2018	11	9	1
2019	3	3	0
2020	3	4	0

Zprávy v 07:00

	První třetina	Druhá třetina	Třetí třetina
2015	4	7	4
2016	6	6	2
2017	15	28	6
2018	9	15	5
2019	7	9	2
2020	9	3	1

Zprávy v 07:30

	První třetina	Druhá třetina	Třetí třetina
2015	1	6	2
2016	6	4	5
2017	10	13	6
2018	9	7	2
2019	4	2	1
2020	2	4	0

Zprávy v 08:00

	První třetina	Druhá třetina	Třetí třetina
2015	1	4	3
2016	5	9	9
2017	16	20	24
2018	17	16	1
2019	10	9	3
2020	7	6	4

Zprávy v 08:30

	První třetina	Druhá třetina	Třetí třetina
2015	1	2	4
2016	5	5	4
2017	12	12	6
2018	9	9	1
2019	4	4	1
2020	2	2	1

Zprávy v 09:30

	První třetina	Druhá třetina	Třetí třetina
2015	0	4	2
2016	4	6	6
2017	15	19	4
2018	6	10	4
2019	3	4	0
2020	3	2	0

Zprávy v 10:00

	První třetina	Druhá třetina	Třetí třetina
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	10	8	3
2018	27	18	10
2019	12	9	4
2020	0	0	0

Zprávy v 11:00

	První třetina	Druhá třetina	Třetí třetina
2015	1	6	1
2016	5	4	0
2017	5	15	4
2018	4	10	4
2019	3	3	1
2020	3	2	0

Zprávy ve 13:00

	První třetina	Druhá třetina	Třetí třetina
2015	0	0	0
2016	1	1	0
2017	23	12	1
2018	12	11	3
2019	5	4	2
2020	4	3	1

Tabulky č. 7-16: Výčet počtu příspěvků na jejich pozice v rámci pořadu *Zprávy (06:00, 06:30, 07:00, 07:30, 08:00, 08:30*, 09:30, 10:00, 11:00, 13:00); rozděleno dle jednotlivých roků.

Zdroj: autor

Z výše uvedených dat je patrné, že témata související s Korejským poloostrovem jsou řazena převážně do prvních dvou třetin vysílání *Zpráv*. Je možné si též povšimnout, že zprávy týkající se Koreje jsou vysílány především v ranních hodinách, a to zejména v časech 07:00 až 08:30. Vůbec nejmenší výskyt je možné zaznamenat v čase 10:00, kdy v letech 2015, 2016 a 2020 nebyla odvysílána ani jedna zpráva, která by byť jen zmiňovala jeden z korejských států. Z toho vyplývá, že Korejský poloostrov nebyl Českou televizí nijak upozaďován, naopak se snažila zařadit příspěvky o alespoň jednom korejském státu do prvních dvou třetin. To ve výsledku vedlo k tomu, že se v rámci několika *Zpráv* nebyl odvysílán ani jeden příspěvěk o Korejském poloostrově ve třetí třetině.

	První třetina	Druhá třetina	Třetí třetina
Jižní Korea	102	258	137
Severní Korea	632	303	122

Tabulka č.17: Výčet počtu příspěvků na jejich pozice; rozděleno dle jednotlivých zemí.
Zdroj: autor

Při rozdělení pozic příspěvků mezi oba korejské státy je patrné, že do první třetiny zkoumaných pořadů se nejčastěji dostávala Severní Korea, a to dokonce v rámci 632 příspěvků. To na druhou stranu Jižní Korea byla nejvíce řazena do druhé třetiny (258). V případě třetí třetiny se opět potvrzuje tvrzení, že Korejský poloostrov není Českou televizí nijak ignorován.

2.3.5 VÝSLEDKY: Kvantitativní analýza na základě témat

Dále byl každý příspěvek rozřazeny do kategorií na základě tématu, kterému se věnoval. Základní kategorie jsem si stanovila dle výše zmiňovaného *emergent* kódování: (1) jaderné zbraně/testy, (2) konflikt, (3) mezinárodní vztahy, (4) ekonomika, (5) vnitropolitické záležitosti, (6) znovusjednocení, (7) společnost, (8) zdravotnictví a (9) jiné. Do kategorie „jiné" jsou zahrnuta málo se vyskytující témata (jinak řečeno ta, která nesplňují mnou stanovenou kvótu počtu příspěvků, která činila 50 a více příspěvků na téma), např. kultura, školství, cestování nebo ekologie.

Téma příspěvku	Počet příspěvků	v %
mezinárodní vztahy	437	28 %
jaderné zbraně/testy	387	25 %
znovusjednocení	152	10 %
konflikt / válka	139	9 %
vnitropolitické záležitosti	136	9 %
zdravotnictví	116	8 %
ekonomika	68	4 %
jiné	64	4 %
společnost	55	4 %

Tabulka č.18: Tematické rozdělení zkoumaných příspěvků.

Zdroj: autor

Nejvíce příspěvků, celkem 437, se věnovalo mezinárodním vztahům. Do této kategorie jsem přiřazovala veškeré příspěvky, kde alespoň jeden z korejských států figuruje ve spojení s jinou zemí, jako například summit tehdejšího amerického prezidenta Trumpa s vůdcem KLDR Kim Čong-unem, jednání Korejské republiky s Japonskem nebo různá rozhodnutí OSN vůči severokorejským provokacím v podobě raketových testů.

Na druhé příčce se umístila kategorie věnovaná jaderným zbraním a jejich testům s celkovým počtem 387 příspěvků. Sem byly zařazeny veškeré zprávy o jaderných zbraních, raketových zkouškách nebo také informace o denuklearizaci.

Třetí v pořadí je kategorie znovusjednocení s 152 příspěvky, kam byly zařazeny veškeré příspěvky obsahující informace o zlepšujících se vztazích mezi Korejemi (např. společná vlajka na olympiádě v Pchjongčchangu). Hned za ní se umístila kategorie „konflikt/válka" se 139 příspěvky. Sem patří příspěvky, které se věnovaly vyostřené situaci, primárně zaměřené pouze na oba korejské státy, přičemž intervence ostatních zemí byla vedlejší.

Do další kategorie „vnitropolitické záležitosti" spadaly příspěvky, které se věnovaly politickým tématům alespoň jednoho ze dvou korejských států (především šlo o příspěvky týkající se korupčního skandálu jihokorejské prezidentky nebo politické čistky v KLDR). V případě příspěvků, jejichž hlavním tématem byla politika, ale Korejský poloostrov byl jen vedlejším bodem, byl daný příspěvek řazen do kategorie „mezinárodní vztahy".

Co se týče poslední obsáhlejší kategorie s více než sto příspěvky, tedy „zdravotnictví", šlo především o zprávy spojené s nemocemi MERS a COVID-19. Do kategorie „ekonomika" byly zařazeny veškeré zprávy vztahující se k ekonomické situaci (chudoba v KLDR) nebo navázání nových ekonomických vazeb (strategické spojenectví Jižní Koreje s Českou republikou). Do kategorie „společnost" byly zařazeny zprávy věnující se významným korejským svátkům (oslavy založení Korejské strany práce) nebo společenským událostem (první jihokorejská moderátorka).

Jak již bylo uvedeno na začátku, do kategorie „jiné" byla seskupena ta témata, která jako samotné kategorie nedosahovaly hraničního počtu 50 zpráv. Sem byly řazeny příspěvky s tématem přírody (společné cíle ke snížení uhlíkové stopy), školství (přijímací zkoušky na vysoké školy v Jižní Koreji), sportu (zprávy o olympijských hrách v Pchjongčchangu, které se nezabývaly vztahy mezi Korejemi), kultury (úspěch jihokorejského filmu Parazit) a historie (spolupráce Československa v korejské válce).

2.3.6 VÝSLEDKY: Kvantitativní analýza z hlediska obou států

Klíčová část analýzy zkoumaného materiálu se zaměřila na to, zda se daná zpráva věnuje Jižní či Severní Koreji. V případě, kdy se ve zprávě mluvilo o obou korejských státech, byla zpráva zařazena k tomu státu, který byl uveden nebo jmenován jako první.

Jižní Korea

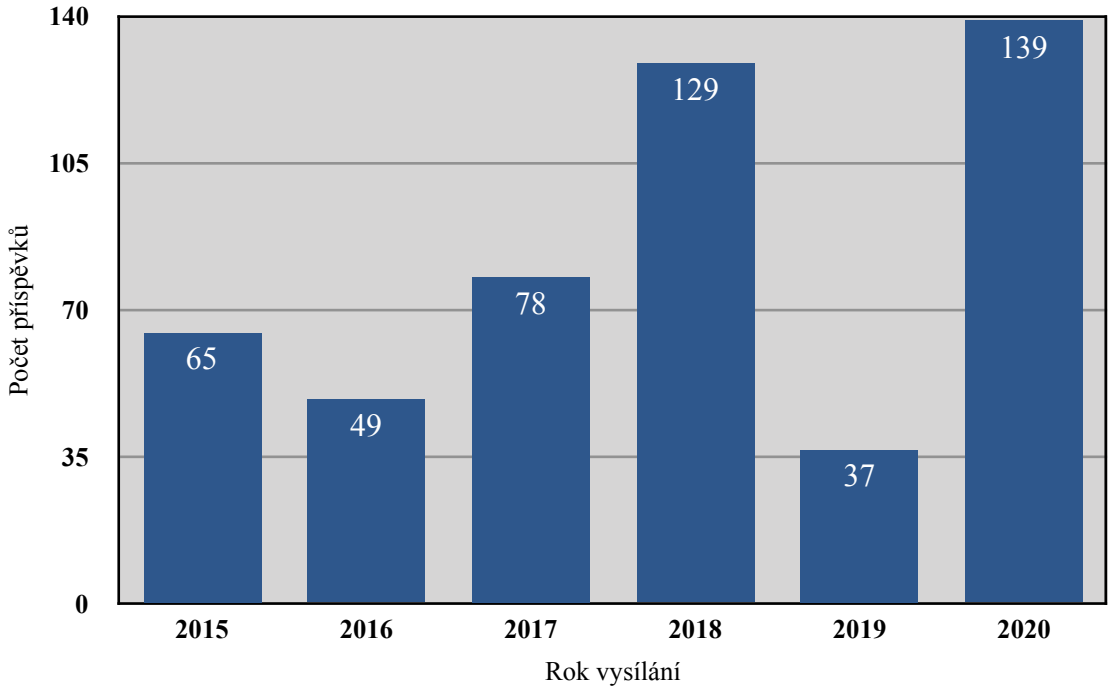

Graf č.4: Počet příspěvků zahrnující Jižní Koreu za zkoumané období.

Zdroj: autor

Celkem se za zkoumané období byla Jižní Korea ve zpravodajských pořadech zahrnuta v celkem 497 příspěvcích. Při bližší analýze je evidentní, že Jižní Korea se ve zpravodajství České televize objevovala výrazně méně než její severní soused. To se však netýkalo let 2015 a 2020, kdy se četnost zmínek o Jižní Koreji ve srovnání se Severní Koreou zvýšila. Důvodem zvýšeného výskytu příspěvků o Jižní Koreji lze nalézt zejména v intenzivním zpravodajství o šíření nakažlivých onemocnění v uvedených letech a relativního uklidnění na straně Severní Koreje, včetně malého počtu jaderných testů ve stejné době. Přesně to spojuje výše jmenované roky 2015 (v Jižní Koreji se rozmohl nakažlivý vir MERS a

Severní Korea zaujímá relativně klidné stanovisko) a 2020 (krátce po vypuknutí pandemie koronaviru COVID-19 se Jižní Korea stává druhou nejzasaženější zemí hned po Číně; KLDR na druhou stranu po celý rok 2020 tvrdila, že neměla ani jeden případ, přestože celý svět začal spekulovat nad zdravotním stavem severokorejského vůdce Kim Čong-una).

Jde tak předpokládat, že když už se Jižní Korea dostává do vedení v počtu příspěvků, děje se tak v kontextu celosvětových záležitostí a jen ve velmi malé míře se jedná o Jižní Koreu jako takovou.

V rámci podrobné analýzy bylo také zjištěno, že v počtu výskytů headlinů jednoznačně „vítězí" Severní Korea, která je zmíněna až ve 92% případů. Dokonce i v případě, kdy byly v headlinu jmenovány oba korejské státy, byla KLDR zpravidla skoro vždy první. Těžko říci, jestli je tomu tak ze zvyku, takže si toho redaktoři nevšimnou, či se tomu tak děje úmyslně. Pokud by byla pravdivá druhá možnost, bylo by možné spekulovat o favorizování Severní Koreje, přičemž důvody mohou býti rozmanité - od větší atraktivnosti po prioritizaci z důvodu větší důležitosti.

Severní Korea

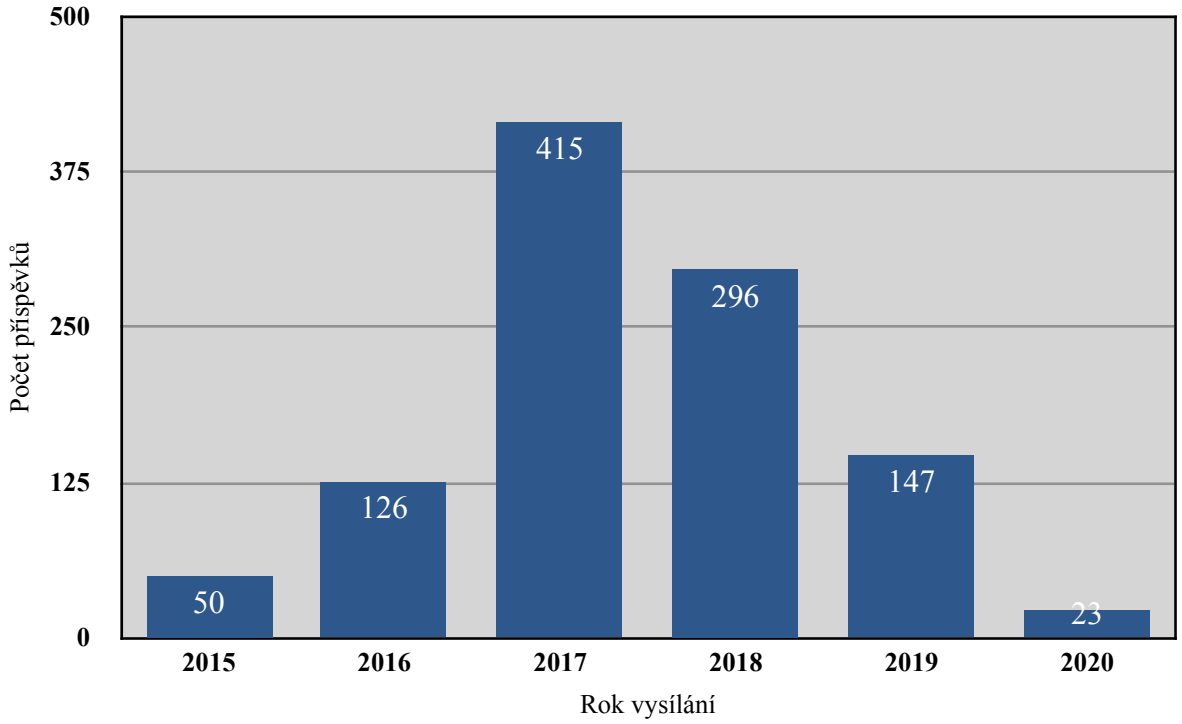

Graf č.5: Počet příspěvků o zahrnující Severní Koreu za zkoumané období.

Zdroj: autor

V případě KLDR se setkáváme s častým propojením Severní Koreje a jaderných testů či vyhrožováním válkou prostřednictvím neutuchajících raketových testů. Oproti Jižní Koreji byla KLDR velmi často hlavním tématem anebo vedlejší zprávou, přičemž notickou se stávala v relativně stejném počtu jako vedlejší zpráva.

Nelze přehlédnout fakt, že zprávy ze Severní Koreje drtivě převažovaly až na dvě výše popisované výjimky v roce 2015 a 2020. Každý rok zprávy týkající se KLDR často tvořily až 3/4 z celkového počtu zpráv za daný rok.

Největší rozdíl bylo možné vysledovat především v roce 2017, kdy KLDR prakticky každý měsíc testovala svůj jadernými arsenál a vyhrožovala jak Jižní Koreji, tak celému světu (především tedy Spojeným státům) jadernými útoky. Tentýž rok byla také KLDR ve středu pozornosti kvůli tomu, v jakém zdravotnímu stavu vrátila Spojeným státům vězněného amerického studenta Otto Warmbiera.

2.3.7 VÝSLEDKY: Shrnutí kvantitativní analýzy

Kvantitativní analýza, provedena na základě 1554 záznamů, prokázala, že i navzdory své velikosti se nejedná o země, které by byly Českou televizí přehlíženy. Během posledních pěti let se Korejský poloostrov, resp. oba korejské státy, objevují ve zpravodajském vysílání České televize pravidelně. Na zkoumaném časovém období bylo možné vysledovat, jak atraktivita Korejského poloostrova postupně stoupá a následně klesá na základě mnoha faktorů, avšak **neexistuje rok, ve kterém by Korejský poloostrov nefiguroval ve zpravodajství České televize méně než stokrát,** přičemž podíl příspěvků zahrnujících Korejský poloostrov činil zhruba 11 % na celkovém počtu příspěvků zkoumaných pořadů ve zkoumaném období (z toho rok 2017 byl dokonce ještě častěji zmiňován díky neustálým výhrůžkám a jaderným testům ze strany Severní Koreje; to se Korejský poloostrov objevoval na televizních obrazovkách v pravidelných měsíčních intervalech. Když zohledníme ještě následující rok 2018, lze vysledovat souvislost mezi zvýšeným počtem zkoumaných příspěvků a událostmi především politického charakteru.

Kvantitativní analýza se také soustředila na komparaci obou korejských států, z které vyšlo najevo, **že Jižní Korea bývá ve zpravodajství České televize odsouvána do pozadí**, zatímco příspěvky z Korejské republiky jsou uváděny, **až na výjimky, uprostřed či ve druhé polovině zpravodajských pořadů**. Za výjimku lze považovat například korupční skandál bývalé jihokorejské prezidentky Pak Kun-hje.

Z analýzy jsme se také dozvěděli, že **nejčastěji jsou probírána témata politického charakteru, především mezinárodní vztahy**. Dále byly velmi častým tématem **jaderné zbraně a testy**, kterým se každý rok věnovala skoro polovina, a v některých letech dokonce tři čtvrtina zkoumaných příspěvků. Na druhém konci „žebříčku" stojí příspěvky věnující společenským a úzce profilovaným tématům, jakými jsou sport, kultura nebo příroda.

2.4 Kvalitativní výzkum

Primárním cílem kvalitativního výzkumu je doplnit a popř. vysvětlit jevy, se kterými jsme se setkali v předešlé kapitole. Spojení kvalitativní a kvantitativní analýzy nám navíc umožňuje pojmout danou problematiku vyobrazení Korejského poloostrova ve zpravodajství České televize za zkoumaný časový úsek 2015-2020 komplexně, přičemž také v této části jsem se opět zaměřila na oba státy Korejského poloostrova a jejich specifickou prezentaci.

Kvalitativní analýza se soustředila nejen na samotný obsah zkoumaných zpráv, ale také na jejich vyznění, tedy zda se jednalo o pozitivní, negativní či neutrální příspěvek.

V neposlední řadě jsem zkoumala vybraná klíčová slova, která se v rámci headlinů nebo obsahů jednotlivých zpravodajských pořadů objevila, přičemž součástí byla analýza variability daných slov. Taková analýza by měla umožnit pochopení, jak se s klíčovými slovy nakládá a v jakém duchu.

2.4.1 VÝSLEDKY: Kvalitativní analýza na základě let

Nejprve se podíváme na obsahovou stránku výzkumu v rámci zkoumaného časového úseku 2015-2020.

Pro Českou republiku, resp. české diváky, se stal Korejský poloostrov zajímavým tématem v roce 2015, kdy Českou republiku a Jižní Koreu spojilo uzavření strategického partnerství. Nechyběly tudíž příspěvky o vzájemných návštěvách obou zemí, např. jihokorejská prezidentka Pak Kun-hje navštívila Prahu a naopak tehdejší předseda vlády Bohuslav Sobotka s vládní delegací navštívil jihokorejská města Soul a Pusan. Objevovaly se též příspěvky informující o jihokorejské automobilce Hyundai, která má na území České republiky svou pobočku. V roce 2015 se však celý region, včetně Korejského poloostrova potýkal s nemocí MERS, přičemž v rámci tohoto tématu převažují příspěvky z Jižní Koreje.

Rok 2016 byl specifický především pro značné množství jaderných testů. Novinkou však byl test vodíkové bomby, na který reagoval celý svět včetně USA a Jižní Koreje. USA na test vodíkové bomby odpověděla mnoha výhrůžkami.

Jak lze vysledovat z grafů, které byly prezentovány v kvantitativní části této práce, nejčastěji se Korejský poloostrov objevoval ve zpravodajství České televize v roce 2017. Při podrobnějším prozkoumání je zřejmé, že důvodem bylo především vyhrocení sporů mezi KLDR a světem, resp. USA, společně s Jižní Koreou. K tomu se ještě přidaly zprávy o útěku severokorejského vojáka, který během své stráže v demilitarizované zóně přeběhl na jižní stranu a byl při tom několikrát postřelen.

Pozornost si také vyslovila smrt amerického studenta Otto Warmbiera poté, co byl v roce 2016 přistižen bezpečnostními kamerami, jak z chodby pchjongjangského hotelu bere propagandistický plakát. Příspěvky související s jeho úmrtím se většinou prezentovaly na čtvrtém místě. V médiích se také rozebírala opravdová příčina zdravotního stavu amerického studenta. Severokorejský režim uváděl, že krátce po svém obvinění Warmbier onemocněl botulismem a upadl do kómatu. Dle amerických lékařů, kteří převzali Warmbiera do své péče, měl student těžce poraněný mozek, pravděpodobně v důsledku dušení.

Datum vydání	Název zprávy	Zdroj	Pozice	Pořad
13.06.2017	Severní Korea propustila zadržovaného amerického studenta	ČT1	19	Události 19:00
20.06.2017	Propuštěný student zemřel	ČT 24	4	Zprávy v 06:00
20.06.2017	Propuštěný student zemřel	ČT 24	4	Zprávy v 06:30
20.06.2017	Američan propuštěný z KLDR zemřel	ČT 24	7	Zprávy v 07:00
20.06.2017	Propuštěný student zemřel	ČT 24	4	Zprávy v 08:30
20.06.2017	Propuštěný student zemřel	ČT 24	3	Zprávy v 09:30
20.06.2017	Američan propuštěný z KLDR zemřel	ČT 1	1	Zprávy ve 12
20.06.2017	Zemřel vězněný Američan	ČT1	4	Události 19:00
23.06.2017	KLDR popřela, že by Wambiera mučila	ČT 24	3	Zprávy v 11:00
27.06.2017	Napětí mezi USA a KLDR	ČT1	6	Události 19:00

Tabulka č.19: Propuštění a úmrtí Otta Warmbiera ve zpravodajství ČT v roce 2017.

Zdroj: autor

Co se týče vyhrožování KLDR jaderným arzenálem, je tento typ zprávy většinou zařazen na třetí či čtvrtou pozici, ale v případě, že již došlo k testu nebo byla vypálena raketa, je zpráva hned na prvním místě jako hlavní zpráva dne.

Signifikantní byl pro Korejský poloostrov i následující rok 2018, ve kterém došlo k přelomovému summitu mezi KLDR a Spojenými státy, resp. k setkání severokorejského vůdce Kim Čong-una s tehdejším americkým prezidentem Donaldem Trumpem. Na tomto místě je nutno doplnit, že se v roce 2018 začalo také spekulovat o možném ukončení napjatých vztahů, a to nejen mezi oběma korejskými státy, nýbrž i se Spojenými státy. Další klíčovou událostí, která se několikrát objevila na obrazovkách ČT, byla vražda Kim Čong-nama, nevlastního bratra severokorejského vůdce.

Avšak ani na straně Jižní Koreje nebyl zcela klid, protože se dostala na povrch velká korupční kauza, jejíž hlavním aktérem byla vedle vysokých manažerů velkých korporátních firem (č*ebolů)* především samotná jihokorejská prezidentka Pak Kun-hje. České televize tak do svého vysílání pravidelně zahrnovala záběry protestujících v hlavním městě Soulu a následně také informovala o odsouzení prezidentky k dlouholetému odnětí svobody. V návaznosti na tento skandál ČT věnovala několik příspěvků jihokorejským prezidentským volbám a také představila nového prezidenta Mun Če-ina.

Rok 2019 ve zpravodajství do jisté míry navázal na předchozí rok; došlo mj. k druhému setkání Kim Čong-una s Trumpem. Tentokrát však tato událost nevyvolala takový „povyk" jako tomu bylo v roce 2018.

V roce 2020 se v návaznosti na postupný nárůst počtu nakažených novým koronavirem stala především Jižní Korea středem pozornosti, jelikož se hned po Číně, kde se koronavirus poprvé objevil, stala druhou nejvíce zasaženou zemí. Zejména v první polovině roku byla Jižní Korea každý den alespoň zmiňována v každém zkoumaném pořadu. Ve druhé polovině roku se však typ zpráv z Jižní Koreje změnil na obecnější, poklesl také počet zpráv. Za zmínku však stojí fakt, že právě v tomto roce byla patrná práce gatekeeperů, o kterých byla řeč v teoretické části. Přestože Severní Korea v roce 2020 vypálila několik raket, přerušila se svým jižním sousedem spojení a zastřelila jihokorejského úředníka, ani jedna z těchto zpráv nepatřila mezi hlavní zprávy daného dne. V předešlých letech byly takové typy zpráv prezentovány mezi prvními, ale v roce 2020 byly preferovány zprávy týkající se koronaviru. Přestože tedy nebyla Jižní Korea přímo hlavní tématem, byla oproti zprávám týkající se výhradně KLDR protlačována do popředí zpravodajského vysílání.

2.4.2 VÝSLEDKY: Kvalitativní analýza na základě vyznění příspěvků

Jak již bylo představeno v úvodu kvalitativního výzkumu, práce se také v rámci kvalitativního výzkumu soustřeďuje na vyznění všech příspěvků, které se týkaly Korejského poloostrova v letech 2015-2020. Při rozřazování vyznění jednotlivých příspěvků jsem se řídila klasifikací, která byla uvedena v teoretické části práce (1.5.5.1 Vnímání vyznění obsahu zpráv ze strany publika - pozn. aut.).

S ohledem na výše uvedené byly jako pozitivní označeny ty příspěvky, které pojednávaly například o naději na znovusjednocení či dokonce míru na Korejském poloostrově. Negativně byly označeny příspěvky týkající se vyhrožování válkou, vražd, hladomoru, porušování lidských práv, ohrožování veřejného zdraví apod.. Za neutrální příspěvky byly označovány ty, které neobsahovaly jak pozitivní, tak negativní konotaci. Mezi takové lze řadit příspěvky věnující se například kultuře, kdy je tématem například uvedení nového filmového snímku. Základní rozdělení příspěvků dle jejich vyznění ukazuje následující graf.

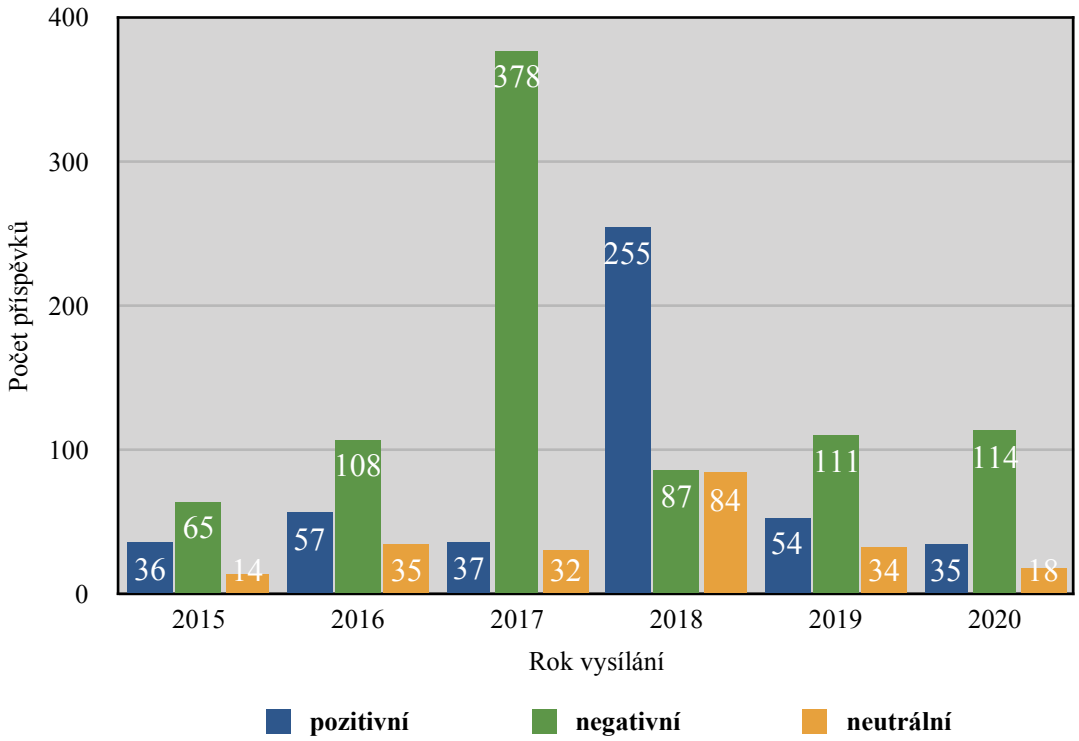

Graf č.6: Rozdělení příspěvků na základě vyznění.

Zdroj: autor

Z pohledu analýzy byl rok 2015 nejméně zajímavým, Korejský poloostrov se ve zpravodajství ČT objevoval jen zřídka. Tématem byly zejména severokorejské jaderné testy, které se udály v březnu a srpnu toho roku, pro české zpravodajství však byly relevantní též příspěvky, věnující se setkání tehdejšího českého premiéra Bohuslava Sobotky s jihokorejskou prezidentkou Pak Kun-hje. Česká televize na pravidelné bázi vysílala příspěvky o jejich společném jednání, ekonomických možnostech pro oba státy a o strategickém partnerství, které se řešilo přímo na Korejském poloostrově. Značnou část zpravodajských příspěvků byla však později věnována respiračnímu viru MERS, který se začal šířit v Jižní Koreji a jisté podezření na nemoc se objevilo také v České republice, konkrétně u muže, který přiletěl z Korejské republiky. Pokud jde o Severní Koreu, do hlavního zpravodajského vysílání Událostí se dostala také v souvislosti s extrémními projevy severokorejské propagandy.

Skoro identický poměr příspěvků mají roky 2016 a 2019. Oba jmenované roky jednoznačně spojuje téma jaderných testů, přičemž se v roce 2016 mnohé příspěvky věnovaly tomu, jak se právě Severní Koreji mohla do rukou dostat vodíková bomba a balistické rakety. Součástí příspěvků byla také alespoň zmínka o napjaté situaci na Korejském poloostrově. V roce 2016 lze také vysledovat zvýšený počet příspěvků, které zachycovaly reakce jednotlivých zainteresovaných zemí (např. USA, Číny a samozřejmě také Jižní Koreje).

Až na jednu výjimku ve všech letech dominuje negativní vyznění příspěvků. Nejvíce viditelný nárůst lze sledovat na roce 2017, kdy se rapidně zhoršily mezikorejské vztahy a také vztahy Severní Koreje s většinou zbytku světa (jako obvykle šlo zejména o pokračování severokorejských jaderných zkoušek).

Od začátku zkoumaného období jsme mohli sledovat rostoucí počet negativních příspěvků. Obrat nastal v roce 2018, kdy byl ve zpravodajství České televize odvysílán rekordní počet příspěvků naopak s pozitivním vyzněním. Při bližší analýze je evidentní, že v roce 2018 došlo především díky olympijským hrám v Pchjongčchangu až k neobvyklému sblížení obou korejských států. Vystoupení Jižní a Severní Koreje pod jednou vlajkou vyvolalo rozporuplné reakce na straně některých Jihokorejců, kteří byli na toto téma ochotni poskytnout České televizi rozhovor. Několik příspěvků bylo věnováno tomuto symbolickému gestu jakožto prvnímu kroku k usmíření a k nastolení míru na Korejském

poloostrově. Po olympijských hrách se uskutečnily dva důležité mezikorejské summity, které dopadly vcelku optimisticky, s vidinou ukončení jaderných testů a možného znovusjednocení Korejského poloostrova.

Rok 2018 byl také jedinečný tím, že podíl negativních a neutrálních příspěvků se téměř vyrovnal. Negativních příspěvků bylo ten rok 87, přičemž největší podíl měla Severní Korea, která v polovině května vyhrožovala zrušením summitu s USA. Neutrální příspěvky, kterých bylo až 84, byly věnovány především změně v Trumpově administrativě (výměna diplomata zodpovědného za vztahy s KLDR).

Také v roce 2019 se uskutečnilo několik jaderných testů, ale došlo i v pořadí k druhému summitu mezi lídry Severní Koreje a USA. Summit se tentokrát konal ve Vietnamu, tedy v zemi, která má s oběma zeměmi relativně neutrální vztah. Vzhledem k tomu, že předchozí summit vedl k některým dílčím zlepšením severokorejsko-amerických vztahů, i od druhého summitu se očekávaly významné pozitivní změny, které by vedly ke zklidnění na Korejském poloostrově a k denuklearizaci Severní Koreje. Poprvé Česká televize informovala o možnosti dalšího summitu 1. února 2019 ve zpravodajském pořadu *Zprávy 08:30*. Od té doby odvysílala Česká televize až 34 zpravodajských příspěvků, které se věnovaly jak přípravám na samotný summit, tak i následně jeho průběhu. Tentokrát však byl summit mezi KLDR a USA předčasně ukončen poté, co Severní Korea požadovala úplné zrušení sankcí za provedené jaderné testy.

Na druhém místě v četnosti počtu zpráv s negativním vyzněním je rok 2020, avšak zde se velké procento příspěvků věnovalo celosvětové pandemii. Vzhledem k tomu, že COVID-19 je možno považovat za ohrožení veřejného zdraví, jsou taková témata řazena do negativně pojatých příspěvků. Co se týče pandemie, setkávali jsme se zejména se zprávami z Jižní Koreje, která se hned po Číně stala druhým ohniskem nákazy, a to zejména díky popularitě Jižní Koreje jako dovolenkové destinace pro turisty z Číny a dále kvůli zpočátku nekontrolovatelnému šíření koronaviru mezi zastánci jihokorejské sekty Sinčchondži. Již 20. února 2020 Česká televize informovala o tom, že Jižní Korea hlásí první oběť koronaviru. Ke konci roku 2020 se však situace Jižní Koreji stabilizovala a ve zpravodajství České televize bylo několikrát zmíněno, že právě Jižní Korea spadá v rámci cestovního semaforu mezi tzv. bezpečné země. V případě Severní Koreje a jejího postoje k celosvětové pandemii mnoho zpráv nevyšlo (je zřejmé, že Severní Korea tajila informace o

skutečnosti). Dle zpravodajství Česká televize neměla KLDR žádného nakaženého, přičemž však byla od ledna 2020 nařízena přísná opatření, včetně trvalého nošení roušek nebo uzavření škol. Koncem dubna však Česká televize v rámci *Událostí* odvysílala příspěvek, který se pozastavoval nad zdravotním stavem severokorejského vůdce Kim Čong-una. Ten se již několik měsíců neobjevil na velmi důležitých státních akcích, což je pro vůdce KLDR značně netypické a vzhledem k probíhající pandemii byla jeho absence spojována s možnou nákazou novým typem koronaviru.

2.4.2.1 Vyznění příspěvků týkajících se Jižní Koreje

Na základě podrobné analýzy evidentní, že Jižní Korea je ve zpravodajském vysílání České televize prezentována převážně v pozitivním duchu; vyskytují se však i výjimky, např. v letech 2017 a 2020. Podrobněji to znázorňuje následující graf.

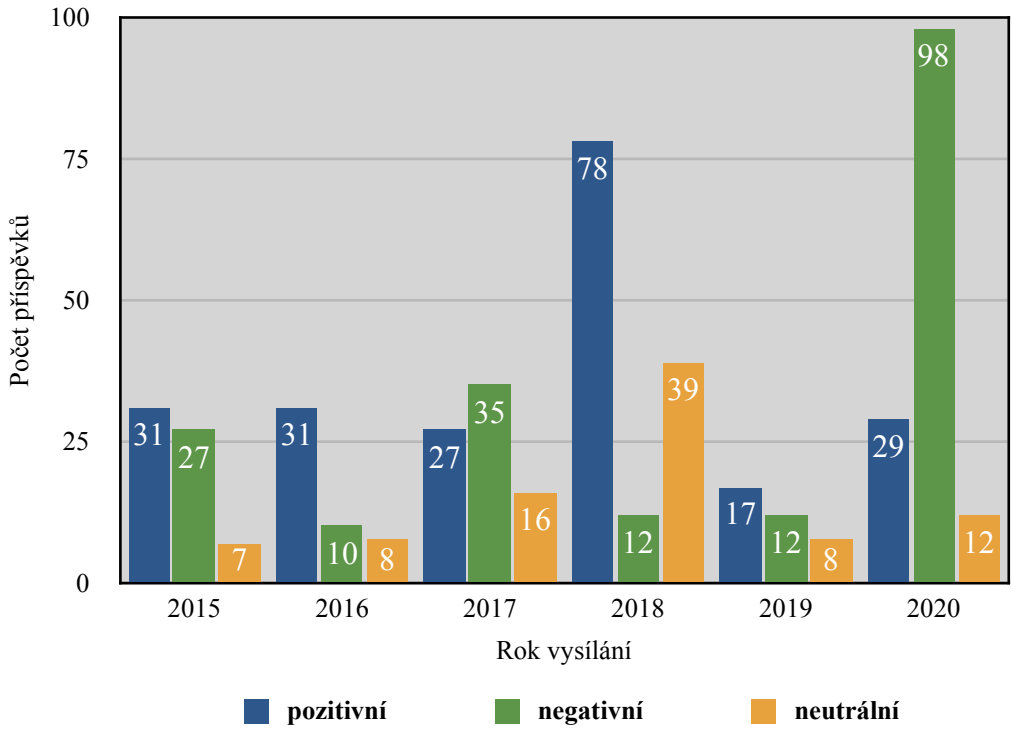

Graf č.7: Rozdělení příspěvků o Jižní Koreji na základě vyznění.

Zdroj: autor

Co se týče 2015 a 2016, byla Jižní Korea vyobrazována v převážně pozitivním světle, všechny spojuje mimo snahu o zlepšení mezikorejských vztahů také upevňování vztahů s Českou republikou, především v oblastech turismu či ekonomiky.

Pokud jde o rok 2017, odrážel převládající počet negativních příspěvků zvýšené napětí na Korejském poloostrově. Jižní Korea byla v této souvislosti obvykle prezentována jako země, která má sice zájem na usmíření, ale za přesných podmínek a zásad. Navíc ten rok otřásl jihokorejskou společností již zmíněný korupční skandál jihokorejské prezidentky.

Nejvyšší počet pozitivních příspěvků je zřejmý v roce 2018, kdy Korejská republika vynakládala maximální úsilí na uklidnění na Korejském poloostrově a uzavření míru, přičemž se také mezi jihokorejským obyvatelstvem spekulovalo o znovusjednocení obou korejských států. Velký podíl na těchto spekulacích měla Zimní olympiáda v Pchjongčchangu, kde oba státy vystoupily pod jednotnou vlajkou. Za pozornost stojí nárůst příspěvků s neutrálním vyzněním v roce 2018. Zpravodajství se primárně věnovalo tématům jako je sport, příroda nebo společenské akce, přičemž Jižní Korea byla zmiňována pouze okrajově a v jiných souvislostech (např. protržení přehrady v jižním Laosu).

Vyznění příspěvků v roce 2019 mělo podobné složení jako v předchozích letech 2015 a 2016. V roce 2019 Jižní Korea vystupovala spíše jako prostředník v záležitostech mezi KLDR a USA, přičemž nedocházelo k výrazných eskalacím. Podíl negativních příspěvků se vztahuje k lodní nehodě v Budapešti, ve které utonulo 19 jihokorejských turistů.

Nejvyšší počet negativních příspěvků o Jižní Koreji (98) vykazuje právě rok 2020. Jižní Korea byla vzhledem k situace kolem šíření koronaviru označována za nebezpečnou zemi. Česká televize především na úplném počátku pandemie ukazovala velmi vyhrocené záběry z Jižní Koreje a každodenně informovala o počtu nakažených a obětí. O pár měsíců později se však znění zpráv ve spojitosti s Jižní Koreou a koronavirem změnilo, kdy se naopak zdůrazňoval nárůst počtu vyléčených jihokorejských pacientů a zařazení Jižní Koreje na seznam bezpečných zemí pro cestující z České republiky.

2.4.2.2 Vyznění příspěvků týkajících se Severní Koreje

V případě Severní Koreje narážíme na velký počet příspěvků s negativním vyzněním a naopak na velmi malé množství příspěvků s pozitivním/neutrálním vyzněním.

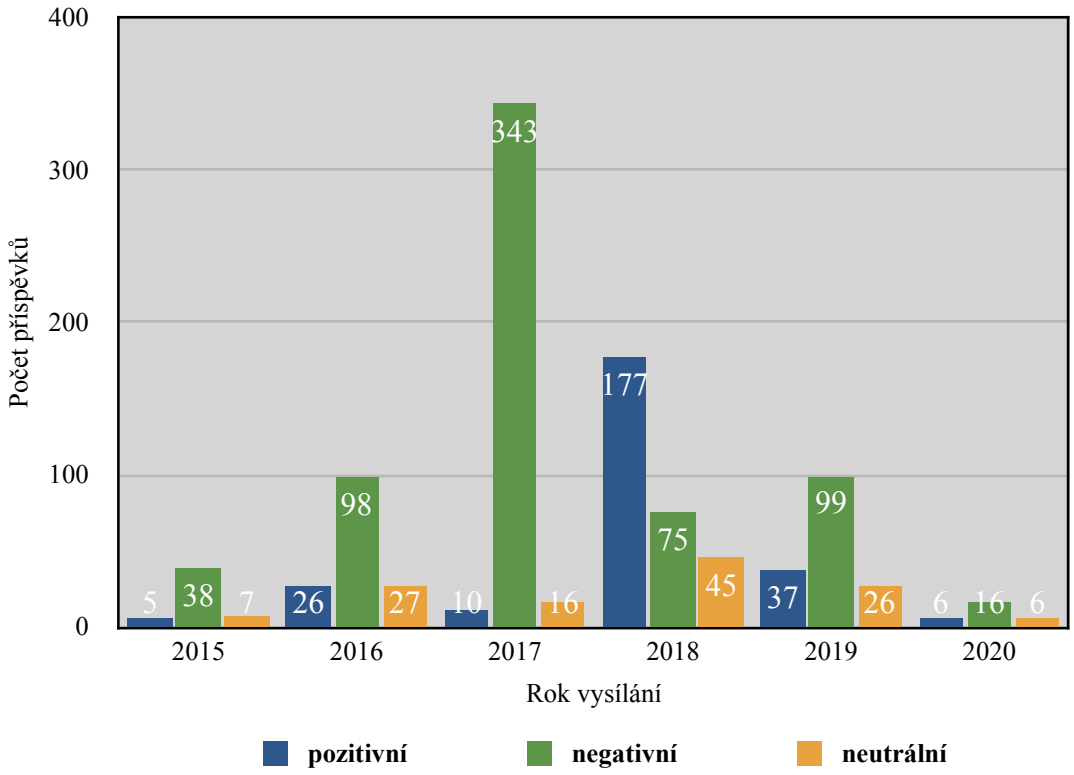

Graf č.8: Rozdělení příspěvků o Severní Koreji na základě vyznění.

Zdroj: autor

Vysoký počet příspěvků s negativním vyzněním platí pro celé zkoumané období s výjimkou roku 2018, kdy bylo zaznamenáno až 177 pozitivních příspěvků. Vysvětlení se opět nachází v přechodném zlepšení vztahů mezi oběma korejskými státy, jakož i vztahů s USA. Ve vysílání České televize bylo často zmiňováno, že právě KLDR má zájem na zlepšování vzájemných vztahů jak se svým jižním sousedem, tak se Spojenými státy.

Celkem nepřekvapivě bylo v ostatních letech zkoumaného období vyznění příspěvků o Severní Koreji převážně negativní, přičemž je zřejmá jejich korelace s počtem uskutečněných jaderných testů. Relativně nejlépe vychází z tohoto pohledu rok 2020, kdy bylo Českou televizí odvysíláno pouhých 16 negativních příspěvků (tématu zpravodajství dominovala pandemie koronaviru).

Kvalitativní obsahová analýza ale také odhalila, že Česká televize do svého vysílání zařadila i takové příspěvky, které neměly žádnou přímou souvislost s aktuálním děním, ale prezentovaly Severní Koreu jako chudou zemi, kde panují otřesné životní podmínky. Příkladem může být příspěvek z 13. října 2017, který se věnoval běžnému dni v Severní Koreji, ale současně byla alespoň zmíněna špatná ekonomická situace či komunistická propaganda. Takové příspěvky se v případě Jižní Koreje vůbec nevyskytovaly.

2.4.3 Analýza nejfrekventovanějších pojmů

V rámci obsahové analýzy byl výzkum zaměřen také na nejčastěji se vyskytující pojmy a na jejich významovou transformaci v čase, resp. variabilitu. V první fázi byly vybrány pojmy na základě jejich frekvence výskytu během procesu kódování napříč zkoumanými záznamy; tak bylo identifikováno celkem patnáct pojmů. Po konzultaci s vedoucím diplomové práce se do druhé fáze, kde již byly vybrané pojmy podrobeny detailnější analýze, dostalo celkem sedm pojmů, z nichž dva byly navíc porovnávány mezi sebou. Vybranými pojmy jsou **konflikt**, **spolupráce**, **svoboda**, **demokracie**, **prezident** a **vůdce**. Speciálním případem této analýzy je pojem **totalita**, který je blíže popisován v závěru kapitoly. Ucelený přehled četnosti jednotlivých pojmů poskytuje následující tabulka.

	Počet celkem	Jižní Korea	Severní Korea
Konflikt	270	66	204
Spolupráce	118	56	62
Svoboda	126	85	41
Demokracie	83	43	40
Prezident	901	394	507
Vůdce	523	206	317

Tabulka č.20: Rozdělení analyzovaných pojmů na základě toho, jak se vyskytovaly v souvislosti s jednotlivými korejskými státy.

Zdroj: autor

Konflikt

Pojem se v *Událostech* na ČT1 objevil celkem ve 31 případech. V roce 2015 byl pojem „konflikt" zmiňován výjimečně - jednou v rámci připomenutí vietnamské války, kde redaktor upozorňuje na rozpínání moci Číny, kterému má však zabránit uvolnění obchodu mezi dvanácti zeměmi na území Pacifiku, a to včetně Jižní Koreje. V témže roce se tento pojem objevil v kontextu s odškodněním korejských „utěšitelek", známých také jako *comfort women*, tedy žen a dívek, které byly během druhé světové války násilně odvlečeny do japonských nevěstinců.

I v roce 2016 se lze setkat s pojmem „konflikt", tentokrát především ve spojení se Severní Koreou, Čínou a Spojenými státy, kdy se mluví o potenciálním jaderném konfliktu na Korejském poloostrově. Zprávy týkající se potenciálního konfliktu na Korejském poloostrově ze strany KLDR byly předzvěstí toho, co nastalo v následujícím roce, kdy je vzrostl počet zpráv týkajících se právě Korejského poloostrova ve spojení s pojmem „konflikt".

V roce 2017 Severní Korea provedla hned několik raketových testů, které vyvolaly nervozitu především ze strany Spojených států. Slovo „konflikt" je tak především vyslovováno ústy tehdejšího amerického prezidenta Donalda Trumpa, který jím označoval potenciální možnost války na Korejském poloostrově, resp. odvetných opatření USA. Stejný kontext pro uplatnění pojmu nacházíme i v souvislosti s Čínou či Ruskem, které se aktivně snažily napjatou situaci uklidnit.

Další variabilitu pojmu „konflikt" lze zaznamenat i ve zprávách, které přímo odkazovaly na historické události. V těchto případech se konfliktem označuje korejská válka (1950-1953), přičemž byly odvysílány zprávy, kde se buď mluví o tehdejší roli bývalého Československa jako spojence KLDR, anebo také o repatriaci ostatků padlých amerických vojáků. V tomto případě šlo o použití pojmu „konflikt" přímo v headlinu.

Spolupráce

S pojmem „spolupráce" se ve zpravodajství České televize bylo možné v souvislosti s Korejským poloostrovem setkat v diferencovaném kontextu na základě toho, o jakou část

Koreje se jedná. V případě Jižní Koreje se v příspěvcích vyzdvihovaly především pozitivní aspekty, například společná jednání s V4 v roce 2015 a o rok později přímo s Českou republikou. V těchto situacích byl pojem „spolupráce" také součástí headlinů.

V případě Severní Koreje byla spolupráce spíše jen letmo uváděna jako budoucí vize, nebyla však hlavním tématem, až na výjimky jakými jsou například příspěvky ohledně spolupráce s Čínou, Sýrií nebo také Singapurem. V případě Singapuru bylo součástí zprávy také historické okénko, kde Česká televize zmiňovala, že KLDR jako první komunistická země uznala nezávislý Singapur, který se tehdy oddělil od Malajsie. Singapur zase nijak nezasahoval do konfliktu na Korejském poloostrově a zdůrazňoval, že v rámci ekonomiky nehledí na politický režim. Je možné konstatovat, že právě touto historickou vsuvkou chtěla Česká televize uvést diváky do dané problematiky a vysvětlit jim, jak vyspělý a relativně demokratický stát (jakým je právě Singapur), může spolupracovat s komunistickou KLDR.

Pojem „spolupráce" se však ve zpravodajství ČT několikrát objevil také v návaznosti na vzájemný vztah mezi oběma korejskými státy. To platilo především v době zimní olympiády v jihokorejském Pchjongčchangu. Avšak spolupráce byla zmiňována i po jejím ukončení, například ve zprávě věnující se setkání rodin rozdělených Korejskou válkou.

Svoboda

S tímto pojmem se ve zkoumaných zpravodajských programech setkáváme především ve spojení se vztahem KLDR a USA, přičemž samotné slovo „svoboda" je pronášeno hlavně bývalými prezidenty Spojených států Barackem Obamou a Donaldem Trumpem. Téměř ve všech případech je americkými prezidenty zdůrazňována náboženská svoboda, což konfrontuje Severní Koreu, kde je jakékoliv náboženství v podstatě zakázáno.

Svoboda je dále spíše zmiňována v rámci napjatých vztahů v oblasti Jihočínského moře, kdy se Čína snažila posílat svou pozici na úkor sousedů. Této snaze oponovaly Spojené státy, ke kterým se později přidala Jižní Korea se snahou o uvolnění obchodu mezi celkem dvanácti zeměmi Pacifiku. Tato situace však neměla pouze pozitivní aspekty; například Filipíny se obávaly nedobrovolného zatažení do války s KLDR.

Demokracie

Po bližší analýze bylo zjištěno, že pojem „demokracie" v pořadu *Zprávy* byl použit v souvislosti s názvem české politické strany ČSSD. Alespoň jeden ze dvou korejských států je jmenován v rozhovoru s některým politikem. Jedná se například o ministra Lubomíra Zaorálka, který ve svém rozhovoru přímo jmenoval Jižní Koreu jako vzor pro další spolupráci České republiky s dalšími zeměmi v oblasti kultury.

Pojem „demokracie" je v souvislosti s Korejským poloostrovem dále spojován především s proslovy tehdejšího amerického prezidenta Donalda Trumpa, který mnohokrát řekl, že chce ochránit demokracii a svobodu v oblasti Asie, přičemž v některých uváděl, že Jižní Korea je regionálním partnerem Spojených států právě co se týče demokracie a obchodu. Na druhou stranu kritizuje funkci OSN, že nechrání demokracii a svobodu, takže díky její neschopnosti se svět musí obávat nevypočitatelného jednání Severní Koreje.

Ve zpravodajství ČT však nechyběly ani reportáže, které zmiňovaly rozhlasové vysílání z Jižní Koreje s cílem informovat obyvatele Severní Koreje o skutečné situaci na Jihu, včetně demokratického způsobu života.

Prezident a vůdce

Zvláštní případ představují pojmy „prezident" a „vůdce". Tuto kategorii jsem vytvořila pro srovnání, zda je ve zpravodajství České televize více zmiňován prezident, tedy hlava demokratického státu, či vůdce, který evokuje spíše autokratické režimy V tomto případě bylo nutno vzít také v úvahu, že v případě pojmu „prezidenta" se bude ve výsledcích často objevovat prezident Spojených států; i z tohoto důvodu byly všechny dotčené příspěvky individuálně analyzovány, a v případě pojmu „prezident" byly vytvořeny dvě podkategorie - prezident/ka Jižní Koreje a prezident Spojených států amerických.

Prezident/ka

Nejprve se podíváme na pojem „prezident", resp. „prezidentka". Až do roku 2017 stála v čele Jižní Koreje historicky vůbec první žena, Pak Kun-hje. Do této funkce byla zvolena roku 2013 a zůstala v ní až do března roku 2017, kdy byla zatčena policií pro svou participaci v korupční kauze. Do svého pádu byla Pak Kun-hje ve zpravodajství České televize zmiňována především ve spojení se svou návštěvou České republiky. Nutno podotknout, že v rámci takových reportáží jsou vyzdvihována pozitiva a výhody spolupráce mezi Jižní Koreou a Českou republikou, především z ekonomického hlediska. V dalších případech jsme se již s Pak Kun-hje setkávali jako s klíčovou osobou korupční kauzy, přičemž tyto byly reportáže doprovázeny záběry náměstí plných protestujících, kteří usilovali o její sesazení a tvrdé potrestání všech aktérů.

V květnu 2017 již ČT informovala že v Jižní Koreji začínají prezidentské volby, jejímž vítězem se následně stal člen Demokratické strany Mun Če-in, který je ve funkci dodnes. Mun Če-inovy výroky týkající se Severní Koreje či Spojených států byly zpravodajství České televize citovány v porovnání s bývalou prezidentkou mnohem častěji. To mohlo být způsobeno tím, že Mun Če-in má ke KLDR blíže, nejen díky rodinným vazbám (jeho rodiče jsou severokorejští uprchlíci), ale také tímto plní své předvolební sliby s cílem zlepšit vztahy mezi oběma Korejemi. V tomto ohledu se však také setkal s jistou mírou odporu ze strany jihokorejských obyvatel, což diváci mohli slyšet přímo z jejich úst díky rozhovorům.

Většina příspěvků obsahující pojem „prezident" se však vztahovala k bývalému prezidentovi Spojených států, Donaldu Trumpovi. Ten se během celého zkoumaného období pravidelně, a to především ve spojení s KLDR, vyjadřoval k dění na Korejském poloostrově - od ostrých reakcí na pravidelné jaderné testy až po vlídná slova o summitech s vůdcem Kim Čong-unem.

Vůdce

Možná nepřekvapí, že právě pojem „vůdce" je mnohokrát zmiňován ve spojení s jadernými testy (a dalšími negativními událostmi), vojenskými přehlídkami nebo jednáním

s americkým prezidentem Donaldem Trumpem. Pojem „vůdce" byl v rámci zpravodajství většinou zmiňován nejen v obsahu zprávy, ale také v headlinech. To bylo patrné zejména v době, kdy došlo k vraždě jeho nevlastního bratra Kim Čong-nama. Tento incident měl také za následek zhoršení vztahů mezi KLDR a Malajsií.

Typickým tématem, se kterým je použití pojmu „vůdce" téměř vždy spojováno, jsou vztahy Severní Koreje a Spojených států, ať už se jedná o slovní přestřelky, vyhrožování či slabé plamínky naděje v podobě summitů v letech 2018-2019. Ve zpravodajství tak byla odlišována pozice hlavy demokratického státu a diktatury.

V roce 2020 bylo slovo vůdce spojováno především se zdravotním stavem Kim Čong-una a možnou smrtí. Dokonce se v několika zprávách spekulovalo o jeho sestře Kim Jo-čong jako o možné nástupkyni. Co se týče Kim Jo-čong, Česká televize nepodceňuje její potenciální vliv jak na mezikorejské, tak i na zahraniční vztahy. V rámci zkoumaného období jí bylo věnováno pět zpráv, ve kterých byla hlavní protagonistkou (např. v případě její účasti na Zimních olympijských hrách v Pchjongčchangu).

Totalita

Není bez zajímavosti, že za celé zkoumané období nebylo ve zpravodajství České televize v souvislosti s Korejským poloostrovem ani jednou zmíněn pojem „totalita", a to ani v odvozených tvarech (například totalitní nebo totalitářský). Z toho lze usoudit, že Česká televize se snaží předejít možnému nálepkování.

2.4.4 VÝSLEDKY: Shrnutí kvalitativní analýzy

Kvalitativní analýza ukázala, jaké konkrétní případy dominovaly napříč zkoumaným obdobím, tudíž lety 2015-2020. Bylo potvrzeno, že na počtu příspěvků za daný rok má velký podíl KLDR se svými jadernými testy, na které poté reaguje celý svět (především USA a Jižní Korea, popř. také Čína, Japonsko a Rusko). Je však nutné konstatovat, že jaderným testům je ze strany ČT věnována pozornost pravidelně.

Co se týče vyznění příspěvků o Korejském poloostrově, tak kvalitativní analýza potvrdila, že ve zpravodajství ČT mají negativní konotaci příspěvky související se Severní Koreou,

které se často věnují některým extrémním (a tedy pro posluchače zajímavým) aspektům fungování této země (např. kult osobnosti, chudoba aj.).

Na druhou stranu Jižní Korea je vystihována v pozitivním či neutrálním světle. Najdou se však i výjimky v podobě roku 2020, kdy Jižní Koreu postihla pandemie koronaviru a stala se druhým největším epicentrem nákazy hned po čínském Wu-chanu.

Analýza vybraných pojmů zase poukázala na variabilitu nejfrekventovanějších pojmů jako např. „konflikt", který za zkoumané období odkazoval nejen na konfrontace mezi dvěma státy, ale také na historické události (případ korejských „utěšitelek" nebo korejská válka). Bylo také zjištěno, že se pojem „konflikt" často objevoval jako součást headlinu.

ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo potvrdit či naopak vyvrátit hypotézu, že Korejský poloostrov je v českých médiích zobrazován a současně rozdělován na „přátelský" Jih a „nebezpečný" Sever, přičemž i příspěvky zdánlivě nepolitického charakteru v sobě obsahují politický kontext. Pro zjištění výsledků byl výzkum zaměřen na zpravodajství České televize, která je na území České republiky jedinou televizí veřejné služby, a proto je od ní očekáváno, že českým divákům prezentuje nezaujatou podobu obou Korejí.

Na základě výzkumu **lze výše uvedenou hypotézu potvrdit, ale s jistými výhradami**. Severní Korea je zařazována do vysílání častěji než Jižní Korea, a to především v kontextu testů jaderných zbraní, resp. ohrožování jiných zemí. Otázkou však zůstává, zda se časté zmínky tohoto tématu již nestávají příliš „všedními". Do zpravodajského vysílání České televize se tak dostávají také reportáže o Severní Koreji, které zdůrazňují chudobu jejího obyvatelstva, ukazují kult osobnosti severokorejských vůdců či prezentují excesy autoritářského režimu.

Pokud jde o Jižní Koreu, tento typ zpráv za celou dobu výzkumu neobjevil, jedná se o „obyčejnou" vyspělou demokratickou zemi, která má sice své problémy, ale dokáže se s nimi vyrovnat v zásadě standardními cestami. Evidentně se zde projevuje fungování procesů gatekeepingu a nastolování agendy v rámci České televize.

Jako vysvětlení k tomuto jevu se nabízí větší atraktivnost a zvídavost ze strany českých diváků, které fascinuje život v nejizolovanější zemi světa. Na druhou stranu však běžnému divákovi nemusí hned dojít, že se jedná o informace, které byly předem schváleny a publikovány severokorejským režimem, který by za žádnou cenu nepřiznal své chyby, což se potvrzuje přístupem KCNA k pandemii koronaviru nebo záhadnému zmizení vůdce Kim Čong-una.

V případě Jižní Koreje se potvrzují dvě z pěti kritérií stanovených Doris Graberovou; Jižní Korea se tak ve zpravodajství České televize objevuje v popředí buď ve spojení s Českou republikou, anebo ve spojitosti se Severní Koreou, což často doprovází pojem „konflikt".

Nyní se pokusím zodpovědět výzkumné otázky, které byly uvedeny v úvodu praktické části diplomové práce. První se věnovala zobrazování konfliktu mezi Jižní Severní Koreou

ve zpravodajství České televize. Z provedené analýzy je evidentní, že se **Česká televize snaží zaujmout co nejvíce objektivní stanovisko, ale zároveň mezikorejský konflikt nijak neignoruje**. Jak bylo možné si povšimnout v letech 2017-2018, obě Koreje se snažily o ukončení napjatých vztahů, což se Česká televize snažila dát najevo tím, že příspěvky o potenciálním usmíření či mezikorejských summitech řadila na začátek svého vysílání. Větší váhu ale měly summity mezi KLDR a USA, což lze opět vysvětlit tím, že Česká televize věděla, že setkání těchto dvou zemí s relativně kontroverzními hlavami států bude pro českého diváka zajímavější a bude toto setkání považovat za důležitější.

Druhá výzkumná otázka se zabývala možným odlišným přístupem ze strany ČT vůči tomu, zda daná zpráva pochází z Jižní nebo Severní Koreje. Toto lze v jistém slova smyslu potvrdit. Jak bylo uvedeno jak ve kvantitativní, tak kvalitativní části výzkumu, **zprávy ze Severní Koreje jsou prioritizovány, co se týče pořadí a důležitosti**. V případě Jižní Koreje jsou takové zprávy zařazeny do popředí zpravodajského vysílání převážně za podmínky, že se jedná o celosvětový problém (např. MERS a COVID-19) nebo je zmiňována též Česká republika. Jižní Koreji se dostalo větší pozornosti ještě v době olympijských her, které se odehrávaly v jihokorejském Pchjongčchangu, avšak i zde byla většina reportáží věnována účasti severokorejských olympioniků a jejich začlenění pod společnou korejskou vlajku. Tento typ příspěvků, kterých nebylo málo, zároveň potvrzuje druhou část hypotézy, a to že i příspěvky zdánlivě nepolitického charakteru obsahují politický kontext.

Třetí výzkumná otázka si kladla za úkol zjistit, jestli mají větší váhu zprávy ze Severní nebo Jižní Koreje. **Z tohoto hlediska v počtu a prioritizaci zpráv jednoznačně vede Severní Korea.** Jako důkaz může sloužit porovnání zpráv s podobnou tematikou, a to vražda bratra severokorejského vůdce Kim Čong-nama a obrovský korupční skandál jihokorejské prezidentky Pak Kun-hje. Oba případy spojuje vzniklé vnitropolitické napětí, zahrnují vysoce postavené osobnosti a vyšetřování probíhala také v zahraničí. Zatímco korupční skandál se konkrétně v rámci Událostí dočkal svého odvysílání až v poslední třetině vysílání, vražda Kim Čong-nama dostala prostor hned v první třetině.

Zodpovězení čtvrté výzkumné otázky je trochu náročnější, proto jsem k tomuto účelu použila relační matici, která zobrazuje vztah mezi prioritizací (resp. postavením příspěvku)

a vyzněním příspěvků v obou korejských státech. Výsledek demonstruje následující graf, kde velikost kruhu značí počet příspěvků.

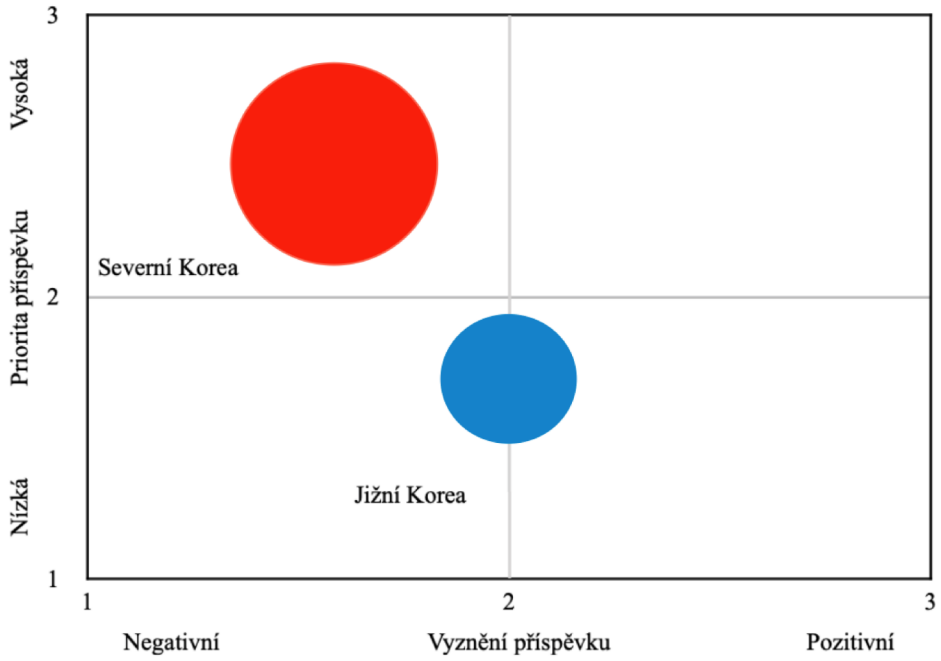

Graf č.9: Relační matice mezi prioritizací a vyzněním příspěvků.
Zdroj: autor (zdrojová data v příloze)

Z grafu je zřejmé, že Severní Korea je chápána a prezentována jako země, která jednak představuje globální riziko, jednak je svými extrémními a v dnešním světě ojedinělými rysy pro posluchače atraktivní. Ze zpětného pohledu se však ukazuje, že **vyznění příspěvků vychází pro Severní Koreu až příliš pozitivně** a že to, co bylo v dané době prezentováno jako pozitivní zpráva, se ukázalo jako taktický krok této země s cílem získat konkrétní výhodu. Naproti tomu Jižní Korea ze srovnání vychází jako standardní země, **prezentovaná vcelku vyváženě s uvedením pozitivních i negativních skutečností.**

SUMMARY

The diploma thesis focused on the Korean Peninsula and its media image in Czech Television news from 2015 to 2020. The area of Korean Peninsula is very interesting especially for its quite tense relations between the two Koreas, which goes on since the end of the Korean War in 1953. When it comes to public opinion, people tend to describe South Korea as "friendly" and North Korea as "dangerous". This general opinion had also became the hypothesis of this work, stating that Czech media is taking different approaches based on whether the news is about South Korea or North Korea.

The media image of Korean Peninsula was based on quantitative and qualitative content analysis of news broadcasted by Czech Television, which had overall confirmed the hypothesis but with certain exceptions. North Korea was shown more often than South Korea, especially in the context of nuclear weapons or threatening other countries (especially the United States and South Korea). However, Czech Television also broadcasted multiple news reporting on the life in North Korea, for example about the Congress of Worker's Party of Korea.

As for South Korea, this type of news didn't appear during the research as it seems that dealing with problems is entirely normal for democratic societies. South Korea was mostly portrayed as a democratic country with strong economy that wants to keep peace with North Korea and even considered reunification in 2018. It is also worth noting that South Korea didn't figure at the beginning of the news programme very often unless the country was dealing with global issues (for example the pandemic) or the matter included Czech Republic.

According to the content analysis and gatekeeping/agenda-setting theory, it seems that news about North Korea are being prioritized because of its attribute as an isolated, poor, communist country which sparks more attractiveness and interest in Czech viewers. When it comes to South Korea, we can confirm two out of five Graber's criteria included in her theory on gatekeeping as news regarding or including South Korea are either in connection with Czech Republic or linked to global events.

The quantitative and qualitative content analysis had also showed that even in a case of important events (for example the murder of Kim Jong-nam or the impeachment of South

Korean president Park Geun-hye), news linked to North Korea are still considered more important and were given more time than the South Korean issues. Based on what has been stated above, news from North Korea are being prioritized in the broadcasting of Czech Television.

Použitá literatura:

Asekun-Olarinmoye, O. et al. (2018). Comparative Media Systems in China, Japan, North Korea, South Korea and Australia. In *Research on Humanities and Social Sciences, 8* (2). s. 1-9. ISSN 2224-5766.

Atsuhito, I. (2020). Characteristics of Kim Jong-un's leadership: analyzing the tone of official North Korean Media. In *Journal of Contemporary East Asia Studies 9* (3). s. 1-15. https://doi.org/10.1080/24761028.2020.1752425

Bednařík, P., Jirák, J., Köpplová, B. (2019). *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. Praha: Grada. 2. vydání. ISBN 978-80-271-0553-3.

Bednář, M. a kol. (2014), *Médiokracie*. Rudná: Medias res. ISBN 978-80-87957-00-4.

Berger, P., Luckmann, T. (1999). *Sociální konstrukce reality: pojmenování o sociologii vědění.* Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury. ISBN 80-85959-46-1.

Catchpole, B. (2003). *Korejská válka 1950-53.* Praha: BB art. ISBN 80-7341-073-7.

Curran, J., Seaton, J. (2003). *Power Without Responsibility*. London: Routledge, 6. vydání. ISBN 9780203380413.

Disman, M. (2000). *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele.* Praha: Karolinum. 3. vydání. ISBN 80-246-0139-7.

Eckert, C.J., Lee, K.B., Lew, Y.I., Robinson, M. & Wagner, E.W. (2001). *Dějiny Koreje*. Praha: Lidové noviny. ISBN 80-7106-411-4.

Graber, D.A., Dunaway, J.L. (2009). *Mass Media and American Politics*. Washington, DC: CQ. ISBN 9781506340234.

Hajkowski, T. (2010). *The BBC and national identity in Britain, 1922-53*. New York, New York: Palgrave Macmillian. ISBN 9780719079443.

Hendl. J. (2009). *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace.* Praha: Portál. 4. vydání. ISBN 978-80-7367-485-4.

Hvížďala, K. (2003). *Moc a nemoc médií: rozhovory a eseje.* Praha: Máj. ISBN 80-86569-70-5.

Jakubowicz, K. (2017a). Public Service Broadcasting: A Pawn on an Ideological Chessboard. In *Media Between culture and commerce*. Bristol: Intellect, Changing media - changing Europe series, 4, s. 115-137. ISBN 978-1-84150-165-9.

Jakubowicz, K. (2017b). *Média a demokracie v 21. století: Hledání masových modelů.* Brno: Masarykova univerzita. ISBN: 978-80-210-8449-0.

Janiszewski, C., Wyer, R.S. Jr. (2013). Content and process priming: A review. In *Journal of Consumer Psychology 24* (1). s. 96-118. https://doi.org/10.1016/j.jcps.2013.05.006

Jirák, J., Köpplová, B. (2015). *Masová média*. Praha: Portál. 2. vydání. ISBN 978-80-262-0743-6.

Kim, D., Kim S. (2016). Media Ownership and Concentration in South Korea. In Noam, E.M. and The International Media Concentration Collaboration. *Who Owns the World's Media? Media Concentration and Ownership around the World*. New York, USA: Oxford University Press. ISBN 9780199987238.

Kodex České televize. (2003). Praha: Česká televize. ISBN 80-85005-46-8.

Korean Culture and Information Service. (2013). *Facts About Korea*. Seoul: Ministry of Culture, Sports and Tourism. ISBN 89-7375-569-1 03910.

Krippendorff, K. (1980). *Content analysis: an introduction to its methodology.* Beverly Hills: Sage Publications. ISBN 08-039-1498-9.

Krosnick, J.A., Kinder, D.R. (1990). Altering the Foundations of Support for the President Through Priming. In *The American Political Science Review 84* (2), s. 497-512. https://doi.org/10.2307/1963531

Kwak, K.S. (2012). *Media and Democratic Transition in South Korea.* Abingdon and New York: Routledge. ISBN 9781138816695.

Lewis, S.C., Zamith, R., Hermida, A. (2013). Content Analysis in an Era of Big Data: A Hybrid Approach to Computational and Manual Methods. In *Journal of Broadcasting & Electronic Media 57* (1). https://doi.org/10.1080/08838151.2012.761702

Lippmann, W. (2018). *Public Opinion: The Original 1922 Edition*. Greenwood: Suzeteo Enterprises. ISBN: 9781947844568.

Lokšík, M. (2001). Televizní zpráva a televizní zpravodajství. In Osvaldová, B. a kol. *Zpravodajství v médiích*. s. 73-87. Praha: Karolinum. 1. vydání. ISBN 80-246-0248-2.

McCombs, M. (2009). *Agenda setting: nastolování agendy, masová média a veřejné mínění*. Praha: Portál. ISBN 078-80-7367-591-2.

McNair B. (2004). *Sociologie žurnalistiky.* Praha: Portál. ISBN 80-7178-840-6.

McQuail, D., (2009). *Úvod do masové komunikace*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-574-5.

Musílek, K. (2008). Přechod k demokracii v Jižní Koreji - teoretické uchopení s důrazem na roli masové mobilizace v procesu tranzice. In *Politologický časopis*, 4. s. 338-358.

Osvaldová, B. a kol. (2001). *Zpravodajství v médiích.* Praha: Karolinum. 1. vydání. ISBN 80-246-0248-2.

Potočný, M. Ondřej, J. (2006). *Mezinárodní právo veřejné. Zvláštní část.* Praha: C. H. Beck. ISBN 8071795364.

Reifová, I. a kol. (2004). *Slovník mediální komunikace.* Praha: Portál. ISBN 80-7178-926-7.

Saturková, J., Šnábl, V. (2002). *(Prvních) Deset let České televize.* Praha: Česká televize. ISBN 80- 85005-37-9.

Schulz, W. (1998). *Analýza obsahu mediálních sdělení*. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-548-5.

Schulz, W. (2000). Masová média a realita ‚Ptolemaiovské' a ‚Kopernikovské' pojetí. In Jirák, J., Říchová, B. *Politická komunikace a média*. Praha: Karolinum. s. 24-40. ISBN 80-246-0182-6.

Škodová, M., Nečas, V. (2009). *Veřejná a mediální agenda: komparativní analýza tematizace veřejné sféry.* Praha: Professional Publishing. ISBN 9788074310096.

Štoll, M. (2013). *Tři podoby televize*. Praha: Literární akademie. 1. vydání. ISBN 978-80-86877-67-9.

Švamberk, A., Švamberk, J. (2013). *Nasazen v Koreji.* Praha: Gutenberg. ISBN 978-80-86349-47-3.

Trampota, T. (2006). *Zpravodajství*. Praha: Portál. ISBN 80-7367-096-8.

Trampota, T. Vojtěchovská, M. (2010). *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-683-4.

ELEKTRONICKÉ ZDROJE:

Abrahamian, A. (2016). Rise in advertising as North Korea embraces nascent consumerism [online]. In *theguardian.com.* [cit. 2021-03-30]. Dostupné z: https://www.theguardian.com/world/2016/jun/17/rise-in-advertising-as-north-korea-embraces-nascent-consumerism

Adoni, H., Mane, S. (1984). Media and the Social Construction of Reality: Toward an Integration of Theory and Research [online]. In *Communication Research (11)* 3., s. 323-340. [cit. 2021-02-03]. Dostupné z: https://www.scribd.com/document/424967083/Adoni-and-Mane-1984-Media-and-the-Social-Construction-of-Reality-Toward-an-Integration-of-Theory-and-Research

Agarwal, A., Mandal, A., Schaffeld, M., Fangzeng, J., Zhang, J., Sun, Y. (2019). Good, Neutral or Bad - News Classification. In Aker, A., Albakour, D., Barrón-Cedeño, A., Dori-Hacohen, S., Martinez, M., Stray, J., Tippmann, S. (eds.). *Proceedings of theNewsIR'19 Workshop.* [online]. [cit. 2021-04-12]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/334050936_Good_Neutral_or_Bad_-News_Classification.

Benediktová, J. (2013). ČT art - tolik kultury, kolik unesete [online]. In *ct24.ceskatelevize.cz*. [cit. 2021-03-19]. Dostupné z: https://ct24.ceskatelevize.cz/kultura/1115943-ct-art-tolik-kultury-kolik-unesete

Dmitrieva, K.I. (2017). *Why Are We Fascinated with Violence? An Investigation of Mass Media's Role in Depicting Violence as Entertainment* [online]. In *digital commons.uri.edu* [cit. 2020-12-16]. Dostupné z: https://digitalcommons.uri.edu/srhonorsprog/574/.

Dvořáková, I. (2010). Obsahová analýza/formální obsahová analýza/kvalitativní obsahová analýza [online]. In *Antrowebzin,* 2, s. 95-100. [cit. 2020-11-10]. Dostupné z: http:// www.antropoweb.cz/webzin/index.php/webzin/article/view/97.

EBU (European Broadcasting Union). (2014). Public service values, editorial principles and guidelines [online]. In *ebu.ch* [cit. 2020-12-12]. Dostupné z: https://www.ebu.ch/publications/strategic/login_only/guide/public-service-values-editorial-principles.

Freedom House. (2020a). South Korea [online]. In *freedomhouse.org* [cit. 2020-12-30]. Dostupné z: http://www.freedomhouse.org/report/freedom- press/2020/south-korea.

Freedom House. (2020b). North Korea [online]. In *freedomhouse.org* [cit. 2020-12-31]. Dostupné z: www.freedomhouse.org/report/freedom- press/2020/north-korea.

Galician, M., Vestre, N.D. (1987). Effects of 'Good News' and 'Bad News' on Newscast Image and Community Image [online]. In *Journalism (64)* 2-3, s. 399-525. [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: https://journals.sagepub.com/doi/abs/ 10.1177/107769908706400216.

Holland, P. (2003). *Conceptual Glue: Public service Broadcasting as practice, system and ideology*. [online]. In *cmsw.mit.edu*. [cit. 2021-01-17]. Dostupné z: https://cmsw.mit.edu/ mit3/papers/holland.pdf.

KCCKP (Naenara). (2009). Chapter V. Fundamental Rights and Duties of Citizens [online]. In *kcckp.net.* [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: https://web.archive.org/web/20090426060256/ http://www.kcckp.net/en/great/constitution.php?6.

Kilkenny, R.A. (2015). Overview of Media Structure in North Korea [online]. In *sites.psu.edu.* [cit. 2021-04-01]. Dostupné z: https://sites.psu.edu/maybeacomm410/2013/12/16/overview-of-media-structure-in-north-korea/.

Kwon, K.J. (2017). South Korea election: Moon Jae-in declared winner [online]. In *edition.cnn.com.* [cit. 2021-01-18]. Dostupné z: https://edition.cnn.com/2017/05/09/asia/south-korea-election/.

Lee, J. (2017). North Korea's Economy Is Growing at its Fastest Pace Since 1999 [online]. In *bloomberg.com.* [cit. 2020-12-16]. Dostupné z: https://www.bloomberg.com/news/articles/2017-07-21/north-korea-s-economy-rebounds-from-drought-amid-missile-focus

Nguyen, K.G. (2015). *Media landscape in North Korea: How strong is the wind of change?* [online]. In *academia.edu.* [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: https://www.academia.edu/28475998/Media_landscape_in_North_Korea_How_strong_is_the_wind_of_change.

Park, S.B. (2003). *The North Korean Economy: Current Issues and Prospects* [Paper]. Association of Korean Studies in Canada, Vancouver. [cit. 2021-04-12]. Dostupné z: https://carleton.ca/economics/wp-content/uploads/cep04-05.pdf?origin=publication_detail

Polák, L. (2021). Z ČT3 se stala řádná stanice. Ředitel televize Dvořák chce její pokračování i po roce 2021 [online]. In *irozhlas.cz*. [cit. 2021-03-28]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/kultura/televize/ct3-ceska-televize-program-stanice-petr-dvorak_2103242151_ako

The Heritage Foundation. (2021). North Korea [online]. In *heritage.org.* [cit. 2020-12-12]. Dostupné z: https://www.heritage.org/index/country/northkorea

The Heritage Foundation. (2021). South Korea [online]. In *heritage.org.* [cit. 2020-12-12]. Dostupné z: https://www.heritage.org/index/country/southkorea

Zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi. (2017). [online]. [cit. 2020-12-20]. Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/zakony/pdf/zakon-o-ceske-televizi-2017.pdf?verze=2021-04-21-21:16:14&_ga=2.178315108.1713507494.1619021806-1468914954.1618574304.

Youtube. (2018). Court freezes President Park's Property on Charge of "National Intelligence Service Bribe" | KBS News | KBS NEWS [online]. In y*outube.com.* [cit. 2020-12-13]. Dostupné z: https://youtube.com/watch?v=SU4xjCYHY8Y8

OSTATNÍ:

Hrbková, R. (2015). *Mediální obraz Severní a Jižní Koreje ve vybraných českých médiích* [Diplomová práce]. Vysoká škola Baňská - Technická univerzita Ostrava. Vedoucí práce: Ing. Jana Gibarti, PhD.

Kymličková, P. (2019). *Vánoce v cizině: Jihokorejští migranti v ČR* [Bakalářská práce]. Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií. Studium humanitní vzdělanosti - společenskovědní modul. Vedoucí práce: PhDr. Dana Bittnerová, Csc.

Kymličková, P. (2020). *Komparace mediálních krajin Severní a Jižní Koreje* [Seminární práce]. Univerzita Karlova.

Sung, S.H. (2004). *Gesellschaftswandel und journalistische Kultur in Korea* [Dizertační práce]. Universität Dortmund, Fach Journalistik des Fachbereichs Sprach und Literaturwissenschaften, Journalistik und Geschichte. Vedoucí práce: Prof. Dr. Gerd G. Kopper & Prof. Dr. Claus Eurich.

SCHVÁLENO 30.9.20

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze MAGISTERSKÉ diplomové práce	
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:	
Příjmení a jméno diplomantky/ diplomanta: Petra Kymličková	**Razítko podatelny:** Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd Došlo dne: - 8 -09- 2020 -1- Čj: 109 Příloh: Přiděleno:
Imatrikulační ročník diplomantky/ diplomanta: 2019	
E-mail diplomantky/diplomanta: petra.kymlickova@email.cz	
Studijní obor/forma studia: Mediální a komunikační studia/prezenční	
Název práce v češtině: Vyobrazení Korejského poloostrova ve zpravodajství České televize v letech 2015-2020	
Název práce v angličtině: Representation of the Korean Peninsula in the news of Czech Television in years 2015-2020	
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: *ZS 2012/2013*) LS 2020/2021	

Charakteristika tématu a jeho dosavadní zpracování (max. 1800 znaků):

Korejský poloostrov je po dlouhá desetiletí rozdělen na dvě země - Jižní a Severní Koreu, které se postupem času staly nejen svými polárními opaky, nýbrž mezi nimi stále panují velmi napjaté vztahy, do kterých se velmi často vměšují také ostatní země. Dalo by se snad i konstatovat, že odlišnosti mezi oběma zeměmi jsou v mediálním prostředí považovány za tak samozřejmou věc, že nikdo ani nevěří v jejich usmíření ba znovusjednocení. Tomu odpovídají i zprávy, které se v souvislosti s Korejským poloostrovem objevují. Na českých televizních obrazovkách se jakožto diváci nejčastěji setkáváme s daným faktem, že Severní Korea je pro svět nebezpečná a chudá země, nýbrž Jižní Korea je považována za svobodnou a ekonomicky prospěšnou zemi.
Zpravodajství veřejnoprávní televize má zase za úkol přinášet svým divákům informace, které jsou nezaujaté, nezávislé a objektivní. Nabízí se však otázka, zda je tomu vždy opravdu tak.
Diplomová práce zanalyzuje zpravodajské vysílání České televize v letech 2015 až 2020. Rok 2015 byl vybrán z toho důvodu, že došlo k signifikantní události, a tím je navázání strategického partnerství mezi Českou republikou a Jižní Koreou. Toto partnerství nejenže zvýšilo povědomí o Korejském poloostrově napříč českou společností, ale také se o Korejském poloostrově odvysílalo více příspěvků než v předchozích letech.
Součástí diplomové práce bude také podrobná analýza všech zpravodajských příspěvků, které se věnovaly oblasti Korejského poloostrova právě ve výše uvedeném časovém úseku. Diplomová práce by tak měla popsat, jakým způsobem je rozdělený Korejský poloostrov prezentován v rámci zpravodajství českým divákům, kteří jej považují za nejdůvěryhodnější zdroj informací.

Předpokládaný cíl práce, případně formulace problému, výzkumné otázky nebo hypotézy (max. 1800 znaků):
Diplomová práce se zaměří na vyobrazení Korejského poloostrova v rámci zpravodajství České televize, a to na základě kvantitativní a kvalitativní obsahové analýzy audiovizuálních materiálů.
Předpokládaným cílem této diplomové práce je potvrdit či naopak vyvrátit tezi, že Korejský poloostrov je v českých médiích zobrazován a následně rozdělován na přátelskou Jižní Koreu a nebezpečnou Severní Koreu, přičemž i příspěvky nepolitického rázu v sobě nesou jistý politický kontext.
Předpokládanými otázkami diplomové práce budou:
Jak je zobrazován konflikt mezi Jižní a Severní Koreou ve zpravodajství České televize?
Odlišuje se přístup zpravodajství ČT na základě toho, zda daná zpráva pochází z Jižní nebo Severní Koreje?
Zprávy z jaké části Korejského poloostrova mají ve zpravodajství ČT větší váhu?

Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu):

Úvod
1. Teoretická část
1.1 Postavení a role veřejnoprávní televize v mediálním prostoru
1.1.1 Mediální konstrukce reality
1.1.2 Gatekeeping
1.1.3 Agenda-setting
1.1.4 Česká televize a zpravodajství veřejné služby
1.2 Korejský poloostrov
1.2.1 Jižní Korea
1.2.2 Severní Korea
2. Praktická část
2.1 Vymezení zkoumané metody
2.1.1 Obsahová analýza
2.1.2 Hypotéza a výzkumné otázky
2.2 Kvantitativní výzkum
2.3 Kvalitativní výzkum
Závěr
Použitá literatura

Diplomová práce bude rozdělena na dvě hlavní části - teoretickou a praktickou. Teoretická část se zaměří na nedílné definice a problematiku, které s tématem diplomové práce souvisejí. Předpokládám, že se teoretická část bude zabývat postavením a rolí veřejnoprávní televize v mediálním prostoru, gatekeepingem, agenda-setting a samotnou Českou televizí. Dále nebude chybět ani základní informace o oblasti Korejského poloostrova.
V praktické části si nejprve vymezím zkoumanou metodu a představím obsahovou analýzu, přičemž následně uvedu svou hypotézu a výzkumné otázky. V následujících kapitolách se již budu věnovat samotnému výzkumu.

Vymezení podkladového materiálu (např. titul periodika a analyzované období):
Diplomová práce bude vycházet z audiovizuálních materiálů České televize. Jelikož budu zkoumat zpravodajské příspěvky, budu využívat především digitální archiv ČT dostupný na webových stránkách České televize. V případě, že nebude zkoumaný audiovizuální materiál dostupný na internetu, bude vyhledán a následně zanalyzován v archivu České televize na Kavčích horách. Diplomová práce se zaměří na audiovizuální materiál v časovém horizontu pěti let, tj. 2015-2020. Teoretickou část diplomové práce doplní příslušná odborná literatura a články.

Metody (techniky) zpracování materiálu:
Metodou této diplomové práce bude jak kvantitativní, tak kvalitativní obsahová analýza audiovizuálních materiálů z produkce České televize.

Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a metodě jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků):

BERGER, Peter L., LUCKMANN, Thomas. Sociální konstrukce reality: Pojednání o sociologii vědění. Brno: CDK, 1999. ISBN 80-85959-46-1.
Základním tématem knihy Sociální konstrukce reality je zaměření se na sociologii vědění. Autoři v knize popisují, jak se konstruuje reality, jenž vychází ze sociální interakce v rámci každodenního života.

ECKERT, Carter J., LEE, Ki-baik, LEW, Young I., ROBINSON, Michael, & WAGNER, EdwardW. Dějiny Koreje. Praha: Lidové noviny, 2001. ISBN 80-7106-411-4.
Kniha podrobně popisuje bohatou historii Korejského poloostrova, přičemž pokrývá i neutuchající konflikt mezi Jižní a Severní Koreou, který panuje do současnosti.

HENDL, Jan. Kvalitativní výzkum: Základní metody a aplikace. Praha: Portál, 2005. ISBN 978-80-7367-485-4.
V rámci publikace autor podrobně představuje hlavní výzkumné plány užívané v rámci kvalitativního výzkumu. Popisuje také metody sběru dat, jejich kódování, vyhodnocování a interpretaci. Nové vydání se věnuje také počítačovým nástrojům sloužícím kvalitativnímu výzkumu.

REIFOVÁ, Irena et kol. Slovník mediální komunikace. Praha:Portál, 2004. ISBN 80-7178-926-7.
Kniha je věnována definicím, které jsou hojně užívány v mediálním prostředí. V rámci diplomové práce pomůže vysvětlit či přiblížit určité definice a témata, která se v textu objeví.

SCHULZ, Winfried et kol. Analýza obsahu mediálních sdělení. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0827-8.
Kniha se zabývá způsoby obsahové analýzy mediálního sdělení ve spojení s politikou, občany a samotnými médii. Součástí je knihy je také kapitola věnovaná přímo České televizi a Českému rozhlasu, které jsou pro tuto práci klíčové.

ŠTOLL, Martin. Tři podoby televize. Praha: Literární akademie, 2013. ISBN 978-80-86877-67-9.
Autor knihy v rámci tří hlavních kapitol popisuje televizi jako instituci, vysílatele a výrobce. Pro diplomovou práci bude především přínosná kapitola o podobě televize jako vysílatele, avšak nebudou opomenuty ani sekce, které se přímo vztahují k mému tématu.

TRAMPOTA, Tomáš. Zpravodajství. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-096-8.
Kniha Zpravodajství popisuje základní koncepty mediálních studií. Pro mou diplomovou práci bude užitečná především část o hojně užívaných pojmech gatekeeping a agenda-setting.

Diplomové a disertační práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)

Hrbková, Romana. Mediální obraz Severní a Jižní Koreje ve vybraných českých médiích. Ostrava: Vysoká škola Baňská - Technická univerzita Ostrava, 2015. Vedoucí diplomové práce: Ing. Jana Gibarti, Ph.D.

Datu

8.9.

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

MARTIN ŠTOLL

8. 9. 2026

Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga

Datum / P

pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT **VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ** A VE **DVOU** VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNY FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI **VYZVEDNOUT** V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A **NECHAT VEVÁZAT** DO OBOU VÝTISKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE NA IKSŽ SCHVALUJE GARANT PŘÍSLUŠNÉHO STUDIJNÍHO OBORU.

Seznam obrázků a grafů:

Graf č.1: Sledovanost televizních kanálů České televize v roce 2020……..……..…….29
Graf č.2: Celkový počet příspěvků týkající se Korejského poloostrova ve zpravodajství
České televize za daný rok……..……..…..…….……..…50
Graf č.3: Celkový počet příspěvků týkající se Korejského poloostrova
ve zpravodajství ČT1 a ČT24 za daný rok…….……..……51
Graf č.4: Počet příspěvků zahrnující Jižní Koreu za zkoumané období……..….….61
Graf č.5: Počet příspěvků o zahrnující Severní Koreu za zkoumané období……..…….……..…62
Graf č.6: Rozdělení příspěvků na základě vyznění…….……..….68
Graf č.7: Rozdělení příspěvků o Jižní Koreji na základě vyznění……..…….……..71
Graf č.8: Rozdělení příspěvků o Severní Koreji na základě vyznění…….……..….73
Graf č.9: Relační matice mezi prioritizací a vyzněním příspěvků…….……83

Tabulka č. 1: Základní reálie Jižní a Severní Koreje…….……..……..…33
Tabulka č.2: Počet příspěvků o Korejském poloostrovu na základě pořadu a roku vysílání v rámci ČT24.…52
Tabulka č.3: Počet příspěvků o Korejském poloostrově na základě pořadu a roku vysílání v rámci ČT1…..53
Tabulka č.4: Výčet počtu příspěvků na základě důležitosti včetně rozdělení……..……..…53
Tabulka č.5: Výčet počtu příspěvků na jejich pozice v rámci pořadu Události…….……54
Tabulka č.6: Výčet počtu příspěvků na jejich pozice v rámci pořadu Zprávy ve 12 ……55
Tabulky č. 7-16: Výčet počtu příspěvků na jejich pozice v rámci pořadu Zprávy na ČT24……..…57
Tabulka č.17: Výčet počtu příspěvků na jejich pozice; rozděleno dle jednotlivých zemí…….58
Tabulka č.18: Tematické rozdělení zkoumaných příspěvků……..59
Tabulka č.19: Propuštění a úmrtí Otta Warmbiera ve zpravodajství ČT v roce 2017…….…..…66
Tabulka č.20: Rozdělení analyzovaných pojmů na základě toho, jak se vyskytovaly
v souvislosti s jednotlivými korejskými státy…….….74

Obrázek č.1: Fungování tří druhů realit podle Hany Adoni a Sherrill Mane……20
Obrázek č.2: Bývalá jihokorejská prezidentka Pak Kun-hje je policií
odváděna k soudu s pouty na rukou, která jsou však televizí KBS cenzurována…….…39
Obrázek č.3: Mediální krajina KLDR…….…..……42
Obrázek č.4: Výzkumný proces……46

Seznam příloh:

Příloha č. 1: Zdrojová data k relační matici (průměr)

Jižní Korea

Vyznění příspěvku	Počet příspěvků	Priorita příspěvku	Počet příspěvků
1 - negativní	194	**1 - nízká**	137
2 - neutrální	90	**2 - střední**	258
3 - pozitivní	213	**3 - vysoká**	102
	497		**497**
Průměr	**2,0**	**Průměr**	**1,9**

Severní Korea

Vyznění příspěvku	Počet příspěvků	Priorita příspěvku	Počet příspěvků
1 - negativní	669	**1 - nízká**	122
2 - neutrální	127	**2 - střední**	303
3 - pozitivní	261	**3 - vysoká**	632
	1057		**1057**
Průměr	**1,6**	**Průměr**	**2,5**

Příloha č. 2: Výzkumná data ke korupčnímu skandálu jihokorejské prezidentky Pak Kun-hje

Datum vydání	Název zprávy	Zdroj	Pozice	Pořad
1.11.2016	Skandál kolem jihokorejské prezidentky	ČT1	22	Události 19:00
9.12.2016	Jižní Korea bez prezidentky	ČT1	22	Události 19:00
2.1.2017	Jižní Korea: korupční skandál pokračuje	ČT1	6	Zprávy ve 12
2.1.2017	J.Korea: korupční kauza	ČT 24	3	Zprávy v 06:00
28.2.2017	Jižní Korea: obvinění šéfa Samsungu	ČT 24	5	Zprávy ve 13:00
28.2.2017	Jižní Korea: obvinění šéfa Samsungu	ČT 24	4	Zprávy v 11:00
10.3.2017	J.Korea: soud zbavil moci prezidentku	ČT 24	6	Zprávy v 08:00
10.3.2017	J.Korea: soud zbavil prezidentku moci	ČT 1	4	Zprávy ve 12
10.3.2017	Jihokorejský parlament sesadil prezidentku	ČT 1	13	Události 19:00
8.5.2017	Prezidentské volby v Jižní Koreji	ČT 1	22	Události 19:00
9.5.2017	Volby v Jižní Koreji	ČT 24	4	Zprávy v 06:30
9.5.2017	Volby v Jižní Koreji	ČT 24	4	Zprávy v 07:30
9.5.2017	Volby v Jižní Koreji	ČT 24	4	Zprávy v 09:30
9.5.2017	Jihokorejci volí prezidenta	ČT 24	3	Zprávy v 11:00
9.5.2017	Prezidentské volby v Jižní Koreji	ČT1	7	Zprávy ve 12
9.5.2017	Jižní Korea má nového prezidenta	ČT1	25	Události 19:00

Příloha č. 3: Výzkumná data k vraždě bratra severokorejského vůdce Kim Čong-nama

Datum vydání	Název zprávy	Zdroj	Pozice	Pořad
15.2.2017	Smrt Kim Čong-nama	ČT 24	3	Zprávy v 07:00
15.2.2017	Kim Čong-nam zavražděn?	ČT 24	3	Zprávy v 06:00
18.2.2017	USA chtějí vrátit Severní Koreu na seznam států, které podporují terorismus	ČT 24	4	Zprávy ve 13:00
19.2.2017	Za vraždou Kim Čong-nama prý stojí KLDR	ČT1	20	Události 19:00
22.2.2017	Malajsie má 2 podezřelé	ČT 24	4	Zprávy v 08:00
22.2.2017	Malajsie má 2 podezřelé	ČT 24	4	Zprávy v 09:30
28.2.2017	Vražda Kim Čong-nama	ČT 24	4	Zprávy v 08:00
28.2.2017	KLDR chce tělo Kim Čong-nama	ČT1	6	Zprávy ve 12
2.3.2017	Malajsie z bezpečnostních důvodů zruší bezvízový styk s KLDR	ČT1	4	Zprávy ve 12
2.3.2017	Kroky Malajsie vůči KLDR	ČT 24	5	Zprávy v 07:00
1.3.2017	Vražda bratra severokorejského vůdce	ČT1	7	Události 19:00
7.3.2017	Roztržka mezi Severní Koreou a Malajsií	ČT1	6	Zprávy ve 12
7.3.2017	Napětí mezi KLDR a Malajsií roste	ČT1	3	Zprávy v 11:00
7.3.2017	Spory Malajsie a KLDR	ČT 24	3	Zprávy v 06:00
7.3.2017	Spory Malajsie a KLDR	ČT 24	1	Zprávy v 08:00
12.9.2017	Nové sankce proti KLDR	ČT1	3	Události 19:00
2.10.2017	Kauza vraždy bratra severokorejského vůdce	ČT1	22	Události 19:00

Příloha č. 4: Výzkumná data z roku 2016

Datum vydání	Název zprávy	Zdroj	Pořadí	Pořad
9.12.2016	J. Korea: parlament sesadil prezidentku	ČT 1	2	Zprávy ve 12
7.12.2016	Pokuta pro Volkswagen	ČT 24	5	Zprávy v 09:30
29.11.2016	Kuba se loučí s Fidelem Castrem	ČT 24	8	Zprávy v 07:00
10.11.2016	USA chtějí dál bránit Jižní Koreu	ČT 1	2	Zprávy ve 12
10.11.2016	USA zřejmě budou dál bránit Jižní Koreu	ČT 24	1	Zprávy v 11:00
10.11.2016	Trump o Jižní Koreji	ČT 24	2	Zprávy v 06:00
10.11.2016	Trump o Jižní Koreji	ČT 24	2	Zprávy v 08:00
10.11.2016	Obrana Jižní Koreje	ČT 24	2	Zprávy v 07:30
16.10.2016	KLDR včera provedla nezdařený test nové balistické rakety	ČT 24	4	Zprávy ve 13:00
13.9.2016	Reakce na test KLDR	ČT 24	3	Zprávy v 06:30
13.9.2016	Reakce na test KLDR	ČT 24	3	Zprávy v 08:30
13.9.2016	Reakce na test KLDR	ČT 24	3	Zprávy v 07:30
13.9.2016	RB OSN odsoudila jaderný test KLDR	ČT 24	3	Zprávy ve 13:00
10.9.2016	Dosud nejsilnější jaderný test KLDR	ČT 24	5	Zprávy v 08:00
9.9.2016	Silný jaderný test KLDR	ČT 24	2	Zprávy v 07:30
9.9.2016	Silný jaderný test KLDR	ČT 24	1	Zprávy v 08:30
9.9.2016	Silný jaderný test KLDR	ČT 24	1	Zprávy v 09:30
9.9.2016	Dosud nejsilnější jaderný test KLDR	ČT 1	1	Zprávy ve 12
5.9.2016	Summit G20 v Číně	ČT 24	4	Zprávy v 09:30
5.9.2016	Summit G20 v Číně	ČT 24	5	Zprávy v 07:30
5.9.2016	Summit G20 v Číně	ČT 24	5	Zprávy v 06:30
5.9.2016	Summit G20 v Číně	ČT 24	5	Zprávy v 08:30
31.8.2016	Vicepremiér KLDR popraven	ČT 24	5	Zprávy v 08:00
31.8.2016	KLDR podle Soulu popravila vicepremiéra	ČT 1	6	Zprávy ve 12
24.8.2016	Provokace Severní Koreje	ČT 24	4	Zprávy v 08:00
24.8.2016	Provokace Severní Koreje	ČT 24	4	Zprávy v 07:00
22.8.2016	Armádní cvičení J. Koreje a USA	ČT 1	6	Zprávy ve 12
3.8.2016	Severokorejské rakety	ČT 24	4	Zprávy v 09:30
3.8.2016	Severokorejské rakety	ČT 24	3	Zprávy v 08:30
3.8.2016	Severokorejské rakety	ČT 1	9	Zprávy ve 12
2.8.2016	J. Korea zastavila prodej většiny aut VW	ČT 1	10	Zprávy ve 12
1.8.2016	Škoda Auto zvažuje expanzi do USA	ČT 1	11	Zprávy ve 12
21.7.2016	Nejatraktivnější země pro investory	ČT 1	12	Zprávy ve 12
19.7.2016	Další raketový test KLDR	ČT 24	5	Zprávy v 09:30
19.7.2016	Další raketový test KLDR	ČT 24	4	Zprávy v 11:00
19.7.2016	Další raketový test KLDR	ČT 24	5	Zprávy v 08:30
13.7.2016	Protiraketový štít USA	ČT 24	5	Zprávy v 09:30
11.7.2016	KLDR proti štítu	ČT 24	5	Zprávy v 09:30
22.6.2016	Raketové testy KLDR	ČT 24	4	Zprávy v 07:00

22.6.2016	Raketové testy KLDR	ČT 24	4	Zprávy v 06:00
22.6.2016	Raketové testy KLDR	ČT 24	3	Zprávy v 08:00
22.6.2016	Raketové testy KLDR	ČT 24	6	Zprávy v 07:30
22.6.2016	KLDR provedla další raketové testy	ČT 1	7	Zprávy ve 12
31.5.2016	Provokace KLDR	ČT 24	3	Zprávy v 07:00
31.5.2016	Provokace KLDR	ČT 24	4	Zprávy v 08:00
31.5.2016	Provokace KLDR	ČT 24	4	Zprávy v 06:00
9.5.2016	Jižní Korea obvinila Nissan z manipulací	ČT 1	10	Zprávy ve 12
9.5.2016	KLDR vyhostila novináře	ČT 24	2	Zprávy v 07:30
9.5.2016	KLDR vyhostila novináře	ČT 24	4	Zprávy v 08:30
9.5.2016	KLDR a jaderný výzkum	ČT 24	4	Zprávy v 08:00
9.5.2016	KLDR dál pracuje s jaderným arzenálem	ČT 24	2	Zprávy v 11:00
9.5.2016	KLDR a jaderný výzkum	ČT 24	2	Zprávy v 09:30
6.5.2016	Sjezd komunistů KLDR	ČT 24	4	Zprávy v 08:00
6.5.2016	Sjezd komunistů KLDR	ČT 24	4	Zprávy v 06:00
6.5.2016	Pchjongjang: sjezd vládnoucí strany KLDR	ČT 1	11	Zprávy ve 12
6.5.2016	Pchjongjang: sjezd vládnoucí strany KLDR	ČT 24	7	Zprávy v 07:00
25.4.2016	Další jaderné testy KLDR?	ČT 24	1	Zprávy v 08:30
25.4.2016	Další jaderné testy KLDR?	ČT 24	2	Zprávy v 06:30
18.4.2016	Další test KLDR?	ČT 24	5	Zprávy v 07:30
18.4.2016	Další test KLDR?	ČT 24	3	Zprávy v 09:30
15.4.2016	Neúspěšný test KLDR	ČT 24	3	Zprávy v 09:30
15.4.2016	Neúspěšný test KLDR	ČT 24	3	Zprávy v 07:30
15.4.2016	Neúspěšný test KLDR	ČT 24	5	Zprávy v 07:00
15.4.2016	Neúspěšný test KLDR	ČT 24	4	Zprávy v 08:00
15.4.2016	Neúspěšný test KLDR	ČT 24	4	Zprávy v 06:00
7.4.2016	Soul: KLDR má nový raketový systém	ČT 24	4	Zprávy v 11:00
1.4.2016	KLDR asi odpálila raketu	ČT 24	2	Zprávy v 07:00
1.4.2016	Summit o jaderné bezpečnosti	ČT 24	7	Zprávy v 08:00
1.4.2016	Summit o jaderné bezpečnosti	ČT 1	4	Zprávy ve 12
31.3.2016	Jaderná bezpečnost	ČT 24	2	Zprávy v 08:00
31.3.2016	Jaderná bezpečnost	ČT 24	2	Zprávy v 06:00
10.3.2016	KLDR zničí majetek Soulu	ČT 24	4	Zprávy v 07:00
10.3.2016	Reakce na hrozby KLDR	ČT 24	3	Zprávy v 08:00
10.3.2016	Protest proti raketovému testu	ČT 24	3	Zprávy v 06:00
10.3.2016	Protest proti testu KLDR	ČT 24	3	Zprávy v 09:30
10.3.2016	Protest proti testu KLDR	ČT 24	5	Zprávy v 08:30
10.3.2016	Protest proti testu KLDR	ČT 24	5	Zprávy v 06:30
10.3.2016	Protest proti testu KLDR	ČT 24	5	Zprávy v 07:30
9.3.2016	KLDR prý pokročila v jaderném programu	ČT 24	4	Zprávy v 11:00

7.3.2016	Hrozby KLDR se stupňují	ČT 24	4	Zprávy v 08:30
7.3.2016	Hrozby KLDR se stupňují	ČT 24	4	Zprávy v 07:30
4.3.2016	Severokorejská pohotovost	ČT 24	1	Zprávy v 09:30
4.3.2016	Jaderná pohotovost KLDR	ČT 1	6	Zprávy ve 12
4.3.2016	Jaderná pohotovost KLDR	ČT 24	8	Zprávy v 06:00
4.3.2016	Jaderná pohotovost KLDR	ČT 24	8	Zprávy v 08:00
3.3.2016	Raketové testy KLDR	ČT 1	5	Zprávy ve 12
3.3.2016	Raketové testy KLDR	ČT 24	8	Zprávy v 08:00
26.2.2016	USA: test balistické rakety	ČT 24	2	Zprávy v 11:00
26.2.2016	Rezoluce OSN o KLDR	ČT 1	5	Zprávy ve 12
11.2.2016	Spory Jižní a Severní Koreje	ČT 1	9	Zprávy ve 12
11.2.2016	Senát USA přitvrdil sankce vůči KLDR	ČT 24	8	Zprávy v 08:00
11.2.2016	Senát USA přitvrdil sankce vůči KLDR	ČT 24	6	Zprávy v 07:00
8.2.2016	Raketa vynesla 2 objekty	ČT 24	5	Zprávy v 06:30
8.2.2016	Raketa vynesla 2 objekty	ČT 24	5	Zprávy v 07:30
8.2.2016	Raketa vynesla 2 objekty	ČT 24	6	Zprávy v 08:30
3.2.2016	Jižní Korea varuje KLDR	ČT 24	5	Zprávy v 08:00
29.1.2016	USA o bombě KLDR	ČT 24	4	Zprávy v 07:00
27.1.2016	Boj proti korupci v ČR	ČT 24	2	Zprávy v 06:00
27.1.2016	Boj proti korupci v ČR	ČT 24	2	Zprávy v 08:00
27.1.2016	Boj proti korupci v ČR	ČT 24	1	Zprávy v 07:30
27.1.2016	Česku se daří bojovat proti korupci	ČT 24	1	Zprávy v 11:00
27.1.2016	Boj proti korupci v ČR	ČT 24	1	Zprávy v 06:30
27.1.2016	Boj proti korupci v ČR	ČT 24	1	Zprávy v 07:00
27.1.2016	Boj proti korupci v ČR	ČT 24	1	Zprávy v 08:00
27.1.2016	Boj proti korupci v ČR	ČT 24	3	Zprávy v 09:30
12.1.2016	Zbraně v Jižní Koreji	ČT 24	5	Zprávy v 06:00
11.1.2016	Ochrana Jižní Koreje	ČT 24	4	Zprávy v 07:30
11.1.2016	Ochrana Jižní Koreje	ČT 24	4	Zprávy v 07:00
11.1.2016	USA podporují Jižní Koreu	ČT 24	4	Zprávy v 11:00
11.1.2016	Ochrana Jižní Koreje	ČT 24	3	Zprávy v 06:00
11.1.2016	Ochrana Jižní Koreje	ČT 24	4	Zprávy v 08:00
11.1.2016	Ochrana Jižní Koreje	ČT 24	3	Zprávy v 07:00
8.1.2016	Reakce na test vodíkové bomby	ČT 24	8	Zprávy v 08:00
8.1.2016	Reakce na test vodíkové bomby	ČT 24	7	Zprávy v 06:00
8.1.2016	Reakce na test KLDR	ČT 24	3	Zprávy v 08:00
8.1.2016	Reakce na test KLDR	ČT 24	2	Zprávy v 07:00
8.1.2016	Reakce na test KLDR	ČT 24	3	Zprávy v 06:00
8.1.2016	Reakce na test KLDR	ČT 24	4	Zprávy v 08:30
8.1.2016	Reakce na test KLDR	ČT 24	4	Zprávy v 06:30
7.1.2016	Reakce na test KLDR	ČT 24	1	Zprávy v 09:30
7.1.2016	Reakce na test KLDR	ČT 24	1	Zprávy v 06:30
7.1.2016	Reakce na test KLDR	ČT 24	1	Zprávy v 07:30
7.1.2016	Reakce na jaderný test KLDR	ČT 24	6	Zprávy v 08:00
7.1.2016	Reakce na jaderný test KLDR	ČT 24	6	Zprávy v 06:00
7.1.2016	Reakce na test KLDR	ČT 24	1	Zprávy v 08:30
7.1.2016	Reakce na jaderný test KLDR	ČT 1	2	Zprávy ve 12

6.1.2016	Severní Korea otestovala vodíkovou pumu	ČT 24	1	Zprávy v 06:00
6.1.2016	Jaderný test v KLDR	ČT 24	1	Zprávy v 07:00
6.1.2016	Jaderný test KLDR	ČT 24	1	Zprávy v 07:30
6.1.2016	Severní Korea otestovala vodíkovou bombu	ČT 24	6	Zprávy v 06:00
6.1.2016	KLDR otestovala vodíkovou pumu	ČT 24	6	Zprávy v 08:00
6.1.2016	Jaderný test v KLDR	ČT 24	1	Zprávy v 08:00
6.1.2016	KLDR: test vodíkové pumy	ČT 24	1	Zprávy v 09:30
6.1.2016	KLDR: test vodíkové pumy	ČT 24	1	Zprávy v 08:30
6.1.2016	KLDR: test vodíkové pumy	ČT 24	1	Zprávy v 06:30
6.1.2016	KLDR prý otestovala vodíkovou pumu: kritika z Číny	ČT 1	2	Zprávy ve 12
6.1.2016	KLDR prý otestovala vodíkovou pumu	ČT 1	1	Zprávy ve 12
6.1.2016	KLDR prý otestovala vodíkovou pumu	ČT 24	1	Zprávy v 11:00
Datum vydání	Název zprávy	Zdroj	Pořadí	Pořad
20.12.2016	Teroristické útoky	ČT 1	14	Události
10.12.2016	Zahraniční cesty politiků	ČT 1	10	Události
9.12.2016	Jižní Korea bez prezidentky	ČT 1	22	Události
8.12.2016	Nový skvost v leteckém muzeu	ČT 1	28	Události
7.12.2016	Korejská kybernetická válka	ČT 1	22	Události
29.11.2016	Miliardy na charitu a neziskové projekty	ČT 1	16	Události
9.11.2016	Americká politika	ČT 1	6	Události
1.11.2016	Skandál kolem jihokorejské prezidentky	ČT 1	22	Události
25.10.2016	Česká filharmonie v Číně	ČT 1	10	Události
13.6.2016	Napětí na Korejském poloostrově roste	ČT 1	11	Události
12.9.2016	Severní Korea dokončila přípravy na další jadernou zkoušku	ČT 1	8	Události
9.9.2016	Severokorejský jaderný test	ČT 1	3	Události
24.8.2016	Severní Korea cvičně odpálila z ponorky balistickou střelu	ČT 1	22	Události
17.8.2016	Hasičští mistři v Ostravě	ČT 1	26	Události
11.8.2016	Protesty proti americkému radaru v Koreji	ČT 1	24	Události
21.7.2016	Doping na OH	ČT 1	2	Události
11.6.2016	Zápůjčka Slovanské epopeje do Číny	ČT 1	14	Události
28.5.2016	Sen světových politiků o světě bez jaderných zbraní	ČT 1	8	Události
13.5.2016	Zatčeni čeští pašeráci drog	ČT 1	14	Události
9.5.2016	Vyhoštění novinářů BBC z KLDR	ČT 1	25	Události
8.5.2016	Sjezd v KLDR	ČT 1	4	Události
29.4.2016	Odsouzení Američana v KLDR	ČT 1	25	Události
13.4.2016	Osudy severokorejských uprchlíků	ČT 1	24	Události
6.4.2016	Rusko-čínská spolupráce	ČT 1	27	Události
1.4.2016	Vylidněný ruský Dálný východ	ČT 1	25	Události
1.4.2016	Summit o jaderné bezpečnosti	ČT 1	5	Události
9.3.2016	Investice v Česku	ČT 1	2	Události
3.3.2016	Severokorejská reakce na nové sankce OSN	ČT 1	28	Události
29.2.2016	Američan zadržovaný v KLDR	ČT 1	24	Události
11.2.2016	Napětí na Korejském poloostrově	ČT 1	28	Události
3.2.2016	Šíření viru zika	ČT 1	11	Události
29.1.2016	Čína a obviňování ze špionáže	ČT 1	24	Události
27.1.2016	Vnímání korupce	ČT 1	2	Události
8.1.2016	Napětí na Korejském poloostrově	ČT 1	10	Události
6.1.2016	Vodíková vs. jaderná bomba	ČT 1	5	Události
6.1.2016	KLDR ohlásila test vodíkové bomby	ČT 1	4	Události
6.1.2016	Světové reakce na KLDR	ČT 1	6	Události

Příloha č. 5: Seznam výzkumného materiálu

Výzkumným materiálem byly zpravodajské pořady dostupné z internetových stránek České televize (https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/). Dále byla užita elektronická databáze mediálního obsahu agentury Newton Media (https://www.newtonmedia.cz).

Rok 2015:
- https://newtonone-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/cs-CZ/archive/877/search/3642942/page/1/first
- https://newtonone-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/cs-CZ/archive/877/search/3642978/page/1/first

Rok 2016:
- https://newtonone-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/cs-CZ/archive/877/search/3643052/page/1/first
- https://newtonone-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/cs-CZ/archive/877/search/3642990/page/1/first

Rok 2017:
- https://newtonone-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/cs-CZ/archive/877/search/3643034/page/1/first
- https://newtonone-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/cs-CZ/archive/877/search/3642993/page/1/first

Rok 2018:
- https://newtonone-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/cs-CZ/archive/877/search/3643028/page/1/first
- https://newtonone-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/cs-CZ/archive/877/search/3642995/page/1/first

Rok 2019:
- https://newtonone-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/cs-CZ/archive/877/search/3643023/page/1/first
- https://newtonone-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/cs-CZ/archive/877/search/3643001/page/1/first

Rok 2020:
- https://newtonone-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/cs-CZ/archive/877/search/3643017/page/1/first
- https://newtonone-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/cs-CZ/archive/877/search/3643007/page/1/first